DZIENNIK URZĘDOWY

MINISTERSTWA KOMUNIKACJI.

17 sierpnia | Nr. 16. | Rok 1932.

T R E Ś Ć:

SPRAWY FINANSOWE.

127.
OBWIESZCZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 25 kwietnia 1932 r.

w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o opłatach stemplowych.

(Przedruk z Dz. U. R. P. Nr. 41, poz. 413 z dnia 18 maja 1932 r.).

Na podstawie art. 178 ustawy z dnia 1 lipca 1926 r. o opłatach stemplowych (Dz. U. R. P. Nr. 98, poz. 570) ogłaszam w brzmieniu obowiązującem od dnia 18 maja 1932 r., jednolity tekst powołanej ustawy, z uwzględnieniem zmian, wynikających z:

1) obwieszczenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 4 stycznia 1927 r. w sprawie sprostowania omyłek w tekście ustawy z dnia 1 lipca 1926 r. o opłatach stemplowych (Dz. U. R. P. Nr. 3, poz. 15),

2) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 26 marca 1927 r. w sprawie zmiany art. 170 ustawy o opłatach stemplowych (Dz. U. R. P. Nr. 31, poz. 256),

3) art. 31 (punktu 5) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 kwietnia 1927 r. o rozbudowie miast (Dz. U. R. P. Nr. 42, poz. 372),

4) art. 4, 8 i 11 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 30 kwietnia 1927 r. o należnościach za sporządzenie protestu (Dz. U. R. P. Nr. 43, poz. 381),

5) rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 października 1927 r. w sprawie zmiany ustawy o opłatach stemplowych (Dz. U. R. P. Nr. 90, poz. 804),

6) art. 22 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 5 listopada 1927 r. w sprawie zmiany ustroju pieniężnego (Dz. U. R. P. Nr. 97, poz. 855),

7) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 lutego 1928 r. w sprawie opłaty stemplowej do pism, stwierdzających kupno nieruchomości przez instytucje, upoważnione do parcelacji (Dz. U. R. P. Nr. 16, poz. 126),

8) art. 34 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o sądach pracy (Dz. U. R. P. Nr. 37, poz. 350),

9) art. 1 ustawy z dnia 17 marca 1931 r. w sprawie zmiany ustawy z dnia 1 lipca 1926 r. o opłatach stemplowych (Dz. U. R. P. Nr. 27, poz. 168),

10) ustawy z dnia 17 marca 1932 r. o kosztach sądowych na obszarze sądów apelacyjnych w Krakowie i Lwowie oraz sądu okręgowego w Cieszynie (Dz. U. R. P. Nr. 27, poz. 251),

11) ustawy z dnia 18 marca 1932 r. w sprawie zmiany ustawy z dnia 1 lipca 1926 r. o opłatach stemplowych (Dz. U. R. P. Nr. 32, poz. 340).

Artykuły 7 — 12, 16, 17, 22, 24, 25, 27, 28, 30 — 33, 43, 47, 50, 54, 58, 61, 65, 67, 72, 73, 75, 79 — 84, 88, 91, 93, 95, 97, 107, 111, 112, 114, 115, 117 — 128, 131, 133, 134, 136 — 140, 142, 145, 147, 151, 154, 156 — 158, 160, 161, 164, 170, 173, 174, i 177 są w załączniku do niniejszego obwieszczenia podane w brzmieniu, ustalonem w przepisach, wymienionych wyżej pod 1 — 11. Inne artykuły ustawy o opłatach stemplowych, zawarte w załączniku, nie uległy zmianie i zostały podane w brzmieniu pierwotnem, ogłoszonem w Dz. U. R. P. z 1926 r. Nr. 98, poz. 570.

Minister Skarbu: *Jan Piłsudski*

Załącznik do obwieszczenia Ministra Skarbu z dnia 25 kwietnia 1932 r. (poz. 413).

USTAWA

z dnia 1 lipca 1926 r.

o opłatach stemplowych.

CZĘŚĆ PIERWSZA.

Postanowienia ogólne.

Rozdział pierwszy.

Przedmioty opłat stemplowych.

Art. 1.

Opłatom stemplowym podlegają pisma, wymienione w części drugiej niniejszej ustawy, oraz czyn-

ności prawne, wymienione w art. 71, 75, 89, 96, 103 i 109.

Ilekroć w ustawie niniejszej jest mowa o piśmie, stwierdzającem umowę, należy przez to rozumieć nietylko pismo, podpisane przez obie strony, lecz także podpisane przez jedną stronę, jeżeli zostało bądź wręczone stronie drugiej, bądź przedstawione sądowi celem dokonania wpisu w księdze wieczystej, bądź sporządzone albo uwierzytelnione sądownie lub notarjalnie.

Art. 2.

Jedno pismo, stwierdzające kilka czynności prawnych, podlega opłacie od każdej czynności zosobna.

Jeżeli jednak czynności prawne między temi samemi osobami, stwierdzone tem samem pismem pozostają w tak ścisłym z sobą związku, że jedna z tych czynności (uboczna) nie mogłaby istnieć sama przez się bez drugiej (głównej), to opłatę oblicza się tylko według czynności głównej. Do czynności ubocznych zalicza się w szczególności: ustalenie sposobu spłacenia ceny sprzedaży, potwierdzenie odbioru ceny, ustanowienie kary umownej, postanowienia o zabezpieczeniu hipotecznem i t. p.

Art. 3.

W razie sporządzenia wtóropisów, t. j. pism równobrzmiących, lub choćby tylko co do treści zgodnych z pismem pierwszem, albo odpisów lub tłumaczeń, opłata należy się tylko raz jeden, a mianowicie od pisma pierwszego. Wyjątki są przewidziane: co do pełnomocnictw w art. 111, a co do weksli w art. 122.

W razie wątpliwości, zachodzących co do uiszczenia opłaty od pisma pierwszego, uiszczenie winno być udowodnione.

Ustęp drugi stosuje się do odpisu i tłumaczenia tylko w przypadkach następujących:

a) jeżeli zgodność z pierwopisem zaświadczyła osoba, która podpisała pierwopis lub
b) jeżeli osoba, obowiązana do uiszczenia opłaty od pierwopisu, przedstawiła odpis lub tłumaczenie sądowi, notarjuszowi lub innemu urzędowi państwowemu.

Art. 4.

Pismo, stwierdzające umowę o zniesienie istniejącego między stronami stosunku prawnego i powstanie natomiast stosunku nowego, podlega opłacie, odpowiadającej treści stosunku nowego. Wyjątek jest przewidziany co do konwersji wierzytelności w art. 121.

Pismo, tylko zmieniające istniejący już stosunek, przy którego zawiązaniu lub pisemnem stwierdzeniu uiszczono należną opłatę stemplową, podlega:

a) w razie zwiększenia przedmiotu zobowiązania — opłacie od nadwyżki;
b) w razie innych zmian — opłacie, przewidzianej w art. 139, jeżeli zachodzą warunki, wymienione w tym artykule.

Art. 5.

Pisma, sporządzone zagranicą, podlegają przepisom niniejszej ustawy tylko wówczas, gdy stwierdzają czynność prawną, tyczącą się przedmiotu, znajdującego się w Polsce, lub gdy zobowiązanie, z czynności prawnej wynikające, ma być wykonane albo jest wykonywane w Polsce. Pisma, sporządzone w Polsce przed konsulem obcego państwa, uważane będą — pod warunkiem wzajemności — za sporządzone zagranicą.

Rozdział drugi.

Sposób obliczenia opłaty.

Art. 6.

Opłatę stemplową oblicza się stosownie do rodzaju czynności prawnej, którą stwierdza pismo; nazwa niezgodna z treścią nie ma znaczenia.

Jeżeli według części drugiej niniejszej ustawy należy wziąć za podstawę wymiaru wartość rzeczy, to wartość tę ma podać podatnik. Opłatę wymierza się od wartości podanej; wyjątki są przewidziane w art. 7 — 12 oraz w ustępie trzecim art. 70.

Za podstawę wymiaru opłaty od pisma, stwierdzającego umowę, bierze się wartość całego przedmiotu umowy, choćby z treści pisma wynikało, że umowa została już częściowo albo całkowicie wykonana przed sporządzeniem pisma.

Art. 7.

Jeżeli według treści pisma dłużnik ma wykonać jedno z dwu lub więcej świadczeń różnej wartości, to za podstawę wymiaru służy wartość najwyższa.

Jeżeli strona, otrzymująca rzecz, obowiązana jest do świadczeń wzajemnych, to wartości rzeczy (art. 6) nie można przyjąć w sumie niższej, niż łączna wartość wszystkich świadczeń wzajemnych.

Za świadczenia wzajemne uważa się: przyjęcie długu do zapłaty, ustanowienie użytkowania, potrącenie wierzytelności z ceny sprzedaży, zrzeczenie się prawa majątkowego i t. p.

Wartość świadczeń wzajemnych ma być podana przez podatnika. Minister Skarbu może zarządzić co do poszczególnych rodzajów świadczeń wzajemnych, że wartości nie można przyjąć w sumie niższej, niż cena giełdowa lub rynkowa; rozporządzenie określi sposób stwierdzania tych cen.

Art. 8.

Papiery wartościowe ocenia się poza przypadkami sprzedaży (art. 78, punkt a) — jeżeli kwota, podana przez podatnika (art. 6), nie jest wyższa — według najniższego kursu giełdowego z dnia, poprzedzającego sporządzenie czynności prawnej, jeżeli w miejscowości, w której sporządzono czynność prawną, względnie w której zobowiązanie ma być wykonane (art. 5), znajduje się giełda; jeżeli w owej miejscowości giełdy niema, jak również, gdy dany papier wartościowy nie był w dniu poprzedzającym notowany na giełdzie miejscowej, bierze się za podstawę wymiaru najniższy kurs, notowany na najbliższej terytorjalnie giełdzie polskiej w ostatnich trzech dniach, poprzedzających sporządzenie czynności prawnej. Wartość papierów, nienotowanych w sposób powyższy, może być ustalona zgodnie z opinją izby przemysłowo - handlowej lub innej organizacji gospodarczej, którą wskaże rozporządzenie.

Aż do czasu rozpoczęcia przez Bank Polski wymiany banknotów na złoto, złote w złocie ocenia

się według równowartości, ostatnio ogłoszonej w Monitorze Polskim przed sporządzeniem czynności prawnej (art. 16 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 5 listopada 1927 r. — Dz. U. R. P. Nr. 97, poz. 855).

Przepisy powyższe stosuje się również do walut zagranicznych; wyjątek jest przewidziany co do ubezpieczeń w art. 99.

Art. 9.

Jeżeli świadczenie, którego wartość ma służyć za podstawę wymiaru, nie może być co do ilości oznaczone przy sporządzeniu pisma, to ustalenie podstawy wymiaru następuje w miarę wykonywania zobowiązania (art. 22; 28, ustęp piąty; 29 ustępy: pierwszy i drugi; 30, punkt 3; 31 ustęp przedostatni; 32).

Jeżeli jednak znana jest najniższa ilość świadczenia, albo zostaje wypłacona zaliczka, to za podstawę wymiaru należy przyjąć narazie tę ilość najniższą lub zaliczkę, zależnie od tego, która z nich jest wyższa. Kwotę opłaty, uiszczoną na tej podstawie, potrąca się następnie od sumy kwot, obliczonych w miarę wykonywania zobowiązania.

Za wzajemną zgodą urzędu skarbowego i podatnika ustalenie podstawy wymiaru może nastąpić niezwłocznie, przez obliczenie prawdopodobnej sumy wszystkich świadczeń za cały czas trwania zobowiązania.

Art. 10.

Jeżeli pismo zawiera zobowiązanie do świadczeń perjodycznych, to celem ustalenia podstawy wymiaru należy roczną wartość świadczeń pomnożyć:

a) w razie ustanowienia świadczeń na wieczne czasy — przez 17;

b) w razie ustanowienia świadczeń na czas, ściśle ograniczony co do ilości lat lub ich części — przez tę ilość lat lub ich części, najwyżej jednak przez 17;

c) przy ustanowieniu świadczeń na czas życia jednej osoby w wieku do lat 50 włącznie — przez 10, w wieku ponad lat 50 — przez 5;

d) w razie uzależnienia terminu trwania świadczeń od czasu życia dwu lub więcej osób — przez mnożnik (punkt c) odpowiedni do wieku osoby najstarszej lub najmłodszej, stosownie do tego, czy świadczenia mają trwać do śmierci osoby, która umrze pierwsza, czy do śmierci osoby, która umrze ostatnia;

e) w razie ustanowienia świadczeń na czas, nieokreślony w sposób wyżej podany, — przez 5.

W razie ustanowienia świadczeń na czas nieokreślony (punkt e), z oznaczeniem jednak pewnego terminu, do którego zobowiązanie trwać będzie niewątpliwie, podstawę wymiaru opłaty za czas ściśle określony ustala się w sposób, przewidziany w punkcie b), a za czas dalszy — w sposób, przewidziany w punkcie e); łączna podstawa wymiaru nie może jednak być wyższa, niż suma świadczeń za lat 17.

Przepisy artykułu niniejszego stosuje się również do służebności, do użytkowania, prawa używania lub mieszkania, ciężarów rzeczowych oraz do długu rentowego (§§ 1199 — 1203 kodeksu cywilnego niemieckiego).

Roczną wartość użytkowania bierze się w sumie, wynoszącej 6% wartości rzeczy, poddanej użytkowaniu, chyba że wartość wyższa lub niższa jest niewątpliwa.

Art. 11.

W przypadkach, wymienionych w ustępie drugim art. 9 — jeżeli zobowiązanie ma trwać dłużej, niż przez pięć lat — bierze się na żądanie podatnika za podstawę wymiaru sumę, obliczoną za pierwszy okres pięcioletni; po upływie tego okresu ustala się podstawę wymiaru na drugi okres pięcioletni i tak postępuje się w dalszym ciągu aż do wygaśnięcia zobowiązania.

Art. 12.

Minister Skarbu w porozumieniu z Ministrami: Sprawiedliwości, Rolnictwa oraz Robót Publicznych władny jest wydawać normy o najniższym szacunku („szacunku prawnym") rzeczy nieruchomych, który ma być wzięty za podstawę wymiaru, jeżeli jest wyższy od sum, ustalonych według postanowień art. 6 — 11.

Szacunek prawny może być oparty na podatkach: gruntowym i budynkowym, na ostatniej cenie sprzedaży, ostatniem oszacowaniu, dokonanem przez instytucję kredytową celem udzielenia długoterminowej pożyczki hipotecznej oraz na ostatnio ustalonej sumie ubezpieczenia od ognia, lub na ostatniem oszacowaniu, dokonanem celem ustalenia sumy ubezpieczenia. Mnożnik, przez który ma być pomnożona kwota podatku gruntowego, względnie budynkowego, ma być ustalony na każdy rok kalendarzowy. W razie oparcia szacunku prawnego na cenie sprzedaży, na oszacowaniu, dokonanem przez instytucję kredytową, na sumie ubezpieczenia lub na oszacowaniu, dokonanem celem ustalenia sumy ubezpieczenia, należy na każdy rok kalendarzowy ustalać — oddzielnie dla poszczególnych grup przedmiotów majątkowych i poszczególnych okręgów gospodarczych — o jaką kwotę mają być podwyższone lub obniżone powyższe szacunki, pochodzące z poszczególnych lat poprzednich — ze względu na stwierdzone zmiany wartości.

Jeżeli przedmiotem przeniesienia własności jest nieruchomość, stanowiąca gospodarstwo rolne, wraz z przynależnościami, to szacunek prawny nieruchomości ma być wzięty w kwocie, równającej się dziewięciu dziesiątym częściom podanych przez podatnika wartości: rzeczy nieruchomej i przynależności razem wziętych (art. 6, ustęp drugi i art. 13 ustęp pierwszy). Jeżeli jednak wartość takiej nieruchomości ustalono na podstawie prawnego szacunku, przewidzianego w ustępie pierwszym i drugim niniejszego artykułu, to szacunek prawny przynależności ma być wzięty w kwocie, równającej się jednej dziewiątej części wartości nieruchomości. Jeżeli co do nieruchomości, stanowiącej gospodarstwo rolne, sporządzono dwa pisma, z których jedno tyczy się przeniesienia własności tej nieruchomości bez przynależności, drugie zaś przeniesienia własności przynależności na tę samą osobę, a okres, który upłynął między sporządzeniem pisma pierwszego a sporządzeniem pisma drugiego, nie przekracza jednego roku, to stosuje się postanowienia dwóch zdań poprzednich, jak gdyby przeniesienie nieruchomości wraz z przyna-

leżnościami zostało stwierdzone jednem pismem; nie stanowi różnicy, które z wymienionych dwóch pism sporządzono wcześniej.

Przepisy niniejszej ustawy o rzeczach nieruchomych (nieruchomościach) stosuje się jedynie do:

1) gruntu oraz przedmiotów, z nim złączonych (budynków, roślin od gruntu nieoddzielonych i t. p.);

2) prawa wieczystej dzierżawy;

3) prawa zabudowy;

4) prawa żądania, aby rzecz nieruchoma (punkty 1, 2, 3, 5) została oddana na własność;

5) prawa do majątku spadkowego — o tyle, o ile składa się z rzeczy nieruchomych.

Art. 13.

Jeżeli pismo, podlegające opłacie, dotyczy dwu lub więcej przedmiotów, które według przepisów części drugiej ustawy niniejszej podlegają różnym pod względem stopy opłatom stemplowym, to podatnik jest obowiązany podać wartość każdego przedmiotu oddzielnie: bądź w treści pisma, bądź przy przedstawieniu go organowi, powołanemu do wymierzenia opłaty, bądź w podaniu o zwrot nadpłaty (art. 45), lub w odwołaniu (art. 46).

Gdy tego nie uczyniono i podano tylko wartość w sumie ogólnej, to tę sumę bierze się jako podstawę wymiaru i stosuje się do niej stopę, przypadającą od tego przedmiotu, który podlega opłacie najwyższej.

Art. 14.

Nie pobiera się opłaty stemplowej, wynoszącej mniej niż 10 groszy.

Groszową końcówkę opłaty, obliczonej według właściwej stopy, przewidzianej w części drugiej ustawy niniejszej, jeżeli przewyższa 10 groszy, a jest niepodzielna przez 10, zaokrągla się wzwyż do kwoty w ten sposób podzielnej.

Rozdział trzeci.

Osoby, obowiązane do uiszczenia opłaty.

Art. 15.

O ile w części drugiej ustawy niniejszej nie postanowiono, na kim ciąży obowiązek uiszczenia opłaty stemplowej, są wobec Skarbu Państwa solidarnie obowiązani:

1) co do pism, stwierdzających umowę:

a) osoby, będące stronami w umowie,

b) osoba, która zawarła umowę, prowadząc interes cudzy bez zlecenia (negotiorum gestor),

c) każdy posiadacz pisma (art. 3), albo urzędownie uwierzytelnionego odpisu lub tłumaczenia, jeżeli jest prawonabywcą osoby, która zawarła umowę;

2) co do orzeczeń — wszystkie osoby, które na mocy orzeczenia nabywają prawo.

Art. 16.

Wolne są od obowiązku uiszczenia procentowej opłaty stemplowej od pisma, stwierdzającego umowę, obustronnie obowiązującą: fundacje, zakłady i zrzeszenia, prawnie istniejące i posiadające siedzibę w Polsce, których zadanie stanowi wyłącznie wykonywanie kultu religijnego albo działalność naukowa, oświatowa, dobroczynna lub mająca na celu prowadzenie szpitali (art. 3 lit. „a" rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o zakładach leczniczych Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 382) lub nieobliczonych na zysk przychodni (art. 1 lit. „b" oraz art. 63 powołanego rozporządzenia).

Minister Skarbu w porozumieniu z Ministrem Spraw Zagranicznych może przyznać powyższe uwolnienie również fundacjom, zakładom i zrzeszeniom tego rodzaju, mającym siedzibę zagranicą.

Kontrahent, zawierający umowę z osobą wolną od obowiązku uiszczenia opłaty, ma uiścić połowę opłaty, jeżeli sam nie jest zwolniony od obowiązku uiszczenia.

Rozdział czwarty.

Uiszczenie opłaty stemplowej.

A. Postanowienia ogólne.

Art. 17.

Uiszczenie opłaty stemplowej następuje bądź według obliczenia podatnika — bez wymiaru urzędowego — bądź na zasadzie wymiaru, dokonanego przez właściwy organ urzędowy. Organami urzędowemi, właściwemi do wymierzania opłat stemplowych, są: notarjusze (art. 27), organa sądowe (art. 30), urzędy skarbowe (art. 23, 24, 33, 60, 102, 110, 124) i inne urzędy państwowe (art. 32, 61, 71, 109).

Opłatę stemplową uiszcza się bądź przez użycie papieru stemplowego lub znaczków stemplowych bądź przez wpłacenie gotówką do kasy urzędu skarbowego lub do rąk innego organu, uprawnionego do poboru (specjalnego poborcy).

Wybór sposobu uiszczenia opłaty należy do podatnika, o ile przepisy art. 18, 22, oraz 25 — 33, jako też właściwych rozdziałów części drugiej ustawy niniejszej nie wskazują, jaki z powyższych sposobów uiszczenia ma być zastosowany w przypadku poszczególnym.

Art. 18.

Minister Skarbu określa rodzaje papieru stemplowego i znaczków stemplowych, sposób ich wyrobu, sprzedaży, użycia i urzędowego kasowania; określa również najwyższą kwotę opłaty, która może być uiszczona przez użycie papieru stemplowego lub znaczków stemplowych, tudzież najniższą kwotę, do której użycie papieru stemplowego lub znaczków stemplowych jest obowiązujące.

Art. 19.

O ile w części drugiej ustawy niniejszej, ani też w art. 25, 28, 29, 30, 32 i 33 nie wskazano, w jakim terminie należy uiścić opłatę stemplową, obowiązują postanowienia ogólne, zawarte w art. 20 — 22.

Art. 20.

Opłatę od pisma, sporządzonego w Polsce, należy uiścić w ciągu trzech tygodni od dnia, w którym pismo sporządzono.

Posiadacz takiego pisma, albo urzędownie uwierzytelnionego odpisu lub tłumaczenia, będący prawonabywcą osoby, która zawarła umowę (art. 15 punkt 1 lit. c), ma uiścić opłatę, przez poprzednich posiadaczy nieuiszczoną, w ciągu trzech tygodni od dnia otrzymania pisma (odpisu, tłumaczenia).

Jeżeli jednak przed upływem terminu, przewidzianego w ustępie pierwszym lub drugim, ma być

wykonana umowa, którą stwierdza pismo, lub jeżeli przed tym terminem pismo zostaje złożone sądowi lub innemu urzędowi publicznemu celem dokonania jakiejkolwiek czynności urzędowej, to opłatę należy uiścić przed rozpoczęciem wykonania umowy lub przed złożeniem pisma. Wyjątek co do sądowego uwierzytelnienia podpisu lub znaku ręcznego jest przewidziany w art. 31 (zdanie drugie ustępu przedostatniego).

W razie złożenia pisma notarjuszowi stosuje się art. 28, względnie 29.

Art. 21.

Opłatę od pisma, sporządzonego zagranicą (art. 5), należy uiścić w ciągu trzech tygodni od dnia, w którym osoba, obowiązana do uiszczenia opłaty (art. 15), albo jej ustawowy zastępca lub pełnomocnik, pismo lub urzędownie uwierzytelniony odpis bądź z zagranicy do Polski wprowadzili, bądź w Polsce otrzymali. Opłatę od pisma, którego nieuwierzytelniony odpis został przez te osoby złożony sądowi lub innemu urzędowi publicznemu, należy uiścić przed złożeniem odpisu. Przepisy powyższe, o ile dotyczą odpisów, stosuje się również do tłumaczeń.

W razie wprowadzenia do Polski pisma, sporządzonego zagranicą, które podlega opłacie dopiero na skutek wykonywania zobowiązania w Polsce (albo urzędownie uwierzytelnionego odpisu lub tłumaczenia), należy uiścić opłatę zanim rozpoczęło się wykonywanie zobowiązania.

Ustawowy zastępca lub pełnomocnik w razie nieuiszczenia w przepisanym terminie opłaty od pisma, sporządzonego zagranicą, winien w ciągu tygodnia po upływie terminu złożyć urzędowi skarbowemu odpis pisma, podlegającego opłacie, podając adresy osób, obowiązanych do jej uiszczenia (art. 15).

Ustępy drugi i następne art. 20 stosuje się odpowiednio do pism, sporządzonych zagranicą.

Art. 22.

W przypadkach, przewidzianych w art. 9 i 11, terminy, w których mają być uiszczone poszczególne raty opłaty stemplowej, oznacza urząd skarbowy. W tym celu osoby, obowiązane do uiszczenia opłaty stemplowej, winny zgłosić urzędowi skarbowemu pismo, podlegające opłacie, a mianowicie złożyć mu pierwopis albo odpis (poświadczony lub niepoświadczony) w terminie, przewidzianym w art. 20, względnie 21.

Na żądanie podatnika w razie złożenia bądź pierwopisu i odpisu, bądź dwóch odpisów, urząd skarbowy zaświadcza zgłoszenie na pierwopisie lub na jednym z odpisów.

W razie sporządzenia pisma przed notarjuszem lub sądem odpis przesyła notarjusz lub sąd (art. 28 i 29, względnie 31). Jeżeli zaś jedną ze stron umawiających się jest urząd państwowy, to stosuje się art. 32.

Poszczególne raty (ustęp pierwszy niniejszego artykułu) należy uiszczać gotówką bez wymiaru urzędowego (art. 24 punkt a).

B. Uiszczenie opłaty z inicjatywy podatnika.

Art. 23.

Celem uiszczenia opłaty zapomocą znaczków stemplowych lub papieru stemplowego winien podatnik — o ile w części drugiej ustawy niniejszej nie postanowiono inaczej —

a) bądź skasować znaczki stemplowe przez przepisanie ich początkowemi lub końcowemi wyrazami pisma lub stwierdzającemi zawarcie umowy podpisami stron, względnie użyć papieru stemplowego;

b) bądź przedstawić pismo w oryginale lub w odpisie urzędowi skarbowemu celem urzędowego skasowania.

Art. 24.

Celem uiszczenia opłaty gotówką podatnik:

a) może wnieść do kasy urzędu skarbowego sumę, którą sam obliczył i kwit kasowy załączyć do pisma, podlegającego opłacie;

b) może również przedstawić pismo, podlegające opłacie, w oryginale lub odpisie urzędowi skarbowemu, a ten określa sumę opłaty i wydaje polecenie jej przyjęcia przez kasę urzędu skarbowego.

Art. 25.

Przypadki w których uiszczenie opłaty bez względu na jej sumę ma być dokonane gotówką, bez wymiaru urzędowego, są przewidziane w art. 71, 80, 89, 92, 94, 100, 103 i 114.

Osoby, obowiązane do uiszczenia opłat w sposób powyższy, winny przed rozpoczęciem działalności, obejmującej sporządzanie pism, względnie czynności prawnych, które podlegają opłatom, unormowanym w powołanych artykułach, zawiadomić o tem urząd skarbowy.

Poza temi przypadkami władza skarbowa może zezwolić poszczególnym osobom na uiszczanie opłat stemplowych gotówką; zezwolenie to jednak może w każdym czasie odwołać, a podatnik może w każdym czasie zrzec się udzielonego mu prawa.

Rozporządzenie postanowi, czy i w jakiej formie ma podatnik prowadzić rejestr opłat stemplowych, w jakich terminach ma nastąpić wpisanie opłat do rejestru i wniesienie ich do kasy urzędu skarbowego, oraz ustali formę poświadczeń na pismach, od których opłata została uiszczona w sposób, przewidziany w niniejszym artykule.

Art. 26.

Minister Skarbu może zarządzić, że pewne rodzaje pism, podlegających opłacie stemplowej, winny być wydawane z ksiąg grzbietowych z pozostawieniem talonu lub kopji, oraz określić sposób uiszczania opłat stemplowych od pism, tak sporządzonych.

C. Współudział notarjuszów.

Art. 27.

Notarjusz, mający siedzibę poza obszarem, na którym obowiązuje kodeks cywilny austrjacki, jest obowiązany wymierzyć opłatę stemplową:

1) od sporządzonych przed nim aktów notarjalnych, z wyjątkiem uchwał o powiększeniu kapitału zakładowego spółek akcyjnych i komandytowo-akcyjnych (art. 102);

2) od przedstawionych mu celem dokonania czynności urzędowej pism oryginalnych, ich wtóropisów, odpisów lub tłumaczeń (art. 3);

3) od sprzedaży drogą licytacji, przed nim odbytej.

Notarjusz wymierza opłatę o tyle, o ile nie została już poprzednio uiszczona w należnej kwocie, względnie nie podlega odroczeniu na mocy art. 9 lub 11. Notarjusz nie bada jednak prawidłowości uiszczenia, gdy ono opiera się na wymiarze urzędowym (art. 17), lub gdy przedstawiono zaświadczenie urzędu skarbowego o uiszczeniu należnej opłaty.

Art. 28.

Opłatę stemplową, wymierzoną przez notarjusza, należy uiścić do jego rąk gotówką, o ile nie została odroczona na mocy art. 177.

W przypadkach, przewidzianych w punktach 1 i 2 art. 27, notarjusz uzależnia dokonanie czynności urzędowej od uiszczenia opłaty.

Prócz tego w przypadku, przewidzianym w punkcie 2 art. 27 — jeżeli już upłynął termin uiszczenia opłaty lub gdy opłatę uiszczono nieprawidłowo — ma notarjusz wymierzyć podwyżkę stemplową (art. 42) i przed dokonaniem czynności urzędowej wezwać strony, by podwyżkę do jego rąk uiściły. Jeżeli strony tego nie uczynią, to notarjusz na żądanie stron dokona czynności urzędowej, ale zawiadomi urząd skarbowy o nieuiszczeniu wymierzonej podwyżki.

Co do terminu uiszczenia opłaty od sprzedaży drogą licytacji (art. 27 punkt 3) oraz skutków nieuiszczenia opłaty stosuje się postanowienia ustawy niniejszej, dotyczące opłaty od sądowej sprzedaży drogą licytacji (art. 59 i 71).

W przypadkach, przewidzianych w art. 9, 11 i 177, notarjusz przesyła urzędowi skarbowemu w terminie, który oznaczy rozporządzenie, uwierzytelniony odpis i zaświadcza to na pierwopisie.

Notarjusz zaświadcza na akcie, względnie na dokumencie, przedstawionym mu celem dokonania czynności urzędowej, uiszczenie opłaty wraz z ewentualną podwyżką, ich sumę i sposób obliczenia lub powód niepobrania opłaty.

Opłaty stemplowe, wpłacone do rąk notarjusza, wnosi notarjusz do kasy państwowej w terminie i w trybie, które oznaczy rozporządzenie.

Rozporządzenie ustali również wzór ksiąg poborowych, które mają być prowadzone przez notarjuszów, jako też rodzaj i treść sprawozdań okresowych z czynności notarjuszów w zakresie opłat stemplowych.

Art. 29.

Na obszarze, na którym obowiązuje kodeks cywilny austrjacki, notarjusz jest obowiązany przesyłać urzędowi skarbowemu uwierzytelnione odpisy:

1) sporządzonych przed nim aktów notarjalnych — nie wyłączając dokumentów prywatnych, którym nadano formę aktu notarjalnego (§ 54 ustawy z dnia 25 lipca 1871 r., austr. Dz. P. P. Nr. 75);

2) tych pism, na których notarjusz uwierzytelnił podpis lub znak ręczny;

3) aktów sprzedaży drogą licytacji, przed nim odbytej.

Przesłanie odpisu ma nastąpić w ciągu trzech dni od daty czynności urzędowej.

Notarjusz uzależnia nadanie dokumentowi prywatnemu formy aktu notarjalnego, względnie uwierzytelnienie podpisu lub znaku ręcznego, od dostarczenia odpisu, przeznaczonego dla urzędu skarbowego.

Przepisów powyższych nie stosuje się:

a) do pełnomocnictw, nie zawierających zarazem umowy o wynagrodzenie pełnomocnika (art. 113), jeżeli opłatę, przewidzianą w art. 111, uiszczono, lub jeżeli pełnomocnictwo jest wolne od opłaty stemplowej (art. 112);

b) do zezwolenia na wykreślenie długu pieniężnego w księdze wieczystej, jeżeli dokument oprócz zezwolenia na wykreślenie oraz pokwitowania z uiszczenia długu, który ma być wykreślony, nie zawiera żadnych innych postanowień, a uiszczono opłatę, przewidzianą w art. 139, lub dokument jest w myśl tegoż artykułu wolny od opłaty;

c) do pism, zaopatrzonych przez właściwy organ urzędowy (art. 17) w dowód uiszczenia opłaty lub odroczenia płatności (art. 22 i 177).

Przesłanie odpisu urzędowi skarbowemu nie zwalnia stron od obowiązku uiszczenia opłaty w przepisanym terminie (art. 20, 21, 22, 59 i 138) w sposób, przewidziany w art. 23, względnie 24.

Jeżeli w przypadku poszczególnym opłata musi lub może być uiszczona znaczkami stemplowemi (art. 18), to uiszczenie może nastąpić również drogą skasowania znaczków stemplowych przez notarjusza przed uwierzytelnieniem odpisu (art. 37).

D. Współudział sądów.

Art. 30.

Sekretarjat sądowy wymierza opłaty stemplowe:

1) od aktów sprzedaży drogą licytacji, dokonanej przez sąd, oraz od dokonywanych w toku postępowania egzekucyjnego sprzedaży z wolnej ręki; na obszarze jednak, na którym obowiązuje kodeks cywilny austrjacki, sekretarjat sądowy nie wymierza opłaty od licytacji celem zniesienia wspólności, przewidzianej w punkcie 2 art. 131;

2) od orzeczeń sądowych, wydawanych w toku postępowania egzekucyjnego, na mocy których przedmioty majątkowe, będące własnością dłużnika, przechodzą na własność wierzyciela;

ponadto na obszarze, na którym obowiązuje kodeks cywilny niemiecki:

3) od pism, sporządzonych w formie aktów sądowych, o ile opłata nie podlega odroczeniu na mocy art. 9 lub 11; sekretarjat sądowy nie wymierza jednak opłat od uchwał o powiększeniu kapitału spółek akcyjnych i komandytowo - akcyjnych (art. 102);

4) od przewłaszczenia (powzdania) i innych oświadczeń zgody oraz od wniosków o wpis w księdze wieczystej lub w rejestrze okrętowym (art. 66, ustęp ostatni i art. 87);

na obszarze zaś, na którym obowiązuje prawo cywilne rosyjskie (tom X, cz. I Zb. pr. ces. ros.) — oprócz opłat, wymienionych w punktach 1 i 2:

5) od orzeczeń sądowych w przedmiocie wykupu majątków rodowych (art. 52, punkt 4).

Sekretarjat sądowy wymierza opłaty, wymienione w punktach 1 i 2, zapomocą nakazu płatniczego, który doręcza podatnikowi; to samo dotyczy opłat od ugód (art. 133), wymierzanych przez sekretarjat sądowy na obszarze, na którym obowiązuje kodeks cywilny niemiecki (punkt 3).

Sporządzenie pism, wymienionych w punktach 3, 4 i 5 — z wyjątkiem ugód (art. 133) — jest uzależnione od uprzedniego uiszczenia opłaty stemplowej, wymierzonej przez sekretarjat sądowy — o ile opłata nie została odroczona na mocy art. 177.

Od sprzedaży, dokonywanych na polecenie sądu przez maklera przysięgłego (art. 67, ustęp ostatni i art. 75), sekretarjat sądowy opłat nie wymierza.

Od pisma, stwierdzającego sprzedaż, dokonaną przez sądowy organ wykonawczy, organ ten wymierza opłatę.

Art. 31.

Opłatę, wymierzoną przez sekretarjat sądowy, należy wnieść do kasy sądowej.

Sekretarjat zaświadcza uiszczenie opłaty na właściwym akcie sądowym.

Opłaty od pism, stwierdzających czynności, dokonane przez sądowy organ wykonawczy (art. 30, ustęp ostatni), pobiera ten organ i wnosi do kasy urzędu skarbowego; drogą rozporządzenia może być zarządzone uiszczenie opłat takich zapomocą znaczków stemplowych.

Odwołanie (art. 46) nie odracza terminu płatności.

O ile wymiar opłaty od pism, sporządzonych w sądzie, nie jest poruczony sekretarjatowi sądowemu, względnie sądowemu organowi wykonawczemu, sekretarjat przesyła odpowiedni wyciąg z pisma urzędowi skarbowemu (art. 33) i czyni o tem zaświadczenie na właściwym akcie sądowym.

Jeśli sądowi przedstawiono celem uwierzytelnienia podpisu lub znaku ręcznego pismo, podlegające opłacie stemplowej, to sąd dokona uwierzytelnienia tylko w razie dostarczenia dowodu uiszczenia opłaty lub odroczenia płatności (art. 22 i 177). Na obszarze, na którym obowiązuje kodeks cywilny austrjacki, może uwierzytelnienie nastąpić również bez takiego dowodu; w takim razie sąd uzależnia uwierzytelnienie podpisu (znaku ręcznego) od dostarczenia odpisu, przeznaczonego dla urzędu skarbowego i złożenia opłaty za uwierzytelnienie tego odpisu, poczem przesyła urzędowi skarbowemu ów odpis, zaświadczywszy zgodność z pierwopisem.

Drogą rozporządzenia zostanie określony sposób przymusowego ściągnięcia opłaty stemplowej, wymierzonej zapomocą nakazu płatniczego (art. 30 ustęp drugi), a nieuiszczonej w przepisanym terminie, oraz zostaną wydane szczegółowe przepisy o dowodzie uiszczenia lub odroczenia w przypadku uwierzytelnienia podpisu lub znaku ręcznego (ustęp poprzedni).

E. Współudział innych urzędów państwowych.

Art. 32.

Od pisma, stwierdzającego umowę, zawartą przez urząd państwowy bez udziału notarjusza lub sądu, wymierza opłatę tenże urząd.

Opłata winna być uiszczona przy podpisaniu umowy: bądź przez użycie papieru stemplowego lub znaczków stemplowych, bądź przez wpłacenie gotówką (art. 18); w razie uiszczenia gotówką urząd zatrzymuje kwit kasowy i stwierdza uiszczenie na egzemplarzu umowy, wydanym współkontrahentowi. W przypadkach, przewidzianych w art. 9 i 11, urząd ustala wysokość rat opłaty i czuwa nad ich uiszczeniem. Kwoty, nieuiszczone w terminie wyznaczonym przez urząd, ulegają przymusowemu ściągnięciu według przepisów o egzekucji podatków bezpośrednich przez organa urzędowe, w przepisach tych wymienione.

Jeżeli urząd, który zawarł umowę, jest obowiązany na jej podstawie do wypłacenia kontrahentowi sum pieniężnych, to uzależnia wypłatę od uprzedniego uiszczenia odpowiedniej części opłaty stemplowej lub potrąca ratę opłaty od należności kontrahenta.

F. Wymierzenie opłaty przez urząd skarbowy.

Art. 33.

Urząd skarbowy wymierza opłatę stemplową:

1) w przypadku przedstawienia mu pisma celem urzędowego skasowania znaczków stemplowych (art. 23, punkt b) lub celem uiszczenia opłaty gotówką (art. 24, punkt b);

2) w przypadku otrzymania od sekretarjatu sądowego wyciągu z pisma, sporządzonego w sądzie (art. 31);

3) w przypadku ustalenia drogą nadzoru (art. 35 i 38), że opłaty nie uiszczono mimo upływu terminu płatności lub uiszczono mniej, niż się należy.

W przypadkach, przewidzianych w punktach 2 i 3, urząd skarbowy zawiadamia podatnika o wymiarze przez nakaz płatniczy; opłatę należy uiścić w ciągu trzech tygodni od doręczenia nakazu płatniczego. Kwoty, nieuiszczone w tym terminie, będą ściągnięte przymusowo według przepisów o egzekucji podatków bezpośrednich. Odwołanie (art. 46) nie odracza terminu płatności.

Rozdział piąty.

Przedawnienie.

Art. 34.

Prawo Państwa do żądania opłaty stemplowej przedawnia się z upływem lat pięciu. Termin pięcioletni biegnie od dnia, w którym opłata winna być uiszczona. Przedawnienie nie biegnie w czasie wykonywania umowy.

Bieg przedawnienia przerywa się przez wszelkie czynności urzędowe, odnoszące się do wymiaru lub uiszczenia opłaty, o ile podatnik został o tych czynnościach urzędownie zawiadomiony. Od dnia zawiadomienia liczy się nowy okres pięcioletni.

Rozdział szósty.

Przepisy o nadzorze.

Art. 35.

Jeżeli sąd lub inny urząd państwowy spostrzeże, że od pisma, przedstawionego mu celem dokonania czynności urzędowej, nie uiszczono należnej opłaty, albo że ją uiszczono w niedostatecznej kwocie, lub po upływie przepisanego terminu, lub w sposób nieprawidłowy, to zawiadamia o tem urząd skarbowy.

Przepis powyższy stosuje się również do wtóropisu, odpisu lub tłumaczenia (art. 3), jeżeli nie dostarczono dowodu prawidłowego uiszczenia opłaty.

Artykułu niniejszego nie stosuje się do notarjuszów, mających siedzibę poza obszarem, na którym obowiązuje kodeks cywilny austrjacki (art. 27, zdanie ostatnie, oraz art. 28, ustępy drugi i trzeci).

Art. 36.

Jeżeli urzędowi skarbowemu przedstawiono pismo celem wymierzenia opłaty stemplowej (art. 33, punkt 1) i zachodzi różnica zdań między urzędem a stroną co do wysokości opłaty, to urząd obowiązany jest przyjąć narazie kwotę, przez stronę obliczoną, a na przedstawionem piśmie wymienić wysokość należnej opłaty. Jeżeli termin uiszczenia już upłynął, względnie w razie nieuiszczenia żądanej przez urząd dopłaty przed upływem terminu, urząd wymierza nadto podwyżkę stemplową (art. 42).

Art. 37.

Przy urzędowem zaświadczeniu zgodności odpisu lub tłumaczenia z pierwopisem, jako też przy wydawaniu wypisu, względnie wtóropisu z akt notarjalnych lub sądowych albo z innych akt urzędowych, organ, dokonywający zaświadczenia lub wydający wypis (wtóropis), ma zaświadczyć również, że opłata stemplowa została uiszczona, oraz w jakiej wysokości i w jaki sposób, lub że jej nie uiszczono, względnie że opłata została odroczona (art. 22 i 177).

Art. 38.

Władze skarbowe celem wykonania nadzoru nad zachowaniem przepisów o opłatach stemplowych mają prawo i obowiązek badać:

1) te akta i księgi sądów, notarjuszów oraz innych urzędów państwowych, jako też związków samorządnych, które wymieni rozporządzenie;

2) pisma i księgi, znajdujące się u osób, obowiązanych do płacenia państwowego podatku przemysłowego lub ustawowo zwolnionych od tego podatku, a tyczące się ich przedsiębiorstwa; przepisu tego nie stosuje się do osób, wymienionych w art. 9 ustawy z dnia 15 lipca 1925 r. o państwowym podatku przemysłowym (Dz. U. R. P. Nr. 79, poz. 550), z wyjątkiem notarjuszów (punkt 1).

Akta i księgi sądów, notarjuszów oraz innych urzędów państwowych, jak również Banku Polskiego bada izba skarbowa.

Władze skarbowe mają prawo zabierania tych pism, znalezionych przy wykonywaniu nadzoru, co do których zachodzi uzasadnione podejrzenie użycia nieprawdziwych znaków stemplowych (art. 39), celem użycia tych pism jako dowodów rzeczowych. Przepis ten nie tyczy się pism, przechowywanych u notarjusza, w archiwum notarjalnem lub w zbiorze dokumentów księgi wieczystej.

Szczegółowe przepisy o wykonywaniu nadzoru poda rozporządzenie.

Osoby, obowiązane do uiszczenia opłaty, są na żądanie władzy skarbowej obowiązane wyjaśnić okoliczności, których znajomość jest niezbędna do wymierzenia opłaty.

Rozdział siódmy.

Naruszenia przepisów o opłatach stemplowych.

Art. 39.

Winny sprzedawania papieru stemplowego lub znaczków stemplowych po cenie wyższej niż oznaczona przez władze skarbowe, ulega karze pieniężnej w wysokości do 100 zł. Karę wymierza urząd skarbowy.

Osoba, która z niedbalstwa:

a) sporządza pismo, podlegające opłacie stemplowej, na papierze stemplowym, podrobionym bądź całkowicie, bądź przez przerobienie sumy na wyższą, albo na papierze, który już był użyty do uiszczenia opłaty stemplowej, po wywabieniu poprzedniego tekstu;

b) używa znaczka stemplowego podrobionego, przerobionego albo już skasowanego, celem uiszczenia opłaty od innego pisma;

c) ofiarowuje na sprzedaż papier stemplowy lub znaczki stemplowe podrobione, przerobione albo już poprzednio użyte celem uiszczenia opłaty stemplowej — ulega karze pieniężnej w wysokości od 5 do 10-krotnej kwoty nieuiszczonej (punkty a, b), względnie sumy znaków stemplowych, na sprzedaż ofiarowanych (punkt c). Karę wymierza urząd skarbowy.

Winny świadomego spełnienia czynów, wymienionych w ustępie drugim — o ile czyn taki nie stanowi przestępstwa surowiej karanego — ulega karze pieniężnej w wysokości wyżej określonej, a nadto karze aresztu do sześciu miesięcy; na obszarze, na którym obowiązuje niemiecki kodeks karny, zamiast kary aresztu powyżej sześciu tygodni będzie orzeczona kara więzienia do sześciu miesięcy. Orzecznictwo należy do sądów okręgowych.

Art. 40.

Osoba, obowiązana do uiszczenia opłaty stemplowej, albo jej ustawowy zastępca lub pełnomocnik, jeżeli — bądź w piśmie, podlegającem opłacie stemplowej, bądź przy udzielaniu wyjaśnień (art. 38, ustęp ostatni) — poda świadomie stan faktyczny, niezgodny z rzeczywistością i przez to spowoduje niepobranie opłaty lub za niski jej wymiar, ulega karze pieniężnej w wysokości do piętnastokrotnej kwoty nieuiszczonej. Orzecznictwo należy do sądów okręgowych.

Art. 41.

Kara pieniężna, wymierzona przez sąd (art. 39, ustęp ostatni oraz art. 40), ulega zamianie na karę pozbawienia wolności według ogólnych przepisów ustaw karnych dzielnicowych, jednak nie wyżej sześciu miesięcy.

Na obszarze mocy obowiązującej austrjackiej ustawy karnej z 1852 r. przestępstwo, określone w ustępie ostatnim art. 39 oraz w art. 40, jest występkiem.

Zastosowanie punktów a), b) art. 39, względnie ustępu ostatniego tegoż artykułu, oraz art. 40 nie uchyla obowiązku uiszczenia opłaty stemplowej, względnie części niedopłaconej.

Art. 42.

Osoba, obowiązana do uiszczenia opłaty stemplowej, jeżeli poza przypadkami, przewidzianemi w art. 39 i 40, nie uiściła opłaty w należnej sumie, we właściwym terminie i w prawidłowy sposób, ma zapłacić podwyżkę stemplową w wysokości 5-krotnej kwoty nieuiszczonej, albo uiszczonej po upływie właściwego terminu lub w sposób nieprawidłowy.

W przypadkach, przewidzianych w artykułach 71, 74, 80, 90, 125, 129 i 138, podwyżkę stemplową oblicza się w wysokości 25-krotnej.

Izba skarbowa na skutek odwołania (art. 46) obniży podwyżkę lub zarządzi wymierzenie podwyżki

w kwocie zmniejszonej, jeżeli nieuiszczenie opłaty stemplowej albo uiszczenie niedostateczne lub po upływie właściwego terminu lub w sposób nieprawidłowy widocznie nie zostało spowodowane zamiarem uchylenia się od uiszczenia opłaty.

Jeżeli dwie lub więcej osób dopuściły się co do jednej i tej samej opłaty naruszenia ustawy, przewidzianego w niniejszym artykule, to wymierza się jedną podwyżkę stemplową, do której uiszczenia osoby te obowiązane są solidarnie.

Przepisy art. 34 o przedawnieniu mają zastosowanie również do podwyżek stemplowych.

Podwyżka stemplowa nie może być wymierzona w razie nieuiszczenia w przepisanym terminie opłaty stemplowej, wymierzonej zapomocą nakazu płatniczego (art. 30, ustęp drugi; art. 33, ustęp ostatni; art. 61), jak również w razie niedotrzymania terminu, wyznaczonego w przypadku poszczególnym przy odroczeniu płatności na mocy art. 177. Nie może też być wymierzona w razie uiszczenia opłaty w przepisanym terminie i w kwocie, ustalonej przez właściwy organ urzędowy (art. 17), jeżeliby się okazało, że należy się więcej.

Podwyżkę stemplową wymierza urząd skarbowy (art. 33, punkty 1, 3; art. 36), względnie notarjusz (art. 28, ustęp trzeci).

Przymusowe ściągnięcie podwyżki stemplowej może nastąpić dopiero po uprawomocnieniu się wymiaru podwyżki w administracyjnym toku instancyj.

Zastosowanie artykułu niniejszego w przypadkach, w których opłaty nie uiszczono wcale lub uiszczono ją tylko w części, nie uchyla obowiązku uiszczenia opłaty, względnie części niedopłaconej.

Art. 43.

Winni innego rodzaju naruszeń ustawy lub przepisów wykonawczych, wydanych na jej podstawie i w jej granicach, ulegają karze pieniężnej w wysokości od 5 do 300 zł, którą wymierza urząd skarbowy. Kara ta może być powtarzaną.

Przepisy art. 34 o przedawnieniu mają zastosowanie również do kary, przewidzianej w artykule niniejszym.

Przymusowe ściągnięcie kary może nastąpić dopiero po uprawomocnieniu się orzeczenia o wymierzeniu kary.

Artykuł niniejszy nie tyczy się organów urzędowych, powołanych do wymierzania opłat stemplowych (art. 17). Organa te w razie niespełnienia obowiązku, nałożonego na nie przez ustawę niniejszą lub przepisy wykonawcze, podlegają odpowiedzialności według przepisów ogólnych.

Art. 44.

Za przyczynienie się do wykrycia naruszeń ustawy o opłatach stemplowych Minister Skarbu może ustanowić nagrody, oznaczyć ich wysokość i warunki przyznawania nagród.

Rozdział ósmy.

Środki odwoławcze.

Art. 45.

Kwoty, uiszczone tytułem opłaty stemplowej nienależnie, a bez wymiaru urzędowego, zostaną zwrócone na wniosek, złożony urzędowi skarbowemu; wniosek ten winien być przedstawiony w ciągu roku od dnia zapłacenia.

Przepisy o wymianie znaczków stemplowych i papieru stemplowego, uszkodzonych lub nieodpowiednio użytych, wydane będą rozporządzeniem.

Art. 46.

W przypadkach wymierzenia opłaty stemplowej lub podwyżki stemplowej przez właściwy organ urzędowy (art. 17, ustęp pierwszy; art. 42, ustęp pierwszy) można wnieść odwołanie w ciągu miesiąca od dnia dokonania wymiaru; w razie zawiadomienia o wymiarze drogą nakazu płatniczego (art. 30, ustęp drugi; art. 33, ustęp ostatni; art. 61) termin liczy się od dnia doręczenia nakazu.

Również można wnieść w ciągu miesiąca odwołanie od każdej innej decyzji, wydanej w zakresie ustawy niniejszej przez władzę skarbową w instancji pierwszej; termin miesięczny liczy się od dnia doręczenia decyzji.

Prawo odwołania się służy każdej osobie, która jest obowiązana do uiszczenia opłaty stemplowej (art. 15); związek rewizyjny (art. 68 i 70 ustawy z dnia 29 października 1920 r. Dz. U. R. P. Nr. 111, poz. 733) może wnieść odwołanie w imieniu spółdzielni, należącej do związku rewizyjnego.

Art. 47.

Odwołanie należy złożyć temu organowi, który wymierzył opłatę lub podwyżkę albo wydał decyzję; organ ten przedstawia odwołanie wraz ze swoją opinją właściwej władzy skarbowej. Odwołujący się ma do odwołania załączyć pismo, podlegające opłacie, lub jego odpis uwierzytelniony, jeżeli owo pismo lub odpis uwierzytelniony nie znajduje się już w urzędzie skarbowym lub w izbie skarbowej.

Odwołanie rozstrzyga izba skarbowa. Jeżeli jednak decyzję wydała izba skarbowa w pierwszej instancji, rozstrzyga Minister Skarbu.

Gdy decyzję zaskarżoną wydała władza skarbowa, to może załatwić odwołanie we własnym zakresie działania, jeżeli uzna, że odwołanie jest całkowicie uzasadnione.

Instancja odwoławcza nie rozpoznaje odwołania, wniesionego po upływie przepisanego terminu (art. 46). W przypadkach jednak, zasługujących na uwzględnienie, Minister Skarbu może, mimo uchybienia terminu, zezwolić na rozpoznanie odwołania; może przekazać to uprawnienie izbom skarbowym.

Od decyzji, wydanej na skutek odwołania, niema dalszego środka odwoławczego w administracyjnym toku instancyj.

Art. 48 (uchylony).

Art. 49.

Izba skarbowa na wniosek podatnika zarządzi zwrot opłaty stemplowej lub uchyli wymiar opłaty, jeżeli czynność prawna stwierdzona pismem, od którego opłatę uiszczono lub wymierzono, była od początku nieważna lub na skutek zdarzenia późniejszego ma być uważana za nieważną od początku, jak również gdy stało się pewnem, że nie ziści się warunek zawieszający, od którego uzależniono czynność prawną. Przepis powyższy stosuje się również do opłaty

stemplowej od orzeczenia, uchylonego lub zmienionego późniejszem prawomocnem orzeczeniem.

Izba skarbowa może orzec według swego uznania, że opłata stemplowa nie należy się lub ma być pobrana tylko w części, w przypadkach następujących:

a) jeżeli czynność prawna została w całości lub częściowo odwołana bądź za wzajemną zgodą stron, bądź na żądanie jednej strony z mocy służącego jej prawa;

b) gdy ziścił się warunek rozwiązujący.

Wniosek o zwrot opłaty, względnie o uchylenie wymiaru, należy złożyć do izby skarbowej w ciągu pięciu lat od dnia, w którym opłatę urzędownie wymierzono (art. 46, ustęp pierwszy) lub uiszczono bez wymiaru urzędowego. Jeżeli wniosek opiera się na orzeczeniu sądowem, wydanem w postępowaniu, rozpoczętem przed upływem powyższego pięcioletniego terminu, to należy go złożyć w ciągu trzech miesięcy od chwili uprawomocnienia się orzeczenia sądowego.

Od decyzji izby skarbowej w sprawach, objętych artykułem niniejszym, służy odwołanie, do którego stosuje się postanowienia art. 46 i 47.

Rozdział dziewiąty.

Doręczenia i czasokresy.

Art. 50.

Doręczenie nakazów płatniczych, jako też innych decyzyj, wydanych przez władzę skarbową w zakresie ustawy niniejszej, uskutecznia się przez pocztę; może być jednak dokonywane także przez inne organa urzędowe, państwowe lub komunalne.

Odbiór powinien potwierdzić podatnik, ktokolwiek z jego domowników, albo zarządzający jego majątkiem lub przedsiębiorstwem.

Jeżeli odmówiono przyjęcia, to należy pismo pozostawić na miejscu doręczenia i uczynić o tem na potwierdzeniu odbioru odpowiednią adnotację, która zastąpi doręczenie.

Sekretarjat sądowy doręcza pisma, tyczące się opłat stemplowych, w sposób, przepisany ustawą postępowania cywilnego dla doręczania pism sądowych.

Art. 51.

Koniec czasokresu, oznaczonego w ustawie niniejszej według tygodni, miesięcy lub lat, przypada w ostatnim tygodniu, względnie w ostatnim miesiącu czasokresu na ten dzień, który swą nazwą, względnie swą datą, odpowiada dacie rozpoczęcia czasokresu; jeżeli w ostatnim miesiącu takiego dnia niema, to koniec czasokresu przypada na ostatni dzień tego miesiąca.

Koniec czasokresu, przypadający na dzień wolny od zajęć urzędowych, przesuwa się na najbliższy dzień powszedni.

CZĘŚĆ DRUGA.

Postanowienia szczegółowe.

Rozdział dziesiąty.

Pisma, tyczące się przejścia własności rzeczy nieruchomych.

Art. 52.

Opłacie stemplowej według rozdziału niniejszego podlegają:

1) pisma, stwierdzające umowę o nabycie nieruchomości (art. 12);

2) pisma, stwierdzające sprzedaż nieruchomości drogą licytacji;

3) orzeczenia sądowe, na mocy których w toku postępowania egzekucyjnego nieruchomość dłużnika przechodzi na własność wierzyciela lub zostaje sprzedana z wolnej ręki;

4) orzeczenia sądowe, zastępujące umowę o przejście własności rzeczy nieruchomej, wymienione w § 367 austrjackiej ordynacji egzekucyjnej, w § 894 niemieckiej procedury cywilnej, w art. 1442 i 1443 rosyjskiej ustawy postępowania sądowego cywilnego (wyd. z r. 1914) i w art. 3 ustawy z dnia 2 lipca 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 69, poz. 669);

5) wyroki sądów polubownych, skutkujące przejście własności rzeczy nieruchomej;

6) akty wywłaszczenia rzeczy nieruchomej ze względów publicznych oraz inne orzeczenia władz administracyjnych, przenoszące własność rzeczy nieruchomej, lub stanowiące tytuł prawny takiego przeniesienia;

7) pisma, stwierdzające wykonanie prawa odkupu, odprzedaży lub pierwokupu nieruchomości.

W razie stwierdzenia tego samego przejścia tytułu własności kilkoma pismami, wyżej wymienionemi, stosuje się art. 3.

Jeżeli osoba, która zawarła umowę o nabycie nieruchomości w imieniu własnem lub zaofiarowała za nieruchomość najwyższą cenę na licytacji, oświadczy następnie, iż działała na rzecz innej osoby, to pismo, zawierające takie oświadczenie, uważa się za stwierdzenie przelewu prawa, nabytego drogą umowy, względnie licytacji i podlega opłacie w myśl rozdziału niniejszego.

W razie zawarcia umowy, na mocy której jeden z kontrahentów zbywa swoje prawo żądania, aby nieruchomość, położona na obszarze obowiązywania kodeksu cywilnego austrjackiego, została mu oddana na własność (art. 12, punkt 4), uważa się za pisemne stwierdzenie tej umowy również dokument, którym właściciel tabularny zezwala na wpis w księdze wieczystej celem przeniesienia własności na ostatniego nabywcę.

Pisma, wyżej wymienione, podlegają opłacie według rozdziału niniejszego również wówczas, gdy tyczą się niewydzielonej (idealnej) części rzeczy nieruchomej.

O ile pisma, wyżej wymienione, mają za przedmiot nieruchomość (art. 12) wraz z przynależnościami, to postanowienia rozdziału niniejszego tyczą się również przynależności — z tym wyjątkiem, że do przynależności zamiast stopy 4% (art. 58, ustęp pierwszy) stosuje się stopę 1% (art. 66).

Art. 53.

Nie podlegają opłacie według rozdziału niniejszego pisma, stwierdzające:

1) wniesienie do spółki nieruchomości, znajdującej się w Polsce, jako wkładu rzeczowego (art. 106);

2) dział majątku wspólnego (art. 131 i 132);

3) umowę przygotowawczą (art. 134), tyczącą się nieruchomości, jak również przelew prawa, wynikającego z takiej umowy albo z oferty (art. 66).

Art. 54.

Wolne są od opłaty stemplowej pisma:

1) stanowiące tytuł przejścia własności, który według przepisów o podatkach spadkowym i od darowizn bądź podlega jednemu z tych podatków, bądź jest od nich zwolniony;

2) tyczące się nabycia nieruchomości przez Skarb Państwa lub przez Państwowy Bank Rolny na zasadzie przepisów o reformie rolnej;

3) mające na celu regulację struktury gospodarstw rolnych, jako to: scalenie gruntów, likwidację serwitutów, zamianę gruntów, jeżeli podlegają zatwierdzeniu przez władze ziemskie;

4) tyczące się przeniesienia własności nieruchomości, przewidzianego w art. 4, 5 i 11 ustawy z dnia 29 kwietnia 1925 r. o rozbudowie miast (Dz. U. R. P. Nr. 51, poz. 346);

5) tyczące się nabycia przez gminę — drogą kupna, zamiany lub wywłaszczenia — nieruchomości, niezbędnych do wykonania planu regulacji ulic, zatwierdzonego przez właściwą władzę albo do budowy lub umieszczenia szkół lub domów ludowych, jak również tyczące się nabycia przez Państwo, związek komunalny lub inną osobę prawną nieruchomości na budowę lub umieszczenie szpitala (art. 3 lit. „a" rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r.; Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 382) albo nieobliczonej na zysk przychodni (art. 1 lit. „b" oraz art. 63 powołanego rozporządzenia);

6) tyczące się przeniesienia własności budynku niewykończonego, sporządzone w ciągu lat ośmiu od dnia rozpoczęcia budowy;

7) stwierdzające pierwszą po ukończeniu budowy umowę o przeniesienie własności budynku wykończonego, sporządzone w ciągu lat ośmiu od dnia, w którym zaczęto budynku używać.

Uwolnienie przewidziane w punktach 6 i 7, tyczy się budynków mieszkalnych oraz budynków, przeznaczonych do celów przemysłowych i handlowych; obejmuje również grunt, na którym budynek stoi, oraz podwórze; nie tyczy się nadbudówek i przybudówek. Osoba, powołująca się na uwolnienie od opłaty, przewidziane w punkcie 6 lub 7, ma udowodnić warunki uwolnienia.

Art. 55.

Państwa obce są — z zastrzeżeniem wzajemności — wolne od obowiązku uiszczenia opłaty, przewidzianej w rozdziale niniejszym, w przypadku nabycia nieruchomości, znajdującej się w Polsce, dla celów urzędowania przedstawicielstwa dyplomatycznego lub konsularnego.

Kontrahent, zawierający z państwem obcem umowę, przewidzianą w artykule niniejszym, ma uiścić połowę opłaty, jeżeli sam nie jest zwolniony od obowiązku uiszczenia.

Art. 56.

Za podstawę wymiaru opłaty procentowej (art. 58, ustępy pierwszy do czwartego) bierze się wartość rzeczy nieruchomej (art. 6 — 10 oraz 12).

Przy zamianie nieruchomości na inną nieruchomość przyjmuje się na podstawę wymiaru:

a) gdy zamieniane nieruchomości znajdują się w Polsce — wartość jednej z nich; jeżeli wartości nie są równe — kwotę wyższą;

b) w razie zamiany nieruchomości, znajdującej się w Polsce, na nieruchomość zagraniczną — wartość rzeczy nieruchomej, znajdującej się w Polsce (art. 6 — 10 oraz 12).

Art. 57.

Na obszarze, na którym obowiązuje austrjacka ordynacja egzekucyjna z dnia 27 maja 1896 r. (Dz. P. P. Nr. 79), uważa się za świadczenie wzajemne (art. 7) w przypadku zwiększenia ceny, przewidzianego w § 197 powołanej ustawy z 1896 r., kwotę, do której cenę pierwotną podwyższono (cena zwiększona).

Jeżeli szacunek prawny (art. 12) nie przewyższa ceny zwiększonej, to oprócz opłaty, obliczonej pierwotnie, należy uiścić opłatę dodatkową według kwoty, o którą cena zwiększona przewyższa pierwotną podstawę wymiaru; do tej opłaty dodatkowej stosuje się art. 30 i 31, o ile dotyczą sprzedaży licytacyjnej.

Art. 58.

Opłata od pism, wyszczególnionych w art. 52, wynosi 4%.

Jeżeli jednak pismo stwierdza sprzedaż niewydzielonej (idealnej) części nieruchomości, nabytej przez sprzedawcę drogą dziedziczenia, zapisu lub darowizny, — osobie, mającej udział w tejże nieruchomości z tych samych tytułów, to opłata wynosi 0,5%. Takiej samej opłacie podlega pismo, stwierdzające oddanie na własność nieruchomości celem słacenia długu pieniężnego z tytułu zapisu lub z tytułu obowiązku, przyjętego w akcie darowizny przez obdarowanego.

Pisma, stanowiące tytuł przejścia własności przy parcelacji, przeprowadzonej na zasadzie przepisów o reformie rolnej, podlegają opłacie w wysokości 1%. Takiejże opłacie podlegają pisma, stwierdzające sprzedaż karłowatego gospodarstwa celem uzupełnienia innego karłowatego gospodarstwa, jeżeli przedstawiono zaświadczenie okręgowego urzędu ziemskiego, stwierdzające, że sprzedawcy przyznano kredyt na zasadzie ustępu 2 art. 74 ustawy z dnia 28 grudnia 1925 r. o wykonaniu reformy rolnej (Dz. U. R. P. z 1926 r. Nr. 1, poz. 1).

Przelew prawa, nabytego przez zaofiarowanie najwyższej ceny na licytacji, sporządzony w ciągu trzech tygodni po licytacji, podlega opłacie w wysokości 0,2%. Takiejże opłacie podlega pismo, stwierdzające kupno nieruchomości przez instytucję, upoważnioną do parcelacji, zawarte pod warunkami, które określi rozporządzenie.

Pisma, tyczące się nieruchomości, położonej zagranicą, podlegają opłacie w wysokości 5 zł.

Art. 59.

Opłatę od sprzedaży nieruchomości drogą licytacji (art. 52, punkt 2) należy uiścić w ciągu trzech tygodni od dnia licytacji.

Opłatę od orzeczenia sądowego, wymienionego w punkcie 3 art. 52, jak również opłatę dodatkową, przewidzianą w art. 57, należy uiścić w ciągu trzech tygodni od dnia zawiadomienia nabywcy o decyzji sądu, zawierającej przyjęcie jego wniosku.

Przepisy ustaw postępowania sądowego o skutkach nieuiszczenia ceny nabycia nieruchomosc z licytacji lub z wolnej ręki stosuje się również w razie nieuiszczenia w przepisanym terminie opłaty

stemplowej, przewidzianej w punkcie 2, względnie 3 art. 52.

Na obszarze b. zaboru rosyjskiego w razie uznania licytacji za niedoszłą do skutku, a na obszarze b. zaboru austrjackiego w razie dokonania relicytacji (§ 154 oraz § 204, zdanie ostatnie, ordynacji egzekucyjnej z dnia 27 maja 1896 r., Dz. P. P. Nr. 79), jak również w razie udzielenia przybicia nadoferentowi (§ 199 powołanej ustawy z 1896 r.) izba skarbowa zarządzi zwrot opłaty lub uchyli jej wymiar; stosuje się przytem przepisy art. 49.

W przypadkach, przewidzianych w art. 3 ustawy z dnia 2 lipca 1924 r. Dz. U. R. P. Nr. 69, poz. 669 (art. 52, punkt 4 ustawy niniejszej), sąd uzależnia wydanie tytułu wykonawczego od uiszczenia opłaty.

Art. 60.

Opłatę od wyroku sądu polubownego (art. 52, punkt 5) należy uiścić w ciągu sześciu tygodni od wydania wyroku. Jeżeli jednak przed upływem tego terminu wniesiono skargę o unieważnienie (uchylenie) wyroku, to termin płatności ulega odroczeniu do upływu trzech tygodni od daty uprawomocnienia się wyroku, oddalającego skargę o unieważnienie (uchylenie). W razie zawieszenia (spoczywania) postępowania za wzajemną zgodą stron, lub w razie odroczenia sprawy bez wyznaczenia nowego terminu, należy uiścić opłatę w ciągu 4 miesięcy od dnia, w którym postępowanie zostało zawieszone lub sprawa została odroczona, jeżeli przed upływem tego terminu jedna ze stron nie zażądała wznowienia lub wyznaczenia terminu. Celem uiszczenia opłaty mają osoby, obowiązane do jej uiszczenia (art. 15, punkt 2), przedstawić urzędowi skarbowemu oryginał lub odpis wyroku (art. 23, punkt b i art. 24, punkt b).

Art. 61.

Opłatę od aktu wywłaszczenia (art. 52, punkt 6) należy uiścić po ustaleniu sumy odszkodowania. Jeżeli to ustalenie następuje drogą umowy, to co do terminu i sposobu uiszczenia opłaty stosuje się przepisy o opłatach od pism, stwierdzających umowę o nabycie nieruchomości. W razie ustalenia sumy odszkodowania orzeczeniem sądu lub władzy administracyjnej ma osoba, na której rzecz następuje wywłaszczenie (art. 15, punkt 2) uiścić opłatę gotówką, bez wymiaru urzędowego (art. 24, punkt a), w ciągu trzech tygodni od dnia, w którym orzeczenie o wysokości odszkodowania uprawomocniło się na skutek niewniesienia środka odwoławczego lub w którym osoba ta została zawiadomiona o decyzji, niepodlegającej zaskarżeniu.

Opłatę od innego rodzaju orzeczeń, wymienionych w punkcie 6 art. 52, wymierza władza, która wydała orzeczenie, zapomocą nakazu płatniczego, który doręcza podatnikowi; opłata ma być uiszczona gotówką w kasie urzędu skarbowego przed wydaniem stronie orzeczenia.

Art. 62.

Do uiszczenia opłaty od pisma, stwierdzającego wykonanie prawa odkupu, odprzedaży, lub pierwokupu (art. 52 punkt 7), jest obowiązana osoba, która pismo sporządza. Opłata ma być uiszczona w ciągu trzech tygodni od sporządzenia pisma, o ile nie zachodzą wypadki współdziałania notarjusza albo sądu (przewidziane w art. 27, 28, 30 i 31) lub sporządzenia pisma zagranicą (art. 21).

Na poczet opłaty od pisma, stwierdzającego wykonanie prawa pierwokupu, zalicza się opłatę, uiszczoną od pisma, stwierdzającego umowę, która stała się bezskuteczną przez wykonanie prawa pierwokupu.

Art. 63.

Na obszarze, na którym obowiązuje kodeks cywilny niemiecki:

a) nie podlega opłacie stemplowej przewłaszczenie (powzdanie; § 925 kodeksu cywilnego) ani też wyrok, wymieniony w § 894 niemieckiej procedury cywilnej, mający za przedmiot przewłaszczenie, jeżeli już uiszczono należną opłatę od pisma, uzasadniającego obowiązek przewłaszczenia; nie podlega również opłacie przewłaszczenie na mocy darowizny lub zapisu (§ 2174 kodeksu cywilnego);

b) jeżeli po uprzednio dokonanem przewłaszczeniu sporządza się pismo, stwierdzające czynność prawną, z której wynikł obowiązek przewłaszczenia, to opłatę, uiszczoną od przewłaszczenia zalicza się na poczet opłaty od owego późniejszego pisma;

c) jeżeli nabywca nie zawarł umowy, zobowiązującej zbywcę do przewłaszczenia, ale jest prawonabywcą osoby, która taką umowę zawarła, to opłaty od przewłaszczenia nie pobiera się (punkt a) lub zalicza się na poczet opłaty od pisma późniejszego (punkt b) tylko w tym przypadku, gdy zarówno pierwotna umowa jako też wszystkie umowy późniejsze są stwierdzone pismami i od pism tych uiszczono należne opłaty;

d) jeżeli po przewłaszczeniu nie zostanie dozwolony wpis do księgi wieczystej, to izba skarbowa zarządzi zwrot opłaty uiszczonej od przewłaszczenia; stosuje się przytem przepisy art. 49;

e) art. 40 stosuje się do podatnika, który celem wymiaru opłaty od przewłaszczenia, opartego na umowie sprzedaży, podał wartość rzeczy nieruchomej (art. 6, ustęp drugi), względnie wartości rzeczy nieruchomej i przynależności (art. 52, ustęp ostatni) w sumie niższej od umówionej ceny sprzedaży albo przy określaniu wartości nie uwzględnił świadczeń wzajemnych, do których zobowiązał się kupujący oprócz ceny sprzedaży.

Przepisy niniejszego artykułu stosuje się odpowiednio do oświadczeń zgody (§ 873 kodeksu cywilnego), mających na celu przeniesienie własności nieruchomości.

Rozdział jedenasty.

Pisma, tyczące się praw do ciał kopalnych.

Art. 64.

Opłacie stemplowej w myśl rozdziału niniejszego podlegają pisma, stwierdzające umowę:

1) o ustanowienie lub przelew prawa wydobywania ciał kopalnych, a to zarówno minerałów, będących przedmiotem nadań górniczych, jak i wszelkich innych ciał kopalnych (np. żywic ziemnych, kamieni, piasku, gliny, wapna, marglu, gipsu, żwiru, torfu i t. p.), w szczególności także o przeniesienie kuksów dawnego typu (art. 228 i 229 powszechnej ustawy górniczej pruskiej);

2) o ustalenie wysokości odszkodowania należnego właścicielowi gruntu, jeżeli nadanie prawa wydobywania ciał kopalnych z tego gruntu nastąpiło drogą orzeczenia władzy;

3) o przelew prawa do liczbowo lub procentowo oznaczonej części wydobytych ciał kopalnych albo do ich pieniężnej równowartości (do olbory, procentów brutto i t. p.);

4) pisma, wymienione w punktach 2, 3, 4, 5 i 7 art. 52, o ile tyczą się praw do ciał kopalnych (punkty 1 i 3 artykułu niniejszego).

Do pism, wymienionych w punkcie 1, względnie 3, zalicza się również pisma, stwierdzające ustanowienie lub przeniesienie prawa wydobywania ciał kopalnych drogą dzierżawy lub przelewu tego rodzaju praw dzierżawnych, względnie zezwolenie na wykreślenie w księdze wieczystej prawa, wymienionego w punkcie 3.

Art. 65.

Podstawę wymiaru opłaty od pism, wymienionych w punktach 1, 3 i 4 art. 64, stanowi wartość prawa wydobywania ciał kopalnych, względnie prawa do części wydobytych ciał kopalnych (art. 6 — 10 oraz 12); od pism, wymienionych w punkcie 2 art. 64, wymierza się opłatę według wartości odszkodowania. W przypadkach, wymienionych w punktach 1 i 2 art. 64, oraz co do tych pism, wymienionych w punkcie 4 tegoż artykułu, które mają za przedmiot prawo wydobywania ciał kopalnych (punkt 1), nie zalicza się do podstawy wymiaru wynagrodzenia, które nabywca zobowiązał się zapłacić w stosunku do ilości wydobytych ciał kopalnych (olbory, procentów brutto), jako też wynagrodzenia, uzależnionego od otwarcia ruchu kopalni lub jego rozmiarów (placowego, szybowego i t. p.).

Przy zamianie nieruchomości w Polsce na prawo do ciał kopalnych, wydobywanych w Polsce, którego wartość jest wyższa, należy uiścić oprócz opłaty, przewidzianej w rozdziale dziesiątym, nadto opłatę od różnicy wartości według rozdziału niniejszego.

Opłata wynosi: od pism, mających za przedmiot prawa, wymienione w punktach 1 i 2 art. 64 — 2%; od pism, mających za przedmiot prawa, wymienione w punkcie 3 art. 64 — 1%.

O ile jednak zachodzą warunki, przewidziane w ustępie drugim art. 58, pobiera się opłatę w wysokości 0,5%, o ile zaś chodzi o pisma, wymienione w ustępie czwartym tegoż artykułu, w wysokości 0,2%, a przy pismach, wymienionych w ustępie piątym tegoż artykułu w wysokości 5 zł.

Do opłaty, przewidzianej w rozdziale niniejszym, stosuje się odpowiednio przepisy o opłatach od pism, tyczących się przejścia własności rzeczy nieruchomych, zawarte w ustępach: drugim i następnych art. 52 oraz w art. 53, 54 (w punkcie 1), 56 (w ustępie drugim), 57, 59, 60, 62 i 63.

Rozdział dwunasty.

Sprzedaż i zamiana rzeczy ruchomych.

A. Umowy i orzeczenia.

Art. 66.

Opłacie stemplowej w wysokości 1% podlegają pisma, stwierdzające:

1) umowę sprzedaży lub zamiany rzeczy ruchomych, nie wyłączając dostawy oraz przelewu (cesji) wierzytelności i innych praw;

2) sprzedaż rzeczy ruchomych drogą licytacji;

3) orzeczenia sądowe, na mocy których w toku postępowania egzekucyjnego rzecz ruchoma, będąca własnością dłużnika, przechodzi na własność wierzyciela lub zostaje sprzedana z wolnej ręki;

4) oddanie rzeczy ruchomej na własność celem spłacenia długu, jako też zrzeczenie się prawa do rzeczy ruchomej wzamian za sumę pieniężną lub za inną rzecz ruchomą.

Za stwierdzenie przelewu (punkt 1) uważa się także pismo cedenta, zawiadamiające dłużnika o przelewie, lub pismo dłużnika, zawiadamiające o przyjęciu przelewu.

Na obszarze, na którym obowiązuje kodeks cywilny niemiecki, za stwierdzenie przelewu uważa się również wniosek o wpis przelewu w księdze wieczystej lub w rejestrze okrętowym. Przepisu powyższego nie stosuje się, gdy wniosek opiera się na darowiźnie lub na zapisie (§ 2174 kod. cyw. niem.), albo gdy wnioskowi odmówiono. W razie stwierdzenia przelewu nietylko przez wniosek, lecz także innego rodzaju pismem, stosuje się art. 3.

Art. 67.

Z pośród pism, wymienionych w art. 66, wyjątek stanowią pisma, stwierdzające:

1) umowę o sprzedaż rzeczy ruchomych z wyjątkiem lasu na wyrąb, którą bądź sprzedawca, bądź kupujący zawiera w zakresie swego przedsiębiorstwa, podlegającego podatkowi przemysłowemu, lub ustawowo od tego podatku zwolnionego; pisma te podlegają opłacie w wysokości 0,2%;

2) umowę o sprzedaż niewydzielonej (idealnej) części rzeczy ruchomej, nabytej przez sprzedawcę drogą dziedziczenia, zapisu lub darowizny — osobie, mającej udział w tejże rzeczy z tych samych tytułów; pisma takie podlegają opłacie w wysokości 0,5%.

Karty umowy, sporządzone przez maklera przysięgłego, a tyczące się tranzakcyj giełdowych, zawartych na giełdzie towarowej (§ 29 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 grudnia 1924 r. o organizacji giełd; Dz. U. R. P. z 1930 r. Nr. 23, poz. 209), podlegają opłacie w wysokości 50 gr. Minister Skarbu może zwolnić od tej opłaty.

Art. 68.

Nie podlegają opłacie według rozdziału niniejszego pisma, wymienione w art. 66, jeżeli tyczą się:

1) prawa do ciał kopalnych (art. 64);

2) sprzedaży papierów wartościowych lub ich zamiany na inne papiery wartościowe (art. 75);

3) przelewu praw dzierżawcy lub biorącego w najem (art. 88);

4) działu majątku wspólnego (art. 131 i 132).

Art. 69.

Wolne są od opłaty stemplowej pisma, stwierdzające:

1) sprzedaż za ogólną sumę, nie przewyższającą 20 zł;

2) sprzedaż przedmiotów monopolu państwowego, jeżeli monopol jest bądź sprzedawcą, bądź kupującym;

3) sprzedaż monet zagranicznych, jako też złota i srebra w sztabach;

4) umowę sprzedaży, którą bądź sprzedawca, bądź nabywca zawarł w zakresie swego przedsiębiorstwa, podlegającego podatkowi przemysłowemu, lub ustawowo zwolnionego od tego podatku, jeżeli pismo takie jest zaopatrzone tylko w podpis jednej strony i przytem nie jest ani sporządzone, ani uwierzytelnione sądownie lub notarjalnie;

5) przelew wkładki w Pocztowej Kasie Oszczędności;

6) sprzedaż materjałów budowlanych, przewidzianą w punktach a), d) art. 4 ustawy z dnia 29 kwietnia 1925 r. o rozbudowie miast (Dz. U. R. P. Nr. 51, poz. 346);

7) orzeczenia, wymienione w punkcie 3 art. 66, o ile mają za przedmiot gotówkę.

Wolne są od opłaty również indosy na wekslach, przekazach, czekach, na obligach, wymienionych w art. 301 kodeksu handlowego austrjackiego i w § 363 kodeksu handlowego niemieckiego, na dokumentach przewozowych, na składowym dowodzie posiadania oraz indos drugi i następne na składowym dowodzie zastawniczym (warrancie).

Art. 70.

Za podstawę wymiaru opłaty od pism, niniejszym rozdziałem objętych, bierze się wartość rzeczy ruchomej (art. 6 — 10).

Przy zamianie rzeczy ruchomej na ruchomości przyjmuje się jako podstawę wymiaru wartość świadczenia tylko jednej strony, a gdy wartości nie są równe — kwotę wyższą. Przy zamianie nieruchomości w Polsce lub prawa do ciał kopalnych (art. 64, punkty 1 i 3), w Polsce wydobywanych, na rzecz ruchomą, której wartość jest wyższa, należy uiścić oprócz opłaty, przewidzianej w rozdziale dziesiątym, względnie jedenastym, nadto opłatę od różnicy wartości według postanowień rozdziału niniejszego. Jeżeli nieruchomość, względnie kopalnia, znajduje się zagranicą, to opłatę uiszcza się od całej wartości rzeczy ruchomej w myśl rozdziału niniejszego.

Przy sprzedaży wierzytelności pieniężnej bez wymienienia ceny w piśmie, sprzedaż stwierdzającem, bierze się za podstawę wymiaru nominalną kwotę wierzytelności.

Art. 71.

Do uiszczenia opłaty od karty umowy (art. 67, ustęp ostatni) jest obowiązany makler, może jednak od każdej ze stron żądać zwrotu połowy opłaty.

Opłatę od sprzedaży drogą licytacji, dokonanej przez przedsiębiorcę, zawodowo zajmującego się licytacjami, ma uiścić przedsiębiorca i może ją potrącić z ceny sprzedaży; opłata należy się, choćby licytacji nie stwierdzono pisemnie.

W obu powyższych wypadkach należy uiścić opłatę gotówką, bez urzędowego wymiaru (art. 25); podwyżkę stemplową (art. 42) oblicza się w wysokości 25-krotnej.

Opłatę od sprzedaży ruchomości drogą licytacji, dokonanej przez sąd lub przez urząd administracyjny, wymierza sądowy organ wykonawczy (art. 30, ustęp ostatni), względnie urząd administracyjny, który licytacji dokonał. Opłatę taką, jak również opłatę od orzeczenia sądowego, na mocy którego rzecz ruchoma zostaje sprzedana z wolnej ręki (art. 66, punkt 3), należy uiścić niezwłocznie po dokonaniu sprzedaży do rąk organu urzędowego, dokonywającego sprzedaży. Minister Skarbu może zarządzić uiszczanie opłat od sprzedaży, dokonywanych przez urzędy administracyjne, zapomocą znaczków stemplowych.

W razie nieuiszczenia opłaty od sprzedaży licytacyjnej, dokonanej urzędownie, względnie opłaty od sądowej sprzedaży z wolnej ręki, uważa się sprzedaż za niedoszłą do skutku.

Opłatę od orzeczenia sądowego, na mocy którego rzecz ruchoma, będąca własnością dłużnika, w toku postępowania egzekucyjnego przechodzi na własność wierzyciela, należy uiścić w ciągu trzech tygodni od dnia zawiadomienia nabywcy o orzeczeniu.

B. Rachunki i inne pisma, stwierdzające wykonanie umowy.

Art. 72.

Pismo, stwierdzające całkowite lub częściowe wykonanie przez sprzedawcę umowy o sprzedaż rzeczy ruchomej, jeżeli wymienia należność za rzecz sprzedaną, podlega opłacie w wysokości:

a) 0,2% od sumy należności, jeżeli bądź sprzedawca bądź nabywca zawarł umowę sprzedaży w zakresie swego przedsiębiorstwa, podlegającego podatkowi przemysłowemu lub ustawowo zwolnionego od tego podatku — z wyjątkiem przypadków kupna lasu na wyrąb;

b) 1% od sumy należności — w innych przypadkach.

Do pism, wyżej określonych, należą: rachunek, potwierdzenie odbioru towaru, wymieniające zarazem należność za towar, potwierdzenie odbioru ceny sprzedaży z zaznaczeniem, że otrzymano ją za dostarczone towary i t. p.

Forma pisma i sposób umieszczenia na niem nazwiska lub firmy wystawcy nie mają znaczenia; również nie ma znaczenia, że pismo takie oznaczono jako odpis; w wypadkach wątpliwych mają zastosowanie przepisy art. 6.

Jeżeli wykonanie umowy przez sprzedawcę stwierdzono kilkoma pismami wyżej wymienionemi, to stosuje się art. 3.

Postanowienia powyższe stosuje się również do pokwitowania, którem sprzedawca potwierdza odbiór ceny sprzedaży, otrzymanej zgóry (przy zawarciu umowy lub przed rozpoczęciem jej wykonania).

Opłatom, przewidzianym w artykule niniejszym, podlegają również wyżej wymienione pisma, wystawione zagranicą, a przeniesione do Polski.

Opłaty, przewidziane w niniejszym artykule, oblicza się bez zastosowania ustępu pierwszego art. 14.

Art. 73.

Nie podlegają opłacie, przewidzianej w rozdziale niniejszym, pisma, objęte artykułem 72, a stwierdzające:

1) należność nie przewyższającą 20 zł;

2) wykonanie umowy sprzedaży, od której już uiszczono opłatę, przewidzianą w art. 66 lub 67;

3) wykonanie umowy o sprzedaż przedmiotów monopolu państwowego, jeżeli monopol jest bądź sprzedawcą, bądź nabywcą;

4) wykonanie umowy o sprzedaż papierów wartościowych, monet, zagranicznych środków płatniczych, lub złota i srebra w sztabach;

5) wykonanie umowy sprzedaży materjałów budowlanych, przewidzianej w punktach a), d) art. 4 ustawy z dnia 29 kwietnia 1925 r. o rozbudowie miast (Dz. U. R. P. Nr. 51, poz. 346);

6) należność Banku Polskiego;

7) należność spółdzielni, określonej w ustępie trzecim art. 103, za towary, sprzedane członkowi, lub za towary, przez spółdzielnię od kogokolwiek kupione albo otrzymane w komis, o ile sprzedaż, względnie kupno, mieści się w granicach podstawowej działalności spółdzielni, określonej jej statutem Uwolnienie to nie tyczy się rachunków między związkiem spółdzielni a spółdzielniami, należącemi do związku;

8) należność związku rewizyjnego (art. 68 i 70 ustawy z dnia 29 października 1920 r. o spółdzielniach, Dz. U. R. P. Nr. 111, poz. 733), wynikłą z działalności związkowej.

Wolne są od opłaty rachunki aptekarzy, umieszczane na receptach lub na odpisach recept, załączonych lo lekarstw.

Art. 74.

Do uiszczenia opłaty od pisma (art. 72), sporządzonego w Polsce, jest obowiązany wystawca; ma ją uiścić przed doręczeniem pisma odbiorcy.

Opłatę od pisma, sporządzonego zagranicą, ma uiścić strona, w Polsce zamieszkała, w ciągu trzech tygodni od dnia otrzymania pisma.

Skasowanie znaczków stemplowych może nastąpić nietylko przez przepisanie początkowemi lub końcowemi wyrazami tekstu (art. 23), lecz także przez przepisanie datą skasowania oraz nazwiskiem lub firmą kasującego.

Podwyżkę stemplową (art. 42) oblicza się w wysokości 25-krotnej.

Do uiszczenia opłaty od rachunku, wystawionego przez spółdzielnię (art. 1 ustawy z dnia 29 października 1920 r., Dz. U. R. P. Nr. 111, poz. 733), a wystosowanego do centrali handlowej, są obowiązane solidarnie spółdzielnia i centrala; opłata ma być uiszczona przed upływem dwóch tygodni od doręczenia rachunku centrali.

Rozdział trzynasty.
Obrót papierów wartościowych.

Art. 75.

Opłacie stemplowej, przewidzianej w rozdziale niniejszym, podlegają:

a) umowy o sprzedaż papierów wartościowych lub o ich zamianę na inne papiery wartościowe, nie wyłączając umów o dostawę takich papierów;

b) pisma, wymienione w punktach 2 i 3 art. 66, o ile tyczą się papierów wartościowych.

Za sprzedaż uważa się również oddanie papieru wartościowego wierzycielowi celem spłacenia długu pieniężnego, a za zamianę — oddanie papierów wartościowych i otrzymanie wzamian za nie częściowo sumy pieniężnej, a częściowo innych papierów wartościowych.

Jeżeli umowę sprzedaży lub zamiany zawarł komisant na rachunek komitenta, to opłacie podlega również wykonanie umowy, zawartej między komisantem a komitentem.

Jeżeli choć jeden z kontrahentów, którzy zawarli umowę sprzedaży lub zamiany, względnie umowę komisową, wykonywa czynności bankowe, jak również jeżeli umowę zawarto za pośrednictwem maklera przysięgłego, opłata należy się bez względu na to, czy czynność prawna została stwierdzona pismem, czy sporządzona ustnie.

W innych przypadkach opłacie podlega pismo, stwierdzające czynność prawną. Za takie pismo uważa się również świadectwo, którem wystawca stwierdza, że papier wartościowy pochodzi od niego (świadectwo pochodzenia).

Przepisów rozdziału niniejszego nie stosuje się do kuksów dawnego typu (art. 64, punkt 1).

Art. 76.

Za pisma, stwierdzające umowę (art. 75, punkt a), uważa się również:

a) indos, umieszczony na imiennym papierze wartościowym;

b) pismo, którem bądź posiadacz imiennego papieru zawiadamia instytucję emitującą o przelewie, bądź instytucja ta przelew przyjmuje.

Do pism powyższych stosuje się art. 3.

Przepisanie własności papieru wartościowego w księdze instytucji emitującej może nastąpić tylko w razie uprzedniego uiszczenia opłaty. Instytucja emitująca, która dokonała przepisania własności mimo nieuiszczenia opłaty, jest obowiązana solidarnie z podatnikiem (art. 80) do uiszczenia opłaty i podwyżki (art. 42 i art. 80, ustęp ostatni).

Artykułu niniejszego nie stosuje się, jeżeli przejście własności imiennego papieru wartościowego nie następuje na skutek sprzedaży lub zamiany, lecz wynika z innego tytułu.

Art. 77.

Wolne są od opłaty stemplowej:

1) obrót obligów Państwa Polskiego, listów zastawnych Państwowego Banku Rolnego, tymczasowych zobowiązań tego banku do dostarczenia listów zastawnych oraz obrót wylosowanych papierów wartościowych i płatnych kuponów od papierów wartościowych;

2) sprzedaż zagranicznych środków płatniczych lub ich zamiana na inne zagraniczne środki płatnicze;

3) zamiana papierów wartościowych na inne odcinki papierów tego samego rodzaju, jeżeli łączna wartość nominalna jednych i drugich jest ta sama;

4) zamiana świadectwa tymczasowego na dowód ostateczny;

5) zamiana papierów wartościowych wskutek ich konwersji;

6) wymiana akcyj z powodu powiększenia lub zmniejszenia kapitału zakładowego albo z powodu fuzji spółek akcyjnych;

7) kupno przez instytucję kredytową własnych listów zastawnych lub innych obligacyj własnych, wypłaconych tytułem pożyczki, jeżeli następuje bezpośrednio po ich wydaniu dłużnikowi;

8) spłata pożyczki, otrzymanej od instytucji kredytowej w jej własnych obligacjach (listach zastawnych i t. d.), obligacjami tego samego rodzaju;

9) zamiana listów Państwowej Renty Ziemskiej na listy zastawne, przewidziane w art. 33 ustawy z dnia 28 grudnia 1925 r. o wykonaniu reformy rolnej (Dz. U. R. P. z 1926 r. Nr. 1, poz. 1).

Art. 78.

Za podstawę wymiaru przyjmuje się:

a) przy sprzedaży — łączną wartość wszystkich zobowiązań kupującego; nie dolicza się jednak wartości odsetek bieżących, ani też wartości kuponów już płatnych, ale jeszcze nieodciętych;

b) w razie stwierdzenia umowy zapomocą świadectwa pochodzenia (art. 75, ustęp przedostatni) — wartość papierów (art. 8); w braku daty na świadectwie pochodzenia i niemożności jej ustalenia przyjmuje się, iż świadectwo zostało sporządzone w dniu dojścia do rąk władzy skarbowej;

c) w innych przypadkach — wartość papierów (art. 8).

Przy zamianie należy uiścić opłatę dwukrotną, a mianowicie od nabycia papierów wartościowych przez każdego z kontrahentów.

Art. 79.

Opłata wynosi:

a) o ile chodzi o akcje, kuksy, lub inne papiery wartościowe o niestałem oprocentowaniu — 0,2%;

b) o ile chodzi o papiery wartościowe o stałem oprocentowaniu — 0,05%.

Jeżeli jednak obaj kontrahenci wykonywają czynności bankowe, to stopa wynosi w przypadkach, przewidzianych w punkcie a) — 0,05%, w przypadkach, przewidzianych w punkcie b) — 0,01%.

Jeżeli — poza przypadkami, wymienionemi w ustępie poprzednim — umowa, zawarta za pośrednictwem maklera przysięgłego, nie jest tranzakcją giełdową (§ 29 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 grudnia 1924 r. o organizacji giełd; Dz. U. R. P. z 1930 r. Nr. 23, poz. 209), jak również, gdy kontrahenci, z których żaden nie wykonywa czynności bankowych, zawarli umowę bez pośrednictwa maklera przysięgłego, to opłata wynosi w przypadku, przewidzianym w punkcie a) — 0,5%, w przypadku zaś, przewidzianym w punkcie b) — 0,1%.

Minister Skarbu może obniżyć stawki opłat, wymienione w niniejszym artykule, nie więcej jednak niż do połowy, w wypadkach:

a) gdy się to okaże potrzebne w celu ożywienia obrotu papierów wartościowych;

b) na zasadzie wzajemności, jeżeli jeden z kontrahentów ma mieszkanie lub siedzibę w kraju, a drugi zagranicą.

Art. 80.

Do uiszczenia opłaty, przewidzianej w niniejszym rozdziale, są obowiązani:

1) makler przysięgły, jeżeli pośredniczył przy sprzedaży lub zamianie;

2) w braku takiego pośrednictwa:

a) ten z kontrahentów, który ma mieszkanie lub siedzibę w Polsce, jeżeli drugi z nich znajduje się zagranicą;

b) ten z kontrahentów, który wykonywa czynności bankowe, jeżeli drugi z nich czynności takich nie wykonywa, a obaj mają mieszkanie lub siedzibę w Polsce;

c) zbywca, gdy obie strony wykonywają w Polsce czynności bankowe;

d) obaj kontrahenci solidarnie, jeżeli obaj znajdują się w Polsce, a żaden z nich nie wykonywa czynności bankowych;

e) nabywca — w przypadkach, wymienionych w punkcie b) art. 75.

Makler (punkt 1) może od każdego z kontrahentów żądać zwrotu połowy opłaty.

Makler oraz osoby, wykonywające czynności bankowe, uiszczają opłatę gotówką, bez wymiaru urzędowego (art. 25) i bez zastosowania art. 14; nabywca w przypadkach, wymienionych w punkcie b) art. 75, uiszcza opłatę według zasad, podanych w art. 14 i 71, wszyscy inni według zasad ogólnych (art. 14, 20 — 24 oraz 27 — 32).

Minister Skarbu władny jest ustalić sposób stwierdzania tranzakcyj papierami wartościowemi, dokonywanych przez osoby, zajmujące się czynnościami bankowemi, oraz przez maklerów.

Podwyżkę stemplową (art. 42) oblicza się w przypadkach, przewidzianych w rozdziale niniejszym, w wysokości 25-krotnej.

Rozdział czternasty.

Pisma, tyczące się praw rzeczowych na rzeczy cudzej.

Art. 81.

Pismo, stwierdzające umowę o ustanowienie, względnie o przeniesienie:

1) służebności gruntowej;

2) prawa użytkowania;

3) prawa używania lub mieszkania albo służebności ograniczonej;

4) ciężaru rzeczowego —

podlega opłacie stemplowej w wysokości 1% od wartości (art. 6 — 10) prawa na rzeczy cudzej, o ile nie mają zastosowania przepisy o opodatkowaniu spadków i darowizn.

Pisma, wyżej wymienione, tyczące się nieruchomości, położonej zagranicą, podlegają opłacie w wysokości 5 zł.

Artykuł niniejszy nie dotyczy ciężarów rzeczowych, wymienionych w punkcie 3 art. 64.

Art. 82.

Pismo, stwierdzające umowę o ustanowienie zastawu lub hipoteki tytułem kaucji, podlega zasadniczo opłacie w wysokości 0,1% od sumy kaucji.

Opłacie w wysokości 5 zł podlega pismo, stwierdzające ustanowienie kaucji:

1) na zabezpieczenie kredytu wekslowego;

2) służbowej;

3) na zabezpieczenie prawidłowego wykonania obowiązków opiekuna lub kuratora;

4) kaucji, zapobiegającej uchyleniu się obwinionego od śledztwa i kary;

5) kaucji na zabezpieczenie należności ubocznej (odsetek za zwłokę, kosztów sądowych i t. p.) przy wierzytelności, wynikającej z pisma, podlegającego opłacie — jeżeli opłatę od tego pisma uiszczono;

6) kaucji na zabezpieczenie wierzytelności, mogących wyniknąć z otwartego kredytu — jeżeli uiszczono opłatę, przewidzianą w ustępie drugim art. 134.

Art. 83.

Pismo, stwierdzające umowę między wierzycielem a dłużnikiem o ustanowienie zastawu ruchomego dla wierzytelności, już istniejącej, podlega opłacie według zasad, podanych w art. 114 i 115.

Pismo, wyżej wymienione, jest wolne od opłaty w przypadku ustanowienia zastawu ruchomego dla wierzytelności, już poprzednio stwierdzonej pismem, podlegającem opłacie, jeżeli opłatę od tego pisma uiszczono.

Art. 84.

Pismo, stwierdzające umowę między wierzycielem a dłużnikiem o ustanowienie hipoteki albo zastawu nieruchomego (art. 2085 — 2091 kodeksu cywilnego francuskiego; art. 1627 i następne prawa cywilnego rosyjskiego) dla wierzytelności już istniejącej albo o ustanowienie długu gruntowego lub rentowego (§§ 1191 — 1203 kodeksu cywilnego niemieckiego), podlega opłacie w wysokości 0,5% od kwoty wierzytelności.

Opłata nie może jednak przewyższać 5 zł w przypadku ustanowienia hipoteki albo zastawu nieruchomego dla wierzytelności, już poprzednio stwierdzonej pismem, podlegającem opłacie, jeżeli opłatę od tego pisma uiszczono. Przepis ten tyczy się również obciążenia nieruchomości długiem gruntowym lub rentowym, który już obciążał inną nieruchomość, jeżeli uiszczono opłatę od ustanowienia długu gruntowego lub rentowego.

Art. 85.

Pismo, stwierdzające umowę, na mocy której nie dłużnik, lecz osoba trzecia ustanawia zastaw lub hipotekę dla wierzytelności już istniejącej, podlega opłacie, przewidzianej w art. 83, względnie 84.

Jeżeli jednak wierzytelność stwierdzono pismem, podlegającem opłacie i uiszczono opłatę od tego pisma, to opłata od ustanowienia zastawu lub hipoteki wynosi 0,1% od kwoty wierzytelności.

Art. 86.

Opłatom, przewidzianym w art. 82 — 84, nie podlegają pisma, podlegające opłacie w myśl innych rozdziałów części drugiej niniejszej ustawy, a zawierające też ustanowienie zastawu lub hipoteki na zabezpieczenie wierzytelności, stwierdzonej takiem pismem, albo ustanowienie kaucji na zabezpieczenie należności ubocznych (odsetek za zwłokę, kosztów sądowych i t. p.).

Pisma stwierdzające umowy, wymienione w art. 82 — 85, nie podlegają opłacie, jeżeli tyczą się zabezpieczenia wierzytelności, co do których ustawa niniejsza (art. 120) zwalnia oblig od opłaty stemplowej.

Art. 87.

Za stwierdzenie umów, wymienionych w art. 82, 83 i 85, uważa się również pisma, któremi wierzyciel potwierdza odbiór rzeczy, oddanej mu w zastaw, z wyjątkiem pism tego rodzaju, wydawanych przez Bank Polski.

Na obszarze, na którym obowiązuje kodeks cywilny niemiecki, za stwierdzenie umów, wymienionych w art. 81 — 85, uważa się również wniosek o wpis prawa rzeczowego w księdze wieczystej lub w rejestrze okrętowym. Przepisu powyższego nie stosuje się, gdy wniosek opiera się na darowiźnie lub zapisie (§ 2174 kodeksu cywilnego niemieckiego), albo gdy wnioskowi odmówiono. W razie stwierdzenia umowy nietylko przez wniosek, lecz także pismem innego rodzaju, stosuje się art. 3.

Rozdział piętnasty.

Dzierżawa i najem rzeczy.

Art. 88.

Pisma, stwierdzające: umowę o dzierżawę lub najem rzeczy, przedłużenie takiej umowy albo przelew (cesję) praw dzierżawcy lub biorącego w najem, podlegają opłacie stemplowej w wysokości 1% od wartości zobowiązań dzierżawcy lub biorącego w najem, względnie cesjonarjusza. Jeżeli jednak chodzi o dzierżawę lub najem nieruchomości, położonej zagranicą, to opłata wynosi 5 zł.

Nie podlegają opłacie według rozdziału niniejszego pisma, stwierdzające dzierżawę prawa wydobywania ciał kopalnych lub przelew tego rodzaju praw dzierżawnych (art. 64, ustęp drugi).

Wolne są od opłaty umowy o dzierżawę, przewidziane w art. 4 ustawy z dnia 29 kwietnia 1925 r. o rozbudowie miast (Dz. U. R. P. Nr. 51, poz. 346).

Wolne są od opłaty — z zastrzeżeniem wzajemności — państwa obce co do najmu pomieszczeń, przeznaczonych do urzędowania przedstawicielstw dyplomatycznych lub konsularnych. Wolni są również — z zastrzeżeniem wzajemności — szefowie i funkcjonarjusze przedstawicielstw dyplomatycznych państw obcych, będący obywatelami państwa wysyłającego i należący do uznanego personelu eksterytorjalnego, oraz szefowie zawodowych przedstawicielstw konsularnych państw obcych, będący obywatelami państwa wysyłającego — co do najmu pomieszczeń, przeznaczonych według treści umowy na mieszkania wyżej wymienionych osób, członków ich rodzin i służby osobistej. Takie zwolnienie może Minister Skarbu przyznać państwu obcemu, względnie jego funkcjonarjuszom również, gdy chodzi o misje zagraniczne, czasowo czynne w Polsce.

W przypadkach, przewidzianych w ustępie poprzednim, wynajmujący ma uiścić połowę opłaty, jeżeli sam nie jest zwolniony od obowiązku uiszczenia.

Art. 89.

Umowa o najem skrzynki depozytowej (safes) lub o przedłużenie najmu podlega opłacie w wysokości 10% od umówionej ceny za cały czas trwania stosunku najmu — bez względu na to, czy została zawarta pisemnie, czy ustnie.

Opłatę ma uiścić osoba, wynajmująca skrzynkę depozytową, gotówką bez urzędowego wymiaru (art. 25).

Rozdział szesnasty.

Pisma, tyczące się umów o świadczenie usług.

Art. 90.

Pisma, stwierdzające umowę o świadczenie usług — z wyjątkiem dokumentów przewozowych (art. 92 i 93) — podlegają opłacie stemplowej:

a) w wysokości 0,2% od umówionego wynagrodzenia, jeżeli choćby jeden z kontrahentów zawarł umowę w zakresie swego przedsiębiorstwa, podlegającego podatkowi przemysłowemu lub ustawowo od tego podatku zwolnionego;

b) w wysokości 1% — w innych przypadkach.

Rachunki i tym podobne pisma, wymienione w art. 72, a stwierdzające wykonanie umowy o świadczenie usług przez osobę, która się do nich zobowiązała, podlegają opłacie stemplowej według zasad, podanych w art. 72 — 74.

Art. 91.

Wolne są od opłaty pisma, stwierdzające:

1) umowę między służbodawcą a pracownikiem;

2) umowę z majstrem o przyjęcie ucznia;

3) a) umowę między komisantem a komitentem o sprzedaż, kupno lub zamianę papierów wartościowych (art. 75 ustęp trzeci), jak również monet lub złota i srebra w sztabach;

b) umowę w sprawie ponoszenia kosztów leczenia w szpitalu (art. 3 lit. „a" rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o zakładach leczniczych Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 382);

4) umowę, wymienioną w punkcie a) art. 90, jeżeli pismo jest zaopatrzone tylko w podpis jednej strony i przytem nie jest sporządzone ani uwierzytelnione sądownie lub notarjalnie;

5) wykonanie umów, wymienionych w punktach 1 — 3 niniejszego artykułu.

Wolne są od opłaty rachunki szpitali, nie będących przedsiębiorstwami zarobkowemi, w przedmiocie kosztów leczenia.

Art. 92.

Bilet lub inny dokument, uprawniający do jazdy statkiem morskim, wystawiony przez przedsiębiorcę okrętowego, mającego siedzibę w Polsce lub tu działającego przez swe przedstawicielstwo albo przez pełnomocnika lub komisanta, a wręczony bądź w Polsce, bądź zagranicą osobie, w Polsce zamieszkałej — podlega opłacie w wysokości 2% od sumy wynagrodzenia za przewóz statkiem, jako też ewentualnie za inne jeszcze usługi, do których przedsiębiorca okrętowy się zobowiązuje (przewóz koleją żelazną, żywienie podróżnego i t. p.).

Do uiszczenia opłaty są obowiązani solidarnie: przedsiębiorca okrętowy i jego pełnomocnik lub komisant. Opłatę należy uiścić gotówką, bez wymiaru urzędowego (art. 25).

Nie podlegają opłacie bilety, uprawniające do jazdy statkami żeglugi przybrzeżnej.

Art. 93.

List przewozowy lub inny tego rodzaju dokument, sporządzony przez wysyłającego, a wręczony przewoźnikowi (przedsiębiorcy przewozowemu), podlega opłacie stemplowej:

a) w wysokości 10 gr od każdego arkusza, o ile chodzi o przesyłki kolejowe, należące do kategorji przesyłek drobnych oraz o wszelkiego rodzaju przesyłki niekolejowe;

b) w wysokości 1 zł, o ile chodzi o przesyłki kolejowe, nie należące do kategorji przesyłek drobnych.

Art. 94.

Jeżeli miejsce nadania rzeczy do przewozu i miejsce jej odbioru leżą na obszarze Polski, to do uiszczenia opłaty są obowiązani solidarnie wysyłający i odbiorca; opłata ma być uiszczona przed odebraniem przesyłki. Przy wysyłce rzeczy zagranicę opłatę ma uiścić wysyłający przed wręczeniem listu przewozowego przewoźnikowi, względnie przed otrzymaniem dokumentu, wystawionego przez przewoźnika. Opłatę od dokumentu przewozowego, wystawionego zagranicą, ma uiścić odbiorca przed odebraniem przesyłki.

W każdym wypadku do uiszczenia opłaty — solidarnie z osobami, wymienionemi w ustępie poprzednim — jest obowiązany przewoźnik, który może uzależnić przyjęcie rzeczy do przewozu lub jej wydanie od uprzedniego uiszczenia opłaty.

Rozporządzenie może unormować sposób uiszczenia opłaty zapomocą znaczków stemplowych oraz postanowić, że opłatę ma uiścić przewoźnik gotówką bez urzędowego wymiaru (art. 25); w takim razie wysyłający i odbiorca nie są — wobec Skarbu Państwa — obowiązani do uiszczenia opłaty. Przewoźnik może w tym wypadku uzależnić przyjęcie lub wydanie przesyłki od uiszczenia opłaty do jego rąk.

Rozdział siedemnasty.

Pisma, stwierdzające umowę składu.

Art. 95.

Pismo, stwierdzające umowę o przyjęcie na skład rzeczy ruchomych przez osobę, trudniącą się zawodowo przechowywaniem rzeczy cudzych (świadectwo depozytowe, składowy dowód posiadania i t. p.) podlega opłacie:

a) w wysokości 0,02% od nominalnej wartości papierów wartościowych, przyjętych na przechowanie;

b) w wysokości 1 zł w razie przyjęcia na przechowanie innych rzeczy ruchomych.

Pisma, wyżej wymienione, wystawione przez Bank Polski oraz przez kolejowe przechowalnie bagażu, są wolne od opłaty.

Rozdział osiemnasty.

Ubezpieczenia i umowy o rentę dożywotnią.

Art. 96.

Wpłaty, przyjęte przez zakłady ubezpieczeń (art. 98) z tytułu stosunków ubezpieczeniowych, podlegają opłacie stemplowej w wysokości 2%; wypłaty zaś dokonane przez te zakłady i z tegoż tytułu, podlegają opłacie w wysokości 1%.

Za podstawę wymiaru przyjmuje się roczną sumę wpłat, względnie wypłat.

Do wpłat zalicza się wszelkie świadczenia, które zakład ubezpieczeń otrzymał w ciągu roku operacyjnego od ubezpieczających.

Z ogólnej kwoty wpłat potrąca się jednakże:

a) sumy, zwrócone wskutek niedojścia do skutku ubezpieczeń albo wskutek rozwiązania lub zmiany stosunku ubezpieczeniowego (stornowania całkowitego lub częściowego);

b) kwoty wypłacone członkom zakładu ubezpieczeń wzajemnych (nieakcyjnego) tytułem udziału w zysku (bonusu);

c) kwoty, wpłacone przez ubezpieczających na pokrycie danin publicznych, obciążających zakład ubezpieczeń, w szczególności też składek na rzecz straży ogniowych;

d) zapłacone przez ubezpieczających odsetki za zwłokę lub za rozłożenie składek na raty, kary umow-

ne oraz koszty ustalenia szkód i postępowania przed sądem rozjemczym.

Do wypłat zalicza się wszelkie wydatkowania w ciągu roku operacyjnego z tytułu stosunków ubezpieczeniowych, z wyjątkiem kwot, wymienionych w punktach a), b) ustępu poprzedniego.

Jeżeli wpłaty dokonywa się przez oddanie zakładowi ubezpieczeń nieruchomości na własność, to opłatę stemplową uiszcza się według przepisów rozdziału dziesiątego.

Opłatom stemplowym, przewidzianym w artykule niniejszym, podlegają wypłaty i wpłaty niezależnie od tego, czy są, czy nie są stwierdzone pismem.

Art. 97.

Wpłaty i wypłaty, wymienione w art. 96, są wolne od opłaty stemplowej, jeżeli są dokonywane z tytułu:

1) ubezpieczenia przymusowego lub nawet dobrowolnego, zawartego z instytucją ubezpieczeń przymusowych, powołaną do życia przez ustawę. Podlegają jednak opłacie wpłaty i wypłaty w zakresie wszelkich, czy to przymusowych czy dobrowolnych ubezpieczeń (od ognia, gradu, ubezpieczeń transportowych i t. d.), zawieranych z zakładami ubezpieczeń przymusowych od ognia, oraz w zakresie ubezpieczeń, przewidzianych w §§ 843, 1029 i 1198 niemieckiej ordynacji ubezpieczeniowej z dnia 19 lipca 1911 r. (Dz. Pr. Rzeszy Niem. str. 509);

2) takiego ubezpieczenia dobrowolnego, które zwalnia od ubezpieczenia przymusowego;

3) umowy między pracodawcą a pracownikiem, zapewniającej pracownikowi lub jego rodzinie emeryturę, pensję wdowią lub sierocą;

4) umowy między pracodawcą lub pracownikiem a osobą trzecią, która zapewnia pracownikowi lub jego rodzinie emeryturę, pensję wdowią lub sierocą, jeżeli umowa taka stanowi wykonanie obowiązku, przewidzianego w kontrakcie służbowym;

5) ubezpieczenia w „zarejestrowanej kasie zapomogowej" (ustawa austrjacka z dnia 16 lipca 1892 r. Dz. P. P. Nr. 202), w „kasie majsterskiej" (§ 115-b i nast. austrjackiej ustawy przemysłowej Dz. P. P. Nr. 199 z 1907 r.), albo w kasie zapomogowej, zorganizowanej przez cech lub związek cechów (§§ 81-b lub 104-i niemieckiej ustawy przemysłowej);

6) reasekuracji;

7) ubezpieczenia, zawartego poza granicami Polski przez zagraniczny oddział polskiego zakładu ubezpieczeń;

8) ubezpieczenia obligacyj Państwa Polskiego od strat na kursie i od wylosowania.

Art. 98.

Za zakłady ubezpieczeń w rozumieniu art. 96—100 uważa się:

1) przedsiębiorstwa, mające siedzibę lub przedstawicielstwo w Polsce, a prowadzące czynności ubezpieczeniowe jako zajęcie główne lub nawet uboczne;

2) zrzeszenia, obowiązane do wypłacania członkom, względnie ich rodzinom, emerytur lub zapomóg na wypadek niezdolności do pracy, starości lub śmierci albo zapomóg posagowych, w szczególności — na obszarze, na którym obowiązuje kodeks cywilny austrjacki — wspólny zakład zaopatrzenia (§ 1287 powołanego kodeksu);

3) zrzeszenia, oparte na wzajemnem zobowiązaniu się członków do ponoszenia wspólnie pewnych określonych strat, dotykających poszczególnych członków.

Art. 99.

Wpłaty, względnie wypłaty, przewidziane w art. 96, podlegają opłacie stemplowej nietylko wówczas, gdy są uiszczane kasowo, ale także w tych wypadkach, gdy są uiszczane rachunkowo (przez potrącenie). Jeżeli jednak przy zawarciu nowej umowy ubezpieczenia rozwiązuje się stosunek ubezpieczeniowy, poprzednio istniejący, a uiszczone składki (rezerwę premjową) zalicza się na poczet należności, wynikającej z nowej umowy, to tego rodzaju wpłaty przez zaliczenie nie podlegają opłacie stemplowej.

Wpłaty i wypłaty, dokonywane w walucie zagranicznej, powinny być zapisane do ksiąg zakładu ubezpieczeń w tejże walucie, z przeliczeniem co miesiąc na walutę polską — według najniższego kursu giełdy warszawskiej w ostatnim dniu miesiąca, a w braku notowania w tym dniu — według kursu, ostatnio notowanego.

Minister Skarbu może zezwolić, aby za podstawę do obliczenia opłaty zamiast rachunku kasy (wpłat i wypłat zrealizowanych) były przyjmowane rachunki wierzycieli i dłużników (wpłat i wypłat należnych).

Art. 100.

Obowiązek uiszczenia opłat, przewidzianych w art. 96 — 99, ciąży na zakładzie ubezpieczeń, który może żądać od ubezpieczającego, względnie od uposażonego, zwrotu uiszczonej opłaty albo wpłacenia zgóry zakładowi odpowiedniej kwoty.

Przypadające opłaty uiszcza się gotówką bez wymiaru urzędowego (art. 25), a mianowicie:

a) tytułem zaliczki za każdy miesiąc: w ciągu pierwszego tygodnia miesiąca następnego — jedną dwunastą część całkowitej należności za poprzedni rok operacyjny;

b) resztę należności za każdy rok operacyjny: w ciągu tygodnia po zatwierdzeniu rachunków rocznych.

Nowopowstałe zakłady ubezpieczeń do czasu zatwierdzenia pierwszego zamknięcia rachunków obliczają zaliczki według faktycznych obrotów miesięcznych.

Art. 101.

Pismo, stwierdzające umowę ubezpieczenia, zawartą z zagranicznym zakładem ubezpieczeń, nie mającym zezwolenia na działalność w Polsce, podlega opłacie w wysokości 2% od sumy ubezpieczenia — jeżeli tyczy się przedmiotu, znajdującego się w Polsce, albo jeżeli ubezpieczający ma mieszkanie lub siedzibę w Polsce.

Pismo, stwierdzające umowę o rentę dożywotnią, podlega opłacie w wysokości 2% od wartości tej rzeczy, którą otrzymuje osoba, zobowiązująca się do płacenia renty.

Jeżeli jednak wzamian za rentę daje się na własność nieruchomość (art. 12), znajdującą się w Polsce, to opłatę uiszcza się według przepisów rozdziału dziesiątego, choćby była niższa od wskaza-

nej w ustępie poprzedzającym. Jeżeli oprócz dania nieruchomości umówione zostało inne jeszcze wynagrodzenie to od wartości tego dodatkowego wynagrodzenia należy nadto uiścić opłatę, w ustępie drugim przewidzianą.

Gdy do płacenia renty dożywotniej zobowiązuje się zakład ubezpieczeń, wymieniony w art. 98, to zamiast artykułu niniejszego stosuje się art. 96—100.

Rozdział dziewiętnasty.

Spółki i inne zrzeszenia.

Art. 102.

Opłacie stemplowej w wysokości 2% podlegają:

a) pismo, stwierdzające umowę o zawiązanie spółki akcyjnej lub komandytowo - akcyjnej, mającej siedzibę w Polsce;

b) uchwała o powiększeniu kapitału zakładowego spółek tego rodzaju — bądź drogą emisji nowych akcyj, bądź drogą zwiększenia wkładów spólników osobiście odpowiedzialnych (firmowych) w spółce komandytowo - akcyjnej, bądź drogą dopłat innego rodzaju.

Za podstawę wymiaru opłaty bierze się: przy zawiązaniu spółki kapitał zakładowy, t. j. wartość nominalną wszystkich akcyj, z doliczeniem sum, które pierwsi nabywcy akcyj, wydanych za gotówkę, wpłacają ponad wartość nominalną, względnie z doliczeniem czystej wartości wkładów spólników osobiście odpowiedzialnych (firmowych) oraz dopłat innego rodzaju.

Przy powiększeniu kapitału za podstawę wymiaru bierze się wartość nowych akcyj, względnie też wartość nowych wkładów spólników osobiście odpowiedzialnych, obliczone w sposób, wyżej wskazany, oraz wartość dopłat innego rodzaju.

Opłatę stemplową od pisma, stwierdzającego umowę o zawiązanie spółki akcyjnej lub komandytowo - akcyjnej, uiszcza się według zasad ogólnych (art. 24, punkt b; art. 27, 28, 30 punkt 3), a na obszarze obowiązywania kodeksu cywilnego austrjackiego: jedynie gotówką na podstawie wymiaru, dokonanego przez urząd skarbowy (art. 24, punkt b); w razie nieuiszczenia należnej opłaty w przepisanym terminie obowiązana jest do uiszczenia tylko spółka, a nie spólnicy. Opłatę od uchwały o powiększeniu kapitału zakładowego winna uiścić spółka gotówką na podstawie wymiaru, dokonanego przez urząd skarbowy (art. 24, punkt b) w ciągu miesiąca od dnia, rozpoczynającego okres, wyznaczony do przyjmowania wpłat. Jeżeli powiększenie kapitału zakładowego nie doszło do skutku, izba skarbowa zarządzi zwrot opłaty; stosuje się przytem art. 49.

Zapisanie powiększenia kapitału zakładowego do rejestru handlowego może nastąpić dopiero po przedstawieniu zaświadczenia urzędu skarbowego o uiszczeniu opłaty albo zezwolenia na odroczenie terminu płatności (art. 177).

Art. 103.

Opłacie stemplowej w wysokości 2% podlegają wpłaty na udziały, dokonane przez członków spółdzielni (ustawa z dnia 29 października 1920 r. — Dz. U. R. P. Nr. 111, poz. 733), bez względu na to, czy zostały stwierdzone pokwitowaniem, czy przyjęte bez pokwitowania.

Opłatę ma uiścić spółdzielnia gotówką bez wymiaru urzędowego (art. 25) od ogólnej sumy wpłat, dokonanych w ciągu roku obrachunkowego. Za wpłaty uważa się też sumy, przypadające członkowi z tytułu podziału zysków, a zaliczone na poczet jego udziałów. Opłata winna być uiszczona w ciągu dwóch miesięcy po zatwierdzeniu sprawozdania rocznego przez walne zgromadzenie lub przez zebranie przedstawicieli, a jeżeli one się nie odbyły w przepisanym terminie, to w ciągu dwóch miesięcy po upływie terminu statutowego.

Wolne są od opłaty stemplowej wpłaty na udziały w tych spółdzielniach, które według swych statutów mogą zawierać umowy, wchodzące w zakres ich podstawowej działalności tylko ze swymi członkami albo nawet nie z członkami, jeżeli nadpłaty i zwroty, przypadające na osoby, nie będące członkami, są przelewane w całości do funduszu zasobowego lub do innych funduszów, nie podlegających podziałowi między członków. Nie uchyla uwolnienia od opłaty: a) zawieranie umów z osobami, które nie są członkami, jeżeli bez tych umów nie dałyby się spełnić podstawowe zadania spółdzielni; b) wykonywanie przez spółdzielnię takich czynności, w których ona występuje w charakterze pełnomocnika innej osoby.

Uwolnienie od opłaty, przewidziane w ustępie poprzednim, ustaje z dniem zarejestrowania zmiany statutu, na skutek której spółdzielnia traci warunki uwolnienia, jak również z dniem rozpoczęcia czynności, przekraczających zakres, wyżej przewidziany.

Art. 104.

Minister Skarbu może na wniosek związku rewizyjnego zezwolić, aby spółdzielnie, należące do związku, uiszczały opłaty, przewidziane w art. 103, za pośrednictwem tegoż związku; zezwolenie jednak może być każdego czasu odwołane.

Minister Skarbu określi terminy uiszczania opłat przez związek rewizyjny, sposób sprawdzania prawidłowości obliczeń oraz odpowiedzialność związku i poszczególnych spółdzielni związkowych za nieuiszczenie opłat.

Sądy są obowiązane przesyłać izbom skarbowym, właściwym według siedziby spółdzielni, odpisy wyroków, orzekających kary za przekroczenia przepisów ustawy o spółdzielniach z dnia 29 października 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 111, poz. 733).

Art. 105.

Pisma, stwierdzające umowę o zawiązanie spółki, niewymienionej w poprzednich artykułach niniejszego rozdziału lub o powiększenie kapitału zakładowego takiej spółki, podlegają opłacie w wysokości 2% od sumy kapitału zakładowego, względnie od sumy, o którą kapitał ten się powiększa.

Do pism wyżej wymienionych zalicza się też: protokół ogólnego zebrania spólników, zapisanie do księgi uchwał tudzież podanie o wpis umowy lub uchwały do rejestru handlowego.

Zapisanie zawiązania spółki lub powiększenia kapitału zakładowego do rejestru handlowego może nastąpić tylko w razie dostarczenia sądowi dowodu uiszczenia opłaty stemplowej w kwocie, ustalonej drogą wymiaru urzędowego (art. 17) albo zaświadcze-

nia urzędu skarbowego z uiszczenia należnej opłaty albo zezwolenia na odroczenie terminu płatności (art. 177).

Pismo, stwierdzające umowę o przedłużenie pierwotnego terminu trwania spółki, jest wolne od opłaty, o ile przy zawiązaniu spółki oraz przy powiększeniach kapitału zakładowego uiszczono opłatę, przewidzianą w niniejszym artykule.

Do uiszczenia opłat, przewidzianych w niniejszym artykule, jest obowiązana spółka solidarnie z osobami, tworzącemi zarząd spółki w dniu, w którym opłatę należy uiścić.

Art. 106.

Pismo, stwierdzające umowę o wniesienie nieruchomości (art. 12), znajdującej się w Polsce, tytułem wkładu rzeczowego do spółki, wymienionej w art. 102 lub 105, podlega opłacie w wysokości 2% od wartości nieruchomości. W razie wniesienia tytułem wkładu rzeczowego prawa wydobywania ciał kopalnych w Polsce (art. 64, punkt 1), opłata od pisma, stwierdzającego wniesienie, wynosi 1%, w razie zaś wniesienia prawa do części ciał kopalnych, w Polsce wydobywanych (art. 64, punkt 3) — 0,5% od wartości wniesionego prawa.

Opłaty powyższe należy uiścić niezależnie od opłat, przewidzianych w art. 102 i 105.

Art. 107.

Od pisma, stwierdzającego umowę lub uchwałę o przekształceniu spółki, już istniejącej, na spółkę innego rodzaju, ma spółka uiścić opłatę, stanowiącą połowę opłat, obliczonych według art. 102 — 106; tyczy się to w szczególności przekształcenia drogą likwidacji spółki dotychczasowej i wniesienia jej majątku tytułem wkładu rzeczowego do spółki nowoutworzonej. Przekształcenie gwarectwa dawnego typu na gwarectwo nowego typu (art. 235-a powszechnej ustawy górniczej pruskiej) nie podlega opłacie.

Jeżeli przy przekształceniu (ustęp pierwszy niniejszego artykułu) zostają wniesione do spółki nowej — prócz majątku spółki dotychczasowej — inne jeszcze wkłady (gotówkowe lub rzeczowe), to do tych wkładów stosuje się ogólne postanowienia artykułów 102 — 106.

Pismo, stwierdzające powiększenie kapitału spółki (art. 102, punkt b lub art. 105), spowodowane przejęciem majątków jednej lub kilku już istniejących spółek (fuzją), podlega opłacie w wysokości połowy opłat, obliczonych według art. 102 względnie 105, oraz 106.

W razie utworzenia nowej spółki celem przejęcia majątków spółek, już istniejących, wymierza się opłatę (art. 102, punkt a, względnie art. 105, oraz art. 106) od tej części kapitału, której użyto do przejęcia, w takiej kwocie, jakaby się należała w myśl ustępu trzeciego artykułu niniejszego od przejęcia przez spółkę, posiadającą kapitał największy.

W razie połączenia spółek bez powiększenia kapitału zakładowego spółki przejmującej wymierza się opłatę w myśl ustępu trzeciego niniejszego artykułu w takiej kwocie, jakaby się należała, gdyby nastąpiło powiększenie kapitału zakładowego spółki przejmującej o czystą wartość majątku spółki przejmowanej, wynikającą z bilansu, na którego podstawie fuzja ma być dokonana. Od kwoty, obliczonej w ten sposób, potrąca się opłatę, którą spółka przejmująca uiściła od podwyższenia kapitału zakładowego, uchwalonego w ciągu jednego roku przed powzięciem uchwały o fuzji, celem nabycia akcyj względnie udziałów spółki przejmowanej; jeżeli ta opłata przewyższa opłatę od połączenia spółek, zwrot nadwyżki nie nastąpi.

Ustępy drugi i trzeci art. 105 stosuje się również do przypadków, wymienionych w poprzednich ustępach niniejszego artykułu.

W razie połączenia spółdzielni na mocy ustawy z dnia 7 kwietnia 1922 r. o łączeniu się spółdzielni (Dz. U. R. P. Nr. 33, poz. 265) nie będzie pobrana opłata ani od tej części kapitału, której użyto do przejęcia, ani z powodu przeniesienia majątku spółdzielni przejętej na spółdzielnię przejmującą.

Art. 108.

Art. 105 — 107 stosuje się nietylko do spółek, lecz i do innych zrzeszeń, których członkowie dzielą się osiągniętym zyskiem.

Przystąpienie w charakterze członka do Centralnej Kasy Spółek Rolniczych (Dz. P. P. P. z 1919 r. Nr. 15, poz. 212 i 213) nie podlega opłacie.

Art. 109.

Spółki oraz inne zrzeszenia (art. 108), mające siedzibę zagranicą, winny przed rozpoczęciem działalności w Polsce, jako też przed każdem faktycznem powiększeniem kapitału, przeznaczonego do owej działalności, uiścić opłatę w wysokości, przewidzianej w art. 102, względnie 105, dla spółek i zrzeszeń polskich. Za podstawę wymiaru bierze się kapitał, przeznaczony do działalności w Polsce, względnie każdorazowe powiększenie tegoż kapitału.

Opłatę ewentualnie podwyżkę (art. 42) wymierza Minister Skarbu, któremu spółka (zrzeszenie) ma dostarczyć danych, niezbędnych do obliczenia opłaty; od tego wymiaru niema środka odwoławczego w administracyjnym toku instancyj.

O ile do rozpoczęcia działalności lub powiększenia kapitału wymagane jest zezwolenie rządu, uzależnia się ogłoszenie zezwolenia od uiszczenia opłaty.

W razie nieuiszczenia opłaty w przepisanym terminie, lub uiszczenia tylko w części, są obowiązane do uiszczenia opłaty i podwyżki solidarnie ze spółką (zrzeszeniem): osoby, stanowiące jej przedstawicielstwo, przewidziane w przepisach prawnych polskich, a w braku takiego przedstawicielstwa osoby, które przy rozpoczęciu działalności lub powiększeniu kapitału sprawują w imieniu spółki (zrzeszenia) czynności, należące do jej zakresu działania.

Art. 110.

Papiery obiegowe, stanowiące dowód uczestnictwa w spółce akcyjnej lub komandytowo - akcyjnej (akcje, świadectwa tymczasowe i t. p.), wypuszczone zagranicą, a przeniesione do Polski, podlegają opłacie w wysokości 2% od wartości nominalnej, niezależnie od tego, czy należność za nie została wpłacona całkowicie, czy częściowo.

Kwota, uiszczona tytułem opłaty od świadectwa tymczasowego, podlega zaliczeniu na opłatę, należną od właściwego papieru obiegowego.

Opłatę uiszcza się od każdego odcinka raz jeden — przez urzędowe skasowanie znaczków stemplowych (art. 23, punkt b) lub wniesienie opłaty w gotówce według obliczenia urzędu skarbowego (art. 24, punkt b). Opłatę ma uiścić posiadacz papieru w ciągu trzech tygodni po otrzymaniu papieru; jeżeli jednak wręcza go przedsiębiorstwu bankowemu przed upływem trzech tygodni, to ma uiścić przed wręczeniem.

Rozdział dwudziesty.

Pełnomocnictwa.

Art. 111.

Opłacie stemplowej w zasadniczej wysokości 5 zł podlega:

1) pismo, stwierdzające umowę pełnomocnictwa, podpisane przez obie strony;

2) pełnomocnictwo, podpisane tylko przez mocodawcę, bądź sporządzone lub uwierzytelnione sądownie albo notarjalnie, bądź wręczone pełnomocnikowi lub osobie trzeciej, wobec której pełnomocnik ma zastępować mocodawcę;

3) protokół, stwierdzający udzielenie pełnomocnictwa, spisany na skutek oświadczenia mocodawcy przez sąd lub inny urząd publiczny, wobec którego pełnomocnik ma zastępować mocodawcę.

Pełnomocnictwo (punkty 1, 2, 3), upoważniające wyłącznie do zastępstwa przed sądem lub innym urzędem publicznym, podlega (z wyjątkiem przypadków, przewidzianych w zdaniu drugiem niniejszego ustępu) opłacie w wysokości 3 zł. Pełnomocnictwo, upoważniające wyłącznie do zastępstwa w sprawie, należącej w pierwszej instancji do sądu grodzkiego lub sędziego pokoju, albo do sądu przemysłowego, lub kupieckiego, do sądu pracy lub urzędu rozjemczego do spraw najmu, jak również upoważnienie do odbioru sumy pieniężnej, przewyższającej 500 zł, podlegają opłacie w wysokości 1 zł.

Opłatom powyższym podlega każdy egzemplarz pełnomocnictwa oraz każdy odpis, zaświadczony bądź urzędownie, bądź przez mocodawcę lub przez pełnomocnika.

Odpisy pełnomocnictw, składane w postępowaniu, należącem w pierwszej instancji do sądu grodzkiego lub do sędziego pokoju albo do sądu przemysłowego lub kupieckiego, do sądu pracy lub urzędu rozjemczego do spraw najmu, podlegają—bez względu na swą treść — opłacie w wysokości 1 zł.

Do uiszczenia opłaty jest obowiązany mocodawca; pełnomocnik zaś — solidarnie z mocodawcą — jeżeli pełnomocnictwo przyjął.

Skasowanie znaczków stemplowych na pełnomocnictwie może nastąpić nietylko przez przepisanie początkowemi lub końcowemi wyrazami tekstu (art. 23), lecz także przez przepisanie datą skasowania oraz nazwiskiem lub firmą mocodawcy albo pełnomocnika.

Pełnomocnictwo, udzielone w jednem piśmie, dotyczącem jednej sprawy, przez dwie lub więcej osób albo dwu lub więcej upełnomocnionym, uważa się za jedno pełnomocnictwo.

O ile pełnomocnictwo jest przekazem (art. 126), to rozdział niniejszy nie ma zastosowania i stosuje się art. 126, 127 i 129.

Art. 112.

Wolne są od opłaty stemplowej:

1) pełnomocnictwo, udzielone przez pełnomocnika dalszemu pełnomocnikowi (substytucja);

2) pełnomocnictwo, upoważniające do działania w sprawie sądowo-karnej lub w postępowaniu, przewidzianem w przepisach karnych administracyjnych lub karnych skarbowych;

3) pełnomocnictwa, udzielone przez Skarb Rzeczypospolitej, przez Bank Polski lub przez osoby, wymienione w art. 16;

4) pełnomocnictwo, upoważniające do uczestnictwa w walnem zebraniu akcjonarjuszów Banku Polskiego;

5) pełnomocnictwo, upoważniające do zastępstwa przed komisjami polubownemi i rozjemczemi dla załatwiania zatargów zbiorowych i indywidualnych pomiędzy pracodawcami a pracownikami tudzież przed sądami w sprawach o uzyskanie nakazu wykonawczego do orzeczeń wymienionych komisyj lub do układów pojednawczych, przed niemi zawieranych, jak również w postępowaniu egzekucyjnem, prowadzonem na zasadzie takich orzeczeń lub układów pojednawczych;

6) pełnomocnictwo, udzielone pracowniczemu związkowi zawodowemu lub jego funkcjonarjuszom (dekret z dnia 8 lutego 1919 r., Dz. P. P. P. Nr. 15, poz. 209) albo przez taki związek, a upoważniające do zastępowania członków związku;

7) odpisy pełnomocnictw (art. 111, ustęp trzeci), składane sądowi, o ile są przeznaczone dla uczestniczących w sprawie osób;

8) pełnomocnictwa oraz odpisy pełnomocnictw (art. 111, ustęp trzeci), składane w postępowaniu, należącem w pierwszej instancji do sądów grodzkich lub do sędziów pokoju albo sądów przemysłowych lub kupieckich lub sądów pracy, jeżeli wartość przedmiotu sporu nie przewyższa 100 złotych;

9) pełnomocnictwo, uprawniające do zastępstwa w postępowaniu sądowem, jeżeli mocodawcy służy w tem postępowaniu prawo ubogich;

10) upoważnienie do odbioru sumy pieniężnej, nie przewyższającej 500 zł, lub do odbioru rzeczy ruchomej innego rodzaju, bez względu na jej wartość, jak również — bez względu na kwotę — upoważnienie do odbioru sum, wypłacanych z tytułu stosunku służbowego, albo wkładki w Pocztowej Kasie Oszczędności;

11) pełnomocnictwa pocztowe;

12) pełnomocnictwa, wystawiane w postępowaniu, tyczącem się ubezpieczeń przymusowych niemajątkowych — przez ubezpieczonych lub członków ich rodzin.

Art. 113.

Jeżeli pełnomocnictwo zawiera zarazem umowę o wynagrodzenie pełnomocnika, to opłatę należy uiścić stosownie do przepisów o opłatach od umów o świadczenie usług (rozdział szesnasty), jeżeli opłata w myśl rozdziału niniejszego nie jest wyższa.

Rozdział dwudziesty pierwszy.

Obligi.

Art. 114.

Opłacie stemplowej w zasadniczej wysokości 0,5% od sumy zobowiązania podlegają obligacje (li-

sty zastawne, obligacje fundowane, obligacje spółek akcyjnych i t. p.) i inne pisma, stwierdzające przyjęcie nowego lub uznanie dawnego długu (obligi, skrypty dłużne, rewersy), o ile nie są wymienione w innych artykułach części drugiej niniejszej ustawy i o ile nie mają zastosowania przepisy o opodatkowaniu spadków i darowizn.

Opłatę od obligacyj, wypuszczonych w Polsce, obowiązana jest uiścić instytucja emitująca gotówką bez urzędowego wymiaru (art. 25) — przed wręczeniem obligacyj pierwszemu nabywcy, względnie przed wypłaceniem ceny kupna w tym wypadku, gdy instytucja kredytowa, udzieliwszy pożyczki we własnych obligacjach, kupuje te obligacje od dłużnika bezpośrednio po ich wydaniu.

Opłatę w wysokości 0,5% od obligacyj, wypuszczonych zagranicą, uiszcza się według zasad, przewidzianych co do akcyj zagranicznych w art. 110.

Do uiszczenia opłaty od obligów, niewymienionych w ustępie drugim i trzecim, są obowiązani solidarnie wierzyciel i dłużnik.

Art. 115.

Opłacie stemplowej w wysokości 0,3% od sumy zobowiązania podlegają obligi, stwierdzające udzielenie pożyczki pod zastaw towarów osobie, wykonywającej sprzedaż towarów tegoż rodzaju i z tego powodu podlegającej podatkowi przemysłowemu lub ustawowo zwolnionej od tego podatku.

Opłata od obligu, stwierdzającego udzielenie pożyczki pod zastaw papierów wartościowych, nie może przewyższać kwoty, obliczonej według wartości zastawionych papierów (art. 8) i według stopy, którą w myśl rozdziału trzynastego należałoby zastosować, gdyby dłużnik sprzedał owe papiery wierzycielowi.

Obligi na zlecenie, wymienione w art. 301 kodeksu handlowego austrjackiego i § 363 kodeksu handlowego niemieckiego jak również pierwszy indos na składowym dowodzie zastawniczym (warrancie), podlegają opłacie stemplowej według zasad, przewidzianych dla opłat od weksli w rozdziale dwudziestym drugim.

Art. 116.

Opłacie stemplowej w wysokości 0,3% od sumy zobowiązania podlegają pisma, stwierdzające otrzymanie pożyczki od gminnej kasy pożyczkowo-oszczędnościowej lub od instytucji drobnego kredytu. Za instytucję taką uważa się spółdzielnię, należącą do związku rewizyjnego (art. 68 i 70 ustawy z dnia 29 października 1920 r., Dz. U. R. P. Nr. 111, poz. 733), której podstawowem zadaniem statutowem jest udzielanie członkom pożyczek oraz przyjmowanie wkładów pieniężnych, dopóki wysokość kredytu, jaki może być udzielony jednemu członkowi (art. 46, punkt 2 powołanej ustawy) nie przewyższa kwoty, którą określi rozporządzenie.

Minister Skarbu może na wniosek związku rewizyjnego zezwolić, aby spółdzielnie, należące do związku i mogące udzielać pożyczek tylko swym członkom, uiszczały opłaty (w wysokości 0,5% lub 0,3%) gotówką za pośrednictwem związku rewizyjnego. Do opłat, w ten sposób uiszczanych, stosuje się przepisy art. 104 o opłatach stemplowych od wpłat na udziały.

Minister Skarbu może zezwolić, aby spółdzielnie kasowały znaczki stemplowe na obligach przez przepisanie datą skasowania oraz odciskiem swej pieczęci.

Art. 117.

Pismo, stwierdzające udzielenie poręczenia (porękę), podlega opłacie w kwocie 5 zł; opłata od poręczenia względnie suma opłat od wszystkich poręczeń, tyczących się tego samego zobowiązania, nie może przewyższać połowy opłaty od pisma, stwierdzającego zobowiązanie, dla którego udzielono poręczeń.

Wolne są od opłaty: poręka wekslowa i poręka na czeku; poręka przy pożyczce, udzielonej przez spółdzielnię członkowi; poręka za zobowiązanie, stwierdzone obligiem, który ustawa niniejsza (art. 120) zwalnia od opłaty stemplowej.

Art. 118.

Pisma, stwierdzające przyjęcie pieniędzy na oprocentowanie przez przedsiębiorstwa, trudniące się czynnościami bankowemi, jako to: wpisy w książeczkach wkładkowych, dowody przyjęcia wkładu na rachunek bieżący, asygnaty kasowe i t. p., podlegają opłacie 20 gr. Opłatę winien uiścić wystawca — przed wydaniem pisma odbiorcy — zapomocą znaczków stemplowych, które należy skasować przez przepisanie początkowemi lub końcowemi wyrazami tekstu albo datą skasowania i nazwiskiem lub firmą kasującego.

Wolne są od opłaty:

a) pisma, stwierdzające przyjęcie kwoty, nie przewyższającej 100 zł, jako też

b) bez względu na wysokość kwoty — pisma, wystawione przez: Pocztową Kasę Oszczędności, Bank Polski, Centralną Kasę Spółek Rolniczych, gminne kasy pożyczkowo-oszczędnościowe oraz spółdzielnie, należące do związku rewizyjnego (art. 68 i 70 ustawy z dnia 29 października 1920 r. o spółdzielniach, Dz. U. R. P. Nr. 111, poz. 733), jako też stwierdzające przyjęcie pieniędzy od przedsiębiorstwa, wykonywającego czynności bankowe.

Art. 119.

Wyciąg z rachunku bieżącego (kontokorentowego), stwierdzający saldo debetowe, względnie kredytowe, wydany przez przedsiębiorstwo, trudniące się czynnościami bankowemi oraz takiż wyciąg, wydany przez przemysłowca lub kupca innemu przemysłowcowi lub kupcowi, podlega opłacie 20 gr od arkusza.

Opłatę ma uiścić wystawca — przed doręczeniem wyciągu odbiorcy — zapomocą papieru stemplowego lub znaczków stemplowych, które należy skasować w sposób, podany w art. 118. Wyciągi z rachunku bieżącego, sporządzone przez Bank Polski, są wolne od opłaty.

Uznanie prawidłowości salda przez odbiorcę wyciągu nie podlega opłacie.

Art. 120.

Wolne są od opłaty stemplowej:

1) obligacje oraz innego rodzaju obligi Skarbu Rzeczypospolitej, polskich państwowych zakładów i przedsiębiorstw, będących odrębnemi osobami prawnemi, związków komunalnych i innych związ-

ków przymusowych, Banku Polskiego, oraz fundacyj, zakładów i zrzeszeń, wymienionych w art. 16;

2) obligacje (art. 114), wydane tytułem pożyczki osobom, wymienionym w punkcie 1 niniejszego artykułu przez instytucję emitującą;

3) obligi, stwierdzające otrzymanie pożyczki w listach zastawnych lub obligacjach fundowanych, od instytucji emitującej te listy lub obligacje;

4) obligacje oraz innego rodzaju obligi, tyczące się pomocy kredytowej, przewidzianej w ustawach: o scalaniu gruntów, o państwowym funduszu kredytu na meljoracje rolne, o wykonaniu reformy rolnej, o nadaniu ziemi żołnierzom wojska polskiego, o rozbudowie miast, o pomocy państwowej na odbudowę budynków, zniszczonych lub uszkodzonych wskutek działań wojennych;

5) listy zastawne Państwowego Banku Rolnego;

6) obligi studentów, stwierdzające otrzymanie pożyczki, przewidzianej w art. 6 ustawy z dnia 30-go października 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 118, poz. 942);

7) kupony, załączone do papierów wartościowych.

Minister Skarbu może zwolnić od opłat obligi, stwierdzające otrzymanie pożyczki, udzielonej przez zakład zastawniczy, na zysk nieobliczony, pod zastaw przedmiotów już używanych, jak również stwierdzające otrzymanie pożyczki bezprocentowej, udzielonej przez zrzeszenie, którego działalność nie jest obliczona na zysk.

Art. 121.

Obligacje oraz innego rodzaju obligi, stwierdzające zaciągnięcie nowej pożyczki na umorzenie poprzedniej wierzytelności tego samego wierzyciela (konwersja), są wolne od opłaty, jeżeli poprzednia wierzytelność była stwierdzona pismem, od którego należną opłatę uiszczono i jeżeli kwota nowej pożyczki nie przewyższa kwoty wierzytelności poprzedniej według stanu z dnia zaciągnięcia nowej pożyczki.

Jeżeli kwota nowej pożyczki przewyższa kwotę poprzedniej wierzytelności, to należy uiścić opłatę od nadwyżki.

Zasady powyższe stosuje się również: 1) do pisma, stwierdzającego umowę o uiszczenie długu pieniężnego w innej walucie; 2) do obligacyj, wydanych przez wierzyciela dłużnikowi tytułem pożyczki, wymienionej w ustępie pierwszym niniejszego artykułu.

Rozdział dwudziesty drugi.

Weksle.

Art. 122.

Weksle podlegające opłacie:

a) w wysokości 20 gr przy sumie wekslowej do 50 zł;

b) w wysokości 30 gr od każdych pełnych lub zaczętych stu złotych sumy wekslowej, przewyższającej 50 zł, a nie przewyższającej tysiąca złotych;

c) w wysokości 3 zł od każdego pełnego lub zaczętego tysiąca złotych sumy wekslowej, przewyższającej tysiąc złotych.

Przepis powyższy tyczy się również pism, zawierających prócz nazwy „weksel" jedynie podpis wystawcy lub akceptanta albo indos. Jeżeli w piśmie takiem albo w piśmie, posiadającem jeszcze inne cechy weksla, lecz nie wymieniającem sumy wekslowej, wpisano następnie sumę wyższą od tej, która odpowiada uiszczonej opłacie, to zostanie wymierzona podwyżka stemplowa (art. 42 oraz art. 125, ustęp ostatni); podwyżka nie zostanie wymierzona, jeżeli we właściwym terminie (art. 123) uiszczono tytułem opłaty stemplowej 30 zł (lub więcej), a przed wpisaniem sumy wekslowej dopłacono (art. 124) kwotę, jaka jest potrzebna celem uzupełnienia opłaty do wysokości, odpowiadającej sumie wekslowej.

Opłacie według zasad powyższych podlega również każdy wtóropis weksla; takiej samej opłacie podlega każdy odpis weksla, zaopatrzony bądź w indos, bądź w porękę wekslową. Nie podlega jednak opłacie wtóropis, na którego stronie przedniej zaznaczono, że został sporządzony celem przesłania do przyjęcia, a którego stronę odwrotną przekreślono.

Wolny jest od opłaty weksel trasowany, płatny zagranicą, jeżeli trasat ma mieszkanie lub siedzibę zagranicą; weksel taki podlega jednak opłacie, gdy w Polsce nastąpiła zapłata całkowita lub częściowa lub gdy przed sąd polski wytoczono skargę o pretensję z weksla. Miejsca, wymienionego obok nazwiska trasata, jeżeli on w tem miejscu nie mieszka, nie uważa się — celem zastosowania niniejszego artykułu— za miejsce zamieszkania trasata.

Art. 123.

Opłatę od weksla, wystawionego w Polsce, należy uiścić przed umieszczeniem pierwszego podpisu; o ile jednak chodzi o weksel trasowany, płatny na własne zlecenie wystawcy lub na jego rzecz, opłata winna być uiszczona przed przyjęciem lub przed umieszczeniem pierwszego indosu.

Opłatę od weksla, wystawionego zagranicą, należy uiścić, zanim na obszarze Polski została dokonana którakolwiek z czynności następujących: przyjęcie, umieszczenie indosu, wypełnienie indosu in blanco, wręczenie weksla, zaopatrzonego w indos in blanco, innej osobie, przyjęcie zapłaty całkowitej lub częściowej, wytoczenie skargi o pretensję z weksla. Jeżeli weksel, wystawiony zagranicą, wprowadziła do Polski lub otrzymała w Polsce osoba, obowiązana do uiszczenia opłaty (art. 125), to ma uiścić opłatę w ciągu tygodnia od wprowadzenia weksla lub otrzymania go, o ile przedtem nie została dokonana żadna z czynności, wymienionych w zdaniu poprzedniem.

Art. 124.

Opłatę od weksla uiszcza się zasadniczo przez napisanie go na urzędowym blankiecie wekslowym. Jeżeli nie użyto blankietu urzędowego albo gdy chodziło o uzupełnienie blankietu urzędowego niedostatecznej wartości, uiszcza się opłatę przez skasowanie znaczków stemplowych lub gotówką na podstawie wymiaru, dokonanego przez urząd skarbowy (art. 24, punkt b). Skasowania znaczków dokonywają urzędy skarbowe (art. 23, punkt b); poza przypadkami dopłaty, przewidzianej w ustępie drugim art. 122, mogą też kasować znaczki stemplowe na wekslach: notarjusze, banki państwowe, Bank Polski oraz te urzędy państwowe i te banki prywatne oraz spółdzielnie, którym Minister Skarbu udzieli odpowiedniego zezwolenia; notarjusz nie może żądać wynagrodzenia za kasowanie znaczków stemplowych na wekslach.

Art. 125.

Do uiszczenia opłaty od wekslu są obowiązani solidarnie: wystawca, remitent (art. 1, punkt 6 oraz art. 99, punkt 5 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 listopada 1924 r. o prawie wekslowem Dz. U. R. P. Nr. 100, poz. 926), wszyscy dłużnicy wekslowi oraz posiadacz wekslu (art. 15 i 101 powołanego rozporządzenia) — każda jednak z tych osób tylko wówczas, jeżeli weksel znajdował się w jej ręku na obszarze Polski.

Jeżeli osoba, obowiązana do uiszczenia opłaty w myśl ustępu poprzedniego, otrzymała weksel nieopłacony lub niedostatecznie opłacony, to ma uiścić opłatę, zanim umieściła na wekslu swój podpis albo wypełniła indos in blanco, lub wręczyła innej osobie weksel, zaopatrzony w indos in blanco; remitent zaś i posiadacz wekslu w każdym razie w ciągu tygodnia od dnia, w którym weksel otrzymał.

Osoba, która przedstawia do zapłaty weksel nieopłacony lub niedostatecznie opłacony lub wytacza przed sąd polski skargę o pretensję z takiego wekslu, ma—jeżeli nie należy do osób, wymienionych w ustępie pierwszym niniejszego artykułu — uiścić opłatę przed przyjęciem zapłaty (całkowitej lub częściowej), względnie przed wytoczeniem skargi.

Podwyżkę stemplową (art. 42) oblicza się w przypadkach, przewidzianych w rozdziale niniejszym, w wysokości 25-krotnej.

Rozdział dwudziesty trzeci.

Przekazy, czeki i zlecenia wypłaty.

Art. 126.

Przekaz, t. j. pismo, którem wystawca zleca komuś, aby odbiorcy pisma wypłacił sumę pieniężną lub wydał mu papiery wartościowe albo inne rzeczy zamienne, podlega opłacie stemplowej:

1) w wysokości 0,3% od przekazanej sumy, względnie od wartości przekazanych papierów wartościowych lub innych rzeczy zamiennych, jeżeli: a) jest przenośny zapomocą indosu lub b) został pisemnie przyjęty przez osobę, której przekaz wykonać zlecono lub c) jest płatny okazicielowi;

2) w kwocie 1 zł — w innych przypadkach.

Przekaz, wymieniony pod 1), jest wolny od opłaty:

a) gdy osoba, której przekaz wykonać zlecono, wykonywa czynności bankowe,

b) gdy przekaz został wystawiony zagranicą i jeżeli tamże znajdują się: miejsce płatności oraz miejsce zamieszkania lub siedziba osoby, której przekaz wykonać zlecono; przekaz taki podlega jednak opłacie, gdy w Polsce nastąpiła zapłata całkowita lub częściowa lub gdy przed sąd polski wytoczono skargę o pretensję z przekazu.

Przekaz, wymieniony pod 2), jest wolny od opłaty:

a) gdy kwota przekazana nie przewyższa 500 zł,

b) gdy przekazującym jest Skarb Państwa lub osoba wymieniona w art. 16.

Przekaz (wymieniony pod 1 lub 2) jest wolny od opłaty, gdy przekazującym jest Bank Polski.

Artykuł niniejszy nie ma zastosowania do czeków (art. 128).

Art. 127.

Opłatę w wysokości 0,3% (art. 126 punkt 1) od przekazu, wystawionego w Polsce, przenośnego zapomocą indosu lub płatnego okazicielowi, należy uiścić przed umieszczeniem pierwszego podpisu; o ile jednak chodzi o przekaz płatny na własne zlecenie przekazującego, opłata winna być uiszczona przed przyjęciem lub przed umieszczeniem pierwszego indosu. Opłatę w wysokości 0,3% od wystawionego w Polsce przekazu, który nie jest płatny okazicielowi, należy uiścić przed przyjęciem.

Co do terminu uiszczenia opłaty w wysokości 0,3% od przekazu, wystawionego zagranicą, stosuje się zasady, podane w ustępie drugim art. 123.

Uiszczenie opłaty w wysokości 0,3% następuje w sposób przepisany dla weksli w art. 124.

Do uiszczenia opłaty w wysokości 0,3% od przekazu, wystawionego w Polsce, a przenośnego zapomocą indosu lub płatnego okazicielowi, są obowiązani solidarnie: wystawca przekazu, wszyscy indosanci, osoba, która przekaz przyjęła oraz posiadacz przekazu; opłatę od wystawionego w Polsce przekazu, który nie jest przenośny zapomocą indosu, ani też nie jest płatny okazicielowi, winni uiścić solidarnie: osoba, która przekaz przyjęła, oraz każdy, kto posiada przekaz po przyjęciu.

Do uiszczenia opłaty w wysokości 0,3% od przekazu, wystawionego zagranicą, są obowiązane osoby, wymienione w ustępie poprzednim, z tem ograniczeniem, że każda z tych osób ma uiścić opłatę tylko wówczas, jeżeli przekaz znajdował się w jej ręku na obszarze Polski.

Nadto stosuje się do przekazów, podlegających opłacie w wysokości 0,3%, ustępy: drugi i trzeci art. 125.

Opłata w wysokości 1 zł (art. 126 punkt 2) ma być uiszczona w terminie i w sposób, które wskazują przepisy ogólne (art. 20, 21, 23, 27 — 31), z tą zmianą, że znaczki stemplowe mogą być kasowane również datą kasowania oraz nazwiskiem albo firmą wystawcy lub osoby, upoważnionej do odbioru. Do uiszczenia tej opłaty jest obowiązany wystawca; osoba zaś upoważniona do odbioru — solidarnie z wystawcą — jeżeli przekaz został jej wręczony.

Art. 128.

Czek (rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 listopada 1924 r., Dz. U. R. P. Nr. 100, poz. 927) podlega opłacie stemplowej w wysokości 0,3% od sumy czeku — według zasad, podanych w ustępie trzecim art. 122 oraz w art. 123 — 125 — tylko w przypadkach następujących:

1) jeżeli wystawca czeku wręczył go innej osobie przed dniem, oznaczonym datą wystawienia;

2) jeżeli w czeku na rzecz określonej osoby lub na jej zlecenie wystawca jest zarazem trasatem; nie podlega jednak opłacie czek, w którym wystawcą i trasatem są dwa oddziały tego samego przedsiębiorstwa.

Zlecenie wypłaty (asygnacja), która ma być wykonana przez samego wystawcę lub przez inny oddział przedsiębiorstwa wystawcy, podlega opłacie stemplowej w wysokości 0,3% od sumy zlecenia, jeżeli odbiorca otrzymał zlecenie niedatowane albo data zlecenia jest późniejsza, niż dzień doręczenia zle-

cenia odbiorcy, lub jeżeli zlecenie ma być wykonane nie za okazaniem, lecz w oznaczonym terminie. Do uiszczenia opłaty są obowiązani solidarnie wystawca i odbiorca; należy ją uiścić przed podpisaniem zlecenia, kasując znaczki stemplowe bądź w sposób, podany w punkcie a) art. 23, bądź datą oraz nazwiskiem lub firmą kasującego.

Art. 129.

Podwyżkę stemplową (art. 42) oblicza się w przypadkach, przewidzianych w rozdziale niniejszym, w wysokości 25-krotnej.

Rozdział dwudziesty czwarty.

Pisma, tyczące się umów majątkowych małżeńskich.

Art. 130.

Pismo, stwierdzające umowę o wspólność majątkową małżeńską — między żyjącymi lub na wypadek śmierci — podlega opłacie w wysokości 1% od wartości poddanego wspólności majątku, istniejącego w dniu zawarcia umowy, po potrąceniu długów majątek ten obciążających, jeżeli wartość ta przewyższa 10.000 zł. Od pism, stwierdzających umowę o wspólność majątkową, obejmującą majątek teraźniejszy, którego wartość nie przewyższa 10.000 zł lub jedynie majątek przyszły (dorobkowy), albo inne umowy majątkowe małżeńskie, należy uiścić opłatę w wysokości 10 zł; opłacie tej nie podlegają pisma, stwierdzające umowy, które bądź podlegają podatkowi spadkowemu lub podatkowi od darowizn, bądź są od tych podatków zwolnione.

Ustępu poprzedniego nie stosuje się do umów o ponoszenie kosztów utrzymania współmałżonka lub dzieci (umów alimentacyjnych), które podlegają opłacie według art. 114.

Rozdział dwudziesty piąty.

Pisma, stwierdzające dział majątku wspólnego.

Art. 131.

Opłacie stemplowej, ustanowionej w rozdziale niniejszym, podlegają:

1) pisma, stwierdzające umowę o dział majątku wspólnego, na mocy której bądź każdy ze współwłaścicieli otrzymuje część majątku w naturze (część fizyczną), bądź też jeden lub kilku współwłaścicieli otrzymują cały majątek lub część majątku w naturze, a innych współwłaścicieli spłacają;

2) sprzedaż drogą licytacji celem zniesienia wspólności, jeżeli majątek wspólny nabywają z licytacji: jeden ze współwłaścicieli lub niektórzy z nich;

3) orzeczenie sądowe, dokonywające działu majątku wspólnego;

Pisma powyższe nie podlegają opłacie, jeżeli mają za przedmiot:

a) dział wspólności, która wynikła wyłącznie z dziedziczenia, zapisu lub darowizny;

b) podział wspólnoty gruntowej, podlegający zatwierdzeniu przez władze ziemskie.

Rozdział niniejszy nie ma zastosowania w razie przejęcia całego majątku spółki przez inną spółkę; wtedy ma zastosowanie art. 107 (ustęp piąty).

Art. 132.

Opłatę oblicza się co do każdego uczestnika działów, otrzymującego część fizyczną, której wartość jest wyższa niż wartość części idealnej, należącej do niego przed działem; przy obliczeniu wartości nie potrąca się długów. Obliczenia tego dokonywa się oddzielnie co do rzeczy nieruchomych (art. 12), a oddzielnie co do przedmiotów innego rodzaju; nieruchomości, znajdujące się zagranicą, nie wchodzą w rachubę.

Opłata wynosi:

a) 4% od nadwyżki w wartości rzeczy nieruchomych;

b) 1% od nadwyżki w wartości przedmiotów innego rodzaju.

Gdy wspólność wynikła częściowo z dziedziczenia, zapisu lub darowizny, a częściowo z innych tytułów, to ustala się nadwyżkę w sposób, wskazany w ustępie poprzednim. Opłatę wymierza się tylko od tej części nadwyżki, która odpowiada stosunkowi, w jakim wartość udziałów, nie wynikłych z dziedziczenia, zapisu lub darowizny (lecz opierających się na innych tytułach) pozostaje do wartości całego majątku, podlegającego działowi.

Nie oblicza się opłaty co do nabywcy, należącego do osób, wymienionych w art. 16. Osoby te są wolne od solidarnego obowiązku uiszczenia opłat, obliczonych co do innych nabywców.

Postanowienia artykułu niniejszego stosuje się odpowiednio w razie przyznania całego majątku wspólnego jednemu z uczestników działu lub niepodzielnie niektórym uczestnikom.

Do orzeczenia sądu polubownego, którem dokonano działu majątku wspólnego (art. 131, punkt 3) stosuje się art. 60.

Rozdział dwudziesty szósty.

Pisma, stwierdzające ugodę (układ pojednawczy).

Art. 133.

Ugoda, zawierająca uznanie zobowiązania, które wynikło z uprzednio sporządzonej czynności prawnej, pismem nie stwierdzonej, podlega takiej opłacie stemplowej, jaka się należy od pisma, stwierdzającego ową uprzednio sporządzoną czynność prawną.

Jeżeli uprzednio sporządzona czynność była już stwierdzona pismem, od którego uiszczono należną opłatę stemplową, to ugodę uważa się tylko za ponowne stwierdzenie owej czynności i stosuje się art. 3.

Ugoda, powodująca powstanie nowego zobowiązania, podlega takiej opłacie, jaka winna być uiszczona od pisma, stwierdzającego powstanie tego nowego zobowiązania.

Ugoda, zawierająca uznanie zobowiązania, które wynikło nie z czynności prawnej, lecz z innego tytułu, podlega opłacie, która należy się od obligu według przepisów art. 114.

Wolne są od opłaty ugody, zawarte w sądowem postępowaniu spornem, z wyjątkiem ugód, powodujących przejście własności nieruchomości lub prawa do ciał kopalnych. Te ostatnie podlegają opłatom według przepisów rozdziału dziesiątego, względnie jedenastego ustawy niniejszej.

Opłatę od ugody, wymierzoną przez sekretarjat sądowy (art. 30, punkt 3) należy uiścić w ciągu trzech tygodni od doręczenia nakazu płatniczego.

Rozdział dwudziesty siódmy.
Pisma, stwierdzające umowy przygotowawcze oraz punktacje.

Art. 134.

Pismo, stwierdzające umowę przygotowawczą, zobowiązującą do zawarcia w przyszłości umowy ostatecznej, podlega opłacie w wysokości 0,2% od sumy, która ma być podstawą wymiaru opłaty od umowy ostatecznej. Jeżeli jednak opłata od umowy ostatecznej jest niższa, aniżeli 0,2%, to od umowy przygotowawczej należy uiścić tę niższą opłatę.

Pismo, stwierdzające umowę w przedmiocie otwarcia kredytu, podlega — o ile chodzi o kredyt wekslowy — opłacie w wysokości 5 zł, w innych przypadkach — opłacie w wysokości 0,1% od sumy kredytu. Nie podlega opłacie pismo, stwierdzające przyrzeczenie udzielenia pożyczki w kwocie ściśle określonej.

Za pismo, stwierdzające umowę przygotowawczą, uważa się również pokwitowanie z otrzymania zadatku.

Art. 135.

Punktacje, t. j. pisma, tymczasowo stwierdzające istotne punkty umowy, a wiążące kontrahentów tak, jak umowa ostateczna, podlegają opłacie, ustanowionej dla tego rodzaju umowy, jaką stwierdzają punktacje.

Opłatę, uiszczoną przy spisaniu punktacyj, potrąca się od opłaty, należnej od umowy ostatecznej w razie jej spisania.

Rozdział dwudziesty ósmy.
Pokwitowania.

Art. 136.

Pokwitowania z odbioru pieniędzy i papierów wartościowych podlegają zasadniczo opłacie 25 gr.

Jeżeli pokwitowanie zawiera zarazem zezwolenie na wykreślenie wpisu w księdze wieczystej, to podlega opłacie według art. 139, nie niższej jednak od przewidzianej w ustępie pierwszym niniejszego artykułu.

Jeżeli pismo, stwierdzające czynność prawną, wymienioną w art. 72, 90, 93, 95, 96, 103, 114, 115, 116, 118 lub 134, ujęto w formę pokwitowania, to rozdział niniejszy nie ma zastosowania i pismo takie podlega opłacie stosownie do rodzaju tej czynności prawnej, którą stwierdza.

Art. 137.

Wolne są od opłaty stemplowej pokwitowania:

1) stwierdzające odbiór pieniędzy lub papierów wartościowych, których wartość nie przewyższa 50 zł;

2) stwierdzające zwrot pieniędzy, złożonych na oprocentowanie przedsiębiorstwu, trudniącemu się czynnościami bankowemi (art. 118), jeżeli zwrócona kwota nie przewyższa 100 zł;

3) umieszczone w tekście tej umowy, której wykonanie stwierdzają (art. 2), oraz umieszczone na rachunkach, a dotyczące należności, stwierdzonej rachunkiem;

4) wydawane w obrocie wewnętrznym jednego i tego samego przedsiębiorstwa, w szczególności też między jego oddziałami;

5) tyczące się uiszczenia daniny publicznej lub kary pieniężnej albo zwrotu nienależnie uiszczonej daniny lub kary;

6) stwierdzające odbiór wynagrodzenia za świadczenia, stanowiące obowiązek publicznoprawny;

7) stwierdzające spłatę kapitału lub odsetek w przypadkach pomocy kredytowej, przewidzianych w punkcie 4 art. 120;

8) wydane przez Skarb Rzeczypospolitej, przez Bank Polski oraz przez osoby, wymienione w art. 16;

9) stwierdzające odbiór kwot, należnych z tytułu stosunku służbowego;

10) stwierdzające odbiór od spółdzielni: udziału, dopłaty i udziału w zyskach, jak również uiszczenie dopłaty na rzecz spółdzielni;

11) stwierdzające uiszczenie sumy, należnej z powodu sprzedaży monet, środków płatniczych zagranicznych lub złota i srebra w sztabach lub papierów wartościowych albo na mocy: wekslu, czeku, przekazu, wymienionego w punkcie 1 art. 126 lub składowego dowodu zastawniczego (warrantu) lub obligu na zlecenie (art. 301 kodeksu handlowego austrjackiego i § 363 kodeksu handlowego niemieckiego), jak również pokwitowania z odbioru kupionych monet, środków płatniczych zagranicznych lub papierów wartościowych;

12) tyczące się obrotu pocztowego i telegraficznego, jako też przewozu kolejami żelaznemi i statkami;

13) tyczące się obrotu oszczędnościowego i czekowego Pocztowej Kasy Oszczędności, Centralnej Kasy Spółek Rolniczych, gminnych kas pożyczkowo-oszczędnościowych i spółdzielni, należących do związku rewizyjnego (art. 68 i 70 ustawy z dnia 29 października 1920 r. — Dz. U. R. P. Nr. 111, poz. 733);

14) tyczące się stosunków prawnych między spółdzielnią a jej członkami, o ile te stosunki mieszczą się w granicach działalności podstawowej, określonej statutem;

15) wydane przez osobę, wykonywającą czynności bankowe, innej osobie, również takie czynności wykonywającej;

16) stwierdzające odbiór czeku;

17) wystawione zagranicą.

Art. 138.

Do uiszczenia opłaty jest obowiązana osoba, wydająca pokwitowanie.

O ile opłaty nie pobiera notarjusz lub sąd (art. 27, 28, 30, 31), należy ją uiścić przy podpisaniu pokwitowania — zapomocą skasowania znaczków stemplowych przez ich przepisanie początkowemi lub końcowemi wyrazami tekstu albo datą skasowania i nazwiskiem lub firmą kasującego, a w przypadkach wydawania kwitów z księgi grzbietowej — w sposób, przewidziany w art. 26.

Podwyżkę stemplową (art. 42) oblicza się w wysokości 25-krotnej.

Rozdział dwudziesty dziewiąty.
Pisma, niewymienione w rozdziałach poprzednich.

Art. 139.

Pisma, stwierdzające czynności prawne, unormowane przez prawo prywatne, a niewymienione w

rozdziałach: dziesiątym do dwudziestego ósmego, jak również pisma, wymienione w punkcie b) art. 4, podlegają opłacie według artykułu niniejszego, jeżeli je sporządzono lub uwierzytelniono sądownie lub notarjalnie albo zgłoszono do rejestracji (na obszarze, na którym obowiązuje prawo cywilne rosyjskie).

Opłata wynosi zasadniczo 5 zł. O ile jednak wartość przedmiotu może być określona i jest w treści pisma wyrażona sumą pieniężną, nie przenoszącą 1000 zł, ale wyższą niż 100 zł, to opłata wynosi 2 zł; o ile zaś suma ta nie przenosi 100 zł — opłata nie należy się.

Wolne są od opłaty:

1) zezwolenia na wykreślenie wpisu w księdze wieczystej w przypadkach, wymienionych w art. 137;

2) wszelkie pisma, wymienione w ustępie pierwszym niniejszego artykułu, jeżeli wystawcą pisma jest wyłącznie Bank Polski.

Rozdział trzydziesty.
Podania.

Art. 140.

Opłacie stemplowej podlegają podania, wnoszone do urzędów państwowych oraz protokóły, spisane przez te urzędy, a zastępujące podania.

Podania, wnoszone do urzędów samorządowych w sprawach, należących do ich zakresu działania, nie podlegają opłatom w myśl niniejszej ustawy nawet w tych wypadkach, gdy dla rozstrzygnięcia sprawy jest niezbędny udział władzy państwowej.

Z postanowień części pierwszej ustawy niniejszej stcsuje się do opłat od podań jedynie art. 18, 33, 34, 38, 39, 50 i 51.

Art. 141.

Ustawy niniejszej nie stosuje się do podań, wnoszonych:

1) do sądów (powszechnych i szczególnych) w tych rodzajach postępowania, których tyczą się postanowienia o opłatach sądowych;

2) do polskich przedstawicielstw dyplomatycznych i konsulatów;

3) do urzędów państwowych w Polsce za pośrednictwem konsulatów polskich; podania takie podlegają przepisom o opłatach konsularnych (art. 25 ustawy z dnia 11 listopada 1924 r. — Dz. U. R. P. Nr. 103, poz. 944);

4) do państwowych urzędów miar o dokonanie czynności legalizacyjnych lub rzeczoznawczych;

5) do Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej w sprawach, tyczących się ochrony wynalazków, wzorów lub znaków towarowych;

6) do archiwów państwowych;

7) do Tymczasowego Wydziału Samorządowego we Lwowie oraz do podwładnych mu organów;

8) w postępowaniu przed urzędami rozjemczemi do spraw najmu (art. 14 — 22 ustawy z dnia 11 kwietnia 1924 r. — Dz. U. R. P. Nr. 39, poz. 406);

9) w postępowaniu, tyczącem się operatów pomiarowych (katastralnych);

10) w postępowaniu, tyczącem się uregulowania struktury drobnych gospodarstw rolnych (scalania gruntów, podziału wspólnot, likwidacji lub ścisłego określenia rozmiaru serwitutów, zamiany gruntów) oraz w postępowaniu urzędów ziemskich, przewidzianem w art. 31 ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 90, poz. 706);

11) w postępowaniu, przewidzianem w ustawie elektrycznej z dnia 21 marca 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 34, poz. 277);

12) w sprawie zezwolenia na publiczne wyświetlanie obrazów i reklam;

13) w gospodarczych sprawach urzędów państwowych, a w szczególności podań, tyczących się:

a) stosunku do kolei żelaznych, poczty, telegrafu, telefonu, pocztowej kasy oszczędności i innych urządzeń użyteczności publicznej, o ile te przedsiębiorstwa i urządzenia są własnością Państwa lub pozostają pod jego zarządem,

b) zezwolenia na produkcję lub sprzedaż przedmiotów monopolowych,

c) wynagrodzenia szkody lub zwrotu wydatków, poniesionych celem zapobieżenia szkodzie,

d) majątków prywatnych, pozostających pod zarządem Państwa.

Art. 142.

Wolne są od opłat stemplowych podania:

1) zawierające wnioski w sprawach publicznych albo wiadomości, udzielone w sprawie publicznej w myśl obowiązującego przepisu lub na żądanie władzy; w szczególności wolne są od opłat stemplowych podania w sprawach budowy szkół, regulacji rzek, zabudowania górskich potoków, meljoracyj rolnych, budowy mostów i t. p.;

2) tyczące się wyborów do Sejmu i Senatu, do ciał reprezentacyjnych samorządowych i do komisyj podatkowych;

3) w sprawach służby wojskowej, osobistych świadczeń wojennych i obowiązku odstępowania na rzecz Państwa zwierząt pociągowych i wozów;

4) osób, odznaczonych za zasługi publiczne, jeżeli podanie tyczy się odznaczenia;

5) osób, które pozostają lub pozostawały w służbie Państwa, związków komunalnych lub innych związków przymusowych oraz członków rodzin tych osób — w sprawach, tyczących się stosunku służbowego, jak również podania o posady w urzędach państwowych;

6) w sprawach nauki, szkolnictwa i oświaty pozaszkolnej;

7) tyczące się ustawowo nakazanych zwolnień, obniżek lub odroczeń w zakresie danin publicznych;

8) o zwrot daniny publicznej, nienależnie pobranej, jeżeli ją uiszczono bez wymiaru urzędowego, lub w kwocie wyższej niż ustalona urzędownie;

9) w sprawie nadania ziemi na mocy ustawy o wykonaniu reformy rolnej, nadania ziemi żołnierzom wojska polskiego lub inwalidom wojennym, jako też w sprawach, tyczących się pomocy kredytowej dla osadników i reemigrantów;

10) w sprawie przymusowego wywłaszczenia na użytek publiczny, jak również w sprawie przejęcia przez Skarb Państwa nieruchomości na cele parcelacji i osadnictwa, wnoszone przez osoby, których majątek ulega wywłaszczeniu lub przejęciu;

11) tyczące się ubezpieczeń przymusowych;

12) w sprawach, należących do zakresu działania Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej i podwładnych temuż Ministerstwu urzędów, o ile zawierają prośbę o pracę, ochronę lub opiekę albo zgłosze-

nie zapotrzebowania pracowników, lub o ile tyczą się rejestracji związków zawodowych i pracowniczych kas przezorności, jak również w sprawach, tyczących się umów zbiorowych;

13) wnoszone przez spółdzielnie i przez związki rewizyjne do Rady Spółdzielczej w zakresie jej właściwości, jako też wnoszone przez związki rewizyjne do innych władz państwowych w sprawach spółdzielni;

14) tyczące się spraw, należących do zakresu działania instruktora stowarzyszeń przemysłowo-rzemieślniczych;

15) tyczące się czynów, za które grozi kara, przewidziana w kodeksie karnym albo w przepisach administracyjnych lub skarbowych w szczególności też występków i wykroczeń służbowych;

16) tyczące się nabycia i utraty obywatelstwa drogą opcji, opartej na traktacie międzypaństwowym;

17) osób, których stan niezamożności jest niewątpliwie znany urzędowi, mającemu załatwić podanie, jeżeli uiszczenie opłaty nie jest możliwe bez dotkliwego uszczerbku majątkowego;

18) osób, dotkniętych klęską żywiołową, o zapomogi lub ulgi;

19) w sprawach pomocy państwowej na odbudowę budynków, zniszczonych lub uszkodzonych na skutek działań wojennych;

20) wnoszone na mocy ustawy o organizacji odbudowy technicznej wsi, miast i miasteczek (Dz. U. R. P. z 1920 r. Nr. 24, poz. 143): w sprawie świadczeń przymusowych, wywłaszczenia lub regulacji działek budowlanych;

21) w sprawach publicznych zgromadzeń i wykładów;

22) o wydanie świadectw, upoważniających do przekraczania granicy, przewidzianych w umowach międzypaństwowych o ułatwieniach w małym ruchu granicznym;

23) o wydanie świadectw, których posiadanie jest nakazane przez obowiązujące przepisy ze względów publicznych, świadectw szczepienia ospy oraz świadectw ubóstwa;

24) o zezwolenie na przekazanie waluty obcej zagranicę, jeżeli kwota, która ma być przekazana, nie przewyższa 200 zł.;

25) o wydanie wyciągów i innych świadectw z akt stanu cywilnego;

26) o zaświadczenie na wtóropisie, odpisie lub tłumaczeniu (art. 3), iż opłatę od pisma pierwszego uiszczono;

27) o zezwolenia, przewidziane w rozporządzeniach, wydanych na podstawie art. 6 i 7 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 23 grudnia 1927 r. o granicach Państwa (Dz. U. R. P. Nr. 117, poz. 996) w brzmieniu, ustalonem rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 32, poz. 306) oraz o zezwolenia, wydawane na podstawie art. 8 powołanego rozporządzenia z 1927 r.

Art. 143.

Podanie, od którego opłatę uiszczono, wniesione do urzędu niewłaściwego, a następnie skierowane dokąd należy, nie podlega ponownej opłacie.

Art. 144.

Uwolnienie osobiste od opłat, przewidzianych w rozdziale niniejszym, służy:

1) Skarbowi Rzeczypospolitej oraz osobom, wymienionym w art. 16;

2) związkom komunalnym i innym związkom przymusowym na obszarze Rzeczypospolitej;

3) kościołom i gminom wyznaniowym, przez Państwo Polskie uznanym;

4) Bankowi Polskiemu;

5) gminnym kasom pożyczkowo-oszczędnościowym;

6) państwom obcym — z zastrzeżeniem wzajemności.

Uwolnienie, służące fundacjom, zakładom i zrzeszeniom (punkt 1), tyczy się również podania o zatwierdzenie statutu.

Art. 145.

Tytułem opłaty od podania należy uiścić zasadniczo:

1) w każdym przypadku 5 zł;

2) po 50 gr od każdego załącznika, jako też od każdego dalszego egzemplarza lub odpisu podania, wraz z niem złożonych. Opłata od załącznika należy się bez względu na to, czy jest nim oryginał czy odpis i czy od niego uiszczono już poprzednio jakąkolwiek opłatę, czy nie uiszczono. Jeżeli jednak załącznikami do podania są papiery wartościowe, to nie podlegają opłacie jako załączniki.

Podanie ponowne, przy którem jedynie zostają złożone załączniki, potrzebne do załatwienia pierwszego podania, nie podlega opłacie; od załączników opłaca się jednak po 50 gr od sztuki.

Art. 146.

Opłacie w wysokości 10 zł w każdym przypadku oraz w wysokości 50 gr od każdego załącznika, dalszego egzemplarza i odpisu (według zasad, podanych w art. 145) podlegają:

1) podania o zezwolenie na prowadzenie przedsiębiorstwa zarobkowego, albo na urządzenie lub zmianę instalacji w zakładzie takiego przedsiębiorstwa, jeżeli załatwienie podania według obowiązujących przepisów wymaga oględzin na miejscu;

2) podania o nadanie uprawnień górniczych;

3) podania o wpis do księgi wodnej.

Art. 147.

Podanie, w którem petent żąda zmiany decyzji, wydanej w przedmiocie daniny publicznej (podatku, opłaty, cła), podlega opłacie w wysokości 2 zł. Jeżeli jedna suma sporna nie przewyższa 100 zł, to opłata przy sumie spornej, przewyższającej 50 zł, wynosi 50 gr; przy sumie zaś, nie przekraczającej 50 zł, podanie jest wolne od opłaty.

Od załączników do podania, wymienionego w w ustępie poprzednim, od egzemplarza drugiego i następnych oraz odpisów opłata nie należy się.

Podania innej treści, tyczące się danin publicznych, podlegają opłacie w wysokości 3 zł oraz w wysokości 50 gr od każdego załącznika, dalszego egzemplarza i odpisu (według zasad podanych w art. 145).

Art. 148.

Podanie, wniesione do urzędu państwowego przez jedną osobę, choćby dotyczyło dwu lub więcej

przedmiotów, podlega jednokrotnej opłacie według stopy najwyższej.

Podanie, wniesione przez dwie lub więcej osób albo przez ustawowego zastępcę lub pełnomocnika dwu lub więcej osób, podlega opłacie jednokrotnej wtedy tylko, gdy pochodzi od współwłaścicieli i dotyczy ich majątku wspólnego lub jeżeli wyrażone w podaniu żądanie opiera się na tych samych tytułach prawnych. W braku powyższych warunków opłatę należy uiścić tyle razy, ile osób wymieniono w podaniu w charakterze petentów.

Art. 149.

Na żądanie osoby, składającej podanie, będzie wydane pokwitowanie z przyjęcia podania, wymieniające: imię i nazwisko lub firmę petenta, krótką treść podania oraz kwotę uiszczonej opłaty stemplowej. Pokwitowanie takie podlega opłacie 20 gr.

Art. 150.

Za załatwienie podań, wniesionych do urzędów państwowych, a niewymienionych w art. 141, nie mogą być pobierane żadne opłaty, nieprzewidziane w niniejszej ustawie (w szczególności też opłaty tytułem zwrotu kosztów papieru lub druku).

Postanowienie powyższe nie zmienia jednak obowiązujących przepisów w przedmiocie zwrotu kosztów podróży, oględzin (w szczególności też badań lekarskich, chemicznych i t. p.) oraz ogłoszeń.

Art. 151.

Opłatę uiszcza się przez naklejenie znaczków stemplowych na pierwszej stronicy podania. Można ją uiścić także gotówką w kasie urzędu skarbowego i dołączyć do podania kwit kasowy lub uzyskać pokwitowanie kasy na samem podaniu.

Przy wniesieniu podania drogą telegraficzną umieszcza się znaczki stemplowe lub kwit kasowy na blankiecie telegramu. Urząd, przyjmujący telegram, wymienia kwotę uiszczonej opłaty w tekście telegramu lub zaznacza, że opłaty nie uiszczono; przy ustaleniu należności za telegram liczy się również wyrazy, tyczące się opłaty stemplowej.

Art. 152.

Podaniu, podlegającemu opłacie, jeżeli jej wcale nie uiszczono lub uiszczono niedostatecznie, urząd nadaje bieg właściwy dopiero po uiszczeniu należnej opłaty. Urząd wzywa petenta, względnie jednego z petentów, do uiszczenia kwoty, której brakuje. Przeciw temu wezwaniu niema środka odwoławczego.

Urząd ma jednak załatwić podanie mimo nieuiszczenia lub niedostatecznego uiszczenia opłaty:

a) jeżeli za niezwłocznem załatwieniem przemawiają względy publiczne lub wzgląd na poważny interes petenta;

b) jeżeli wniesienie podania stanowi czynność, dla której jest ustanowiony termin prekluzyjny;

c) jeżeli podanie wniosła osoba, zamieszkała zagranicą, bez pośrednictwa konsulatu polskiego.

W przypadkach, przewidzianych w punktach a), b), urząd wzywa petenta, względnie jednego z petentów, aby w ciągu dwóch tygodni od dnia doręczenia wezwania uiścił opłatę stemplową wraz z kosztami doręczenia; w razie bezskutecznego upływu tego terminu urząd zarządza przymusowe ściągnięcie kwot, wymienionych w wezwaniu wraz z kosztami egzekucyjnemi; sposób ściągnięcia określi rozporządzenie.

W przypadku, przewidzianym w punkcie c), urząd przesyła odpowiedź na podanie właściwemu konsulatowi polskiemu, który ją doręcza petentowi za uprzedniem pobraniem opłaty konsularnej.

Art. 153.

Opłata, nienależnie od podania uiszczona, zostanie zwrócona na wniosek petenta, złożony — nie później niż w ciągu miesiąca od dnia uiszczenia — temu urzędowi, do którego wniesiono podanie, względnie temu, od którego otrzymano wezwanie do uiszczenia opłaty (art. 152).

Urząd przesyła wniosek wraz ze swą opinją tej izbie skarbowej, w której okręgu ma siedzibę, celem wydania decyzji co do zwrotu opłaty. Zwrot opłat, nienależnie uiszczonych od podań, skierowanych do Ministerstwa Skarbu, zarządza to Ministerstwo.

Rozdział trzydziesty pierwszy.

Świadectwa.

Art. 154.

Świadectwa, wydawane przez urzędy państwowe, nie wyłączając notarjuszów, podlegają zasadniczo opłacie w wysokości 5 zł.

Świadectwa szkolne, dowody osobiste, zawierające zezwolenie na wyjazd zagranicę, protesty weksli, czeków i innych dokumentów, sporządzone przez urzędy pocztowe, jako też świadectwa, wydawane w postępowaniach, wymienionych w art. 141, nie podlegają opłatom stemplowym, przewidzianym w ustawie niniejszej.

Poza przypadkami, przewidzianemi w ustępie poprzednim, za wydanie świadectwa przez urząd państwowy nie ma być pobrana żadna opłata, nieprzewidziana w niniejszej ustawie (w szczególności też tytułem zwrotu kosztów papieru lub druku); postanowienie to nie dotyczy kosztów ogłoszeń.

Z postanowień części pierwszej ustawy niniejszej stosuje się do opłat od świadectw — poza przypadkami, wymienionemi w art. 161 — jedynie art. 18, 33, 38, 39, 50 i 51.

Art. 155.

Wyciągi i inne świadectwa z akt stanu cywilnego (z ksiąg metrykalnych) podlegają od każdego zaświadczonego faktu urodzin, zaślubin lub śmierci:

a) opłacie w wysokości 3 zł, jeżeli są wydawane poza obszarem, na którym obowiązuje kodeks cywilny niemiecki, o ile koszty utrzymania urzędu stanu cywilnego ponosi Państwo;

b) opłacie w wysokości 1 zł w innych przypadkach.

Wolne są od opłaty — pod warunkiem wzajemności — wyciągi i inne świadectwa z akt stanu cywilnego, tyczące się wymienionych w art. 88 osób urzędowych, wchodzących w skład przedstawicielstw dyplomatycznych i konsularnych oraz członków ich rodzin.

Art. 156.

Opłatom wyższym ponad zasadniczą (art. 155) podlegają:

	opłata wynosi
1) akt nadania obywatelstwa polskiego	50 zł
2) akt zezwolenia na zmianę nazwiska	200 zł
Władza, nadająca obywatelstwo lub zezwalająca na zmianę nazwiska, może zwolnić petenta od opłaty całkowicie lub częściowo ze względu na jego stan majątkowy lub ze względów natury publicznej.	
3) zezwolenie na nabycie nieruchomości przez obcokrajowca	1% od minimalnej sumy nabycia (art. 3 ustawy z dnia 24 marca 1920 r. Dz. U. R. P. Nr. 31, poz. 178) nie więcej jednak jak 500 zł.
4) zatwierdzenie statutu spółki akcyjnej lub komandytowo-akcyjnej albo zmian w statucie, jak również zezwolenie spółce zagranicznej na działalność w Państwie Polskiem lub na powiększenie kapitału	100 zł
5) zezwolenie na stałe prowadzenie przedsiębiorstwa zarobkowego, wymagającego koncesji	40 zł
Minister Skarbu w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu może obniżyć opłatę dla niektórych kategoryj przedsiębiorstw do 3 zł.	
6) zezwolenie na przedłużenie godzin wstępu do lokalu publicznego (restauracji i t. p.) ponad czas, przewidziany w przepisach policyjnych, udzielone na czas dłuższy niż trzy doby	50 zł
7) akt nadania górniczego	25 zł
8) karty łowieckie, wydane na okres dłuższy niż 14 dni	10 zł
Wolne są od opłaty karty łowieckie, wydawane funkcjonarjuszom zarządów lasów państwowych oraz straży łowieckiej prywatnej zatwierdzonej i zaprzysiężonej przez władzę państwową.	
9) zezwolenia na urządzanie wystaw i targów gospodarczych	10 zł.

Art. 157.

Opłacie w wysokości 3 zł podlegają świadectwa wydawane przez sądy. Opłacie w wysokości 2 zł od każdej stronicy pełnej lub zaczętej podlegają: wypisy z aktów notarjalnych oraz sporządzone przez urzędy państwowe drugie i dalsze egzemplarze dokumentów urzędowych, równobrzmiące z egzemplarzem pierwszym i zaopatrzone w podpis równorzędny. Takiej samej opłacie podlegają odpisy i wyciągi, sporządzone i poświadczone przez urzędy państwowe, z wyjątkiem tych, które sporządza i poświadcza notarjusz; te ostatnie podlegają opłacie po 50 gr od każdej pełnej lub zaczętej stronicy.

Poświadczenia zgodności z pierwopisem wtóropisów, odpisów i wyciągów, sporządzonych nieurzędownie (przez same strony), podlegają:

a) w razie poświadczenia przez notarjusza — opłacie po 50 gr od każdej pełnej lub zaczętej stronicy;

b) w razie poświadczenia zgodności przez inny urząd państwowy — opłacie w wysokości 1 zł od każdej pełnej lub zaczętej stronicy.

Jeżeli pierwopis podlega opłacie stemplowej w myśl niniejszej ustawy, to kwota opłaty, przewidzianej w niniejszym artykule, nie może przewyższać opłaty, należnej od pierwopisu.

Art. 158.

Poświadczenie własnoręczności podpisu lub znaku ręcznego przez urząd państwowy — z wyjątkiem poświadczenia, dokonanego przez notarjusza — podlega opłacie w wysokości 1 zł 50 gr; opłatę pobiera się od każdego poświadczonego podpisu; suma opłat za poświadczenie podpisów, umieszczonych na tym samym dokumencie, nie może jednak przewyższać 5 zł.

Poświadczenie własnoręczności przez notarjusza nie podlega opłacie stemplowej. Poświadczenie zdolności osobistej, dokonane jednocześnie z poświadczeniem własnoręczności podpisu (znaku ręcznego), nie podlega opłacie.

Art. 159.

Protesty weksli, czeków i innych dokumentów, sporządzone przez notarjusza, podlegają opłacie, gdy suma dokumentu przewyższa 250 zł, a mianowicie: przy sumie wyższej niż 250 zł, a nie przewyższającej 500 zł — w wysokości 50 gr, przy sumie ponad 500 zł, a nie przewyższającej 1000 zł — w wysokości 1 zł, przy sumie ponad 1000 zł do 2000 zł — w wysokości 2 zł, a przy sumie wyższej niż 2000 zł — w wysokości 3 zł.

Opłatę oblicza się od każdego zaprotestowanego dokumentu, choćby protest dwóch lub więcej dokumentów był objęty jednym aktem.

Art. 160.

Wolne są od opłaty:

1) świadectwa, wydawane na skutek podań, wymienionych w punktach 1 — 21, 23, 24 i 27 art. 142;

2) zaświadczenia o dokonaniu zgłoszeń, przewidzianych w art. 21 (ustępie przedostatnim) i w art. 22;

3) świadectwa, wydawane osobom, wymienionym w art. 144;

4) świadectwa, wydawane celem przedstawienia ich instytucji ubezpieczeń przymusowych niemajątkowych dla stwierdzenia uprawnień ubezpieczeniowych.

Świadectwa, wymienione w art. 157, są wolne od opłaty tylko w przypadkach, w których opłatę miałby ponieść Skarb Państwa, jak również w razie wydania świadectwa osobie, wymienionej w punkcie 17 art. 142.

Art. 161.

Opłatę od świadectw uiszcza się zapomocą znaczków stemplowych, albo gotówką w kasie urzędu skarbowego. Opłata od świadectwa, wydanego przez

notarjusza, mającego siedzibę poza obszarem, na którym obowiązuje kodeks cywilny austrjacki, może być też uiszczona gotówką do rąk notarjusza (art. 28).

W razie uiszczenia opłaty gotówką w kasie urzędu skarbowego urząd, wydający świadectwo, ma na niem wymienić kwotę opłaty, datę i miejsce jej uiszczenia oraz pozycję dziennika kasowego. Wydanie świadectwa lub umieszczenie w gazecie urzędowej ogłoszenia, zastępującego świadectwo, jest uzależnione od uprzedniego uiszczenia opłaty; przeciw decyzji w tym przedmiocie niema środka odwoławczego. Świadectwo może być wydane mimo nieuiszczenia lub niedostatecznego uiszczenia opłaty, jeżeli za wydaniem niezwłocznem przemawiają względy publiczne lub wzgląd na poważny interes petenta; w tym wypadku stosuje się ustęp trzeci art. 152.

Osobie, zamieszkałej zagranicą, może być wydane świadectwo mimo nieuiszczenia opłaty, za pośrednictwem właściwego konsulatu polskiego, który doręcza świadectwo za uprzedniem pobraniem opłaty stemplowej. Rozporządzenie określi walutę, w której opłata ma być uiszczona i ewentualnie kurs przerachowania.

Osoba, posiadająca świadectwo, wydane bez uiszczenia opłaty stemplowej, na mocy punktu 4 artykułu 160 — jeżeliby chciała przedstawić je nie instytucji ubezpieczeń społecznych, lecz innej osobie — ma uprzednio uiścić opłatę stemplową; w razie nieuiszczenia albo uiszczenia spóźnionego lub nieprawidłowego stosuje się punkt 3 artykułu 33 oraz art. 42.

Do zwrotu nienależnie uiszczonych opłat od świadectw stosuje się przepisy art. 153.

CZĘŚĆ TRZECIA.

Przepisy końcowe.

Art. 162.

Ustęp pierwszy art. 60 pruskiej ustawy z dnia 21 września 1899 r. o postępowaniu w sprawach niespornych (Zb. Praw str. 249) otrzymuje brzmienie następujące:

„Uwierzytelnienie podpisu lub znaku ręcznego jest dopuszczalne tylko w razie umieszczenia ich pod już napisanym tekstem dokumentu".

Art. 163.

W art. 1367 prawa cywilnego rosyjskiego (tom X cz. I Zb. Pr. ces. ros. wyd. z 1914 r.) ulega skreśleniu w nawiasie, umieszczonym przy końcu tekstu, wyraz „uwaga".

Art. 1371 tegoż prawa otrzymuje brzmienie następujące:

„Wykupujący winien zwrócić nabywcy opłatę stemplową, uiszczoną od aktu, na mocy którego majątek został nabyty".

Uwaga do tegoż artykułu ulega skreśleniu.

Punkt 2 art. 1439 rosyjskiej ustawy postępowania sądowego cywilnego (wyd. z 1914 r.) otrzymuje brzmienie następujące: „2) kwotę, równającą się opłacie stemplowej, którą uiszczono od aktu kupna (prawo cywilne, art. 1367, punkt 3 i art. 1371)".

Art. 164.

Strony, zawierające umowę, mogą umówić się, która z nich ma uiścić opłatę stemplową od umowy lub w jakiej mierze każda strona ma się przyczynić do uiszczenia opłaty. W braku takiego postanowienia w umowie ma każda strona uiścić połowę opłaty. Jeżeli jednak w myśl art. 16, 55 lub 88 należy się Skarbowi Państwa tylko połowa opłaty, to w braku odmiennego postanowienia w umowie jest obowiązana do uiszczenia tylko ta strona, na której ciąży obowiązek uiszczenia w myśl powołanych postanowień

Posiadaczowi pisma albo odpisu lub tłumaczenia, wymienionemu w punkcie c) art. 15, względnie odbiorcy weksla (art. 125, ustęp drugi i trzeci), przekazu (art. 127, ustęp szósty) lub czeku (art. 128, ustęp pierwszy), służy prawo regresu przeciw osobom, które były obowiązane do uiszczenia opłaty, zanim pismo doszło do jego rąk. Prawo regresu obejmuje całą kwotę opłaty, uiszczonej przez posiadacza (odbiorcę) pisma w granicach należności.

Przepisy powyższe normują jedynie stosunek prywatno-prawny między stronami i nie mają znaczenia dla stosunku publiczno-prawnego między Skarbem Państwa a obu stronami umawiającemi się; ten ostatni stosunek ocenia się wyłącznie według przepisów części pierwszej i drugiej ustawy niniejszej.

Art. 165.

Ilekroć w ustawie niniejszej jest użyte wyrażenie „księga wieczysta", należy przez nie rozumieć również księgi: hipoteczną, gruntową, górniczą, naftową i kolejową.

Przepisy niniejszej ustawy, dotyczące wpisu do księgi wieczystej, stosuje się na obszarze obowiązywania kodeksu cywilnego austrjackiego również do złożenia dokumentu (§§ 434, 436, 451 powołanego kodeksu według noweli III).

Art. 166.

Ustęp pierwszy art. 65 będzie stosowany również do tych umów w przedmiocie praw do ciał kopalnych (punkty 1 lub 2 art. 64), które zawarto przed wejściem niniejszej ustawy w życie.

Nie nastąpi zwrot opłat, które uiszczono od umów takich, zgodnie z przepisami dotychczasowemi, przed wejściem niniejszej ustawy w życie.

Art. 167.

O ile od pism, wymienionych w punkcie 4 art. 69 lub w punkcie 4 art. 91 (listów handlowych i t. p.), a sporządzonych przed wejściem niniejszej ustawy w życie, nie uiszczono do tego terminu opłaty, należącej się według przepisów dotychczasowych, ani nie wymierzono owej opłaty nakazem płatniczym, wydanym przed ogłoszeniem niniejszej ustawy, to opłata ulega umorzeniu.

Art. 168.

Opłacie, przewidzianej w art. 89, podlega również umowa o najem skrzynki depozytowej, zawarta przed dniem 1 stycznia 1927 r., a mająca jeszcze obowiązywać po tym terminie. Za podstawę wymiaru opłaty od takiej umowy przyjmuje się tylko tę część ceny najmu, która przypada za czas po dniu 31 grudnia 1926 r.

Art. 169.

Art. 169. (wygasł na skutek upływu terminów, w nim wymienionych).

Art. 170.

Opłata od papierów wartościowych zagranicznych, przewidziana w art. 110 oraz w ustępie przedostatnim art. 114, nie należy się:

1) jeżeli papier wartościowy wypuszczono przed dniem 1 listopada 1918 r. na obszarze Rosji lub monarchji austrjacko - węgierskiej albo

2) przed dniem 15 lipca 1922 r. na obszarze Rzeszy Niemieckiej;

3) jeżeli papier wartościowy, wydany poza obszarami, wymienionemi w punktach 1 i 2, zaopatrzono przed dniem 1 listopada 1918 r. w urzędowy dowód uiszczenia opłaty na rzecz państwa rosyjskiego lub państw, które wchodziły w skład monarchji austrjacko-węgierskiej albo papier taki zaopatrzono przed dniem 15 lipca 1922 r. w urzędowy dowód uiszczenia opłaty na rzecz Rzeszy Niemieckiej;

4) jeżeli przed wejściem ustawy niniejszej w życie papier wartościowy zagraniczny zaopatrzono w urzędowy dowód uiszczenia opłaty na rzecz Skarbu Państwa Polskiego.

Minister Skarbu władny jest pod warunkiem wzajemności zwolnić od opłaty stemplowej zagraniczne papiery wartościowe, które na skutek zmiany monetarnej wypuszczono:

a) zamiast zagranicznych papierów wartościowych, wymienionych w ustępie porzednim, lub

b) zamiast zagranicznych papierów wartościowych, zaopatrzonych po wejściu ustawy niniejszej w życie w urzędowy dowód uiszczenia opłaty na rzecz Skarbu Państwa Polskiego.

Art. 171.

Z dniem wejścia ustawy niniejszej w życie przestają obowiązywać przepisy następujące:

1) austrjacka ustawa o stemplach i taksach z dnia 27 stycznia 1840 r. (Zb. ust. sąd. Nr. 404);

2) austrjacka ustawa należytościowa z dnia 9 lutego 1850 r. (Dz. P. P. Nr. 50) — o ile art. 172 i 173 nie zawierają postanowień odmiennych;

3) ustęp ostatni § 149 austrjackiej ustawy notarjalnej z dnia 25 lipca 1871 r. (Dz. P. P. Nr. 75);

4) rosyjski zbiór ustaw o opłatach (tom V Zb. Praw ces. ros. wyd. z 1903 r.);

5) pruska ustawa o podatku stemplowym w brzmieniu obwieszczenia z dnia 30 czerwca 1909 r. (Zb. Pr. str. 535);

6) postanowienia pruskiej ustawy o kosztach sądowych (Zb. Pr. z 1910 r. str. 183), jak również niemieckiej ustawy o kosztach sądowych (Dz. Pr. Rz. Niem. z 1878 r. str. 141; z 1881 r. str. 178; z 1898 r. str. 659; z 1909 r. str. 475; z 1916 r. str. 1263), dotyczące podatku stemplowego;

7) postanowienia art. 1683 i 1684 rosyjskiego prawa cywilnego (tom X, część I Zb. Praw ces. ros. wyd. z 1914 r.), o ile dotyczą opłat stemplowych;

8) art. 462, 1162 i 1394[1] oraz uwaga do art. 1439 rosyjskiej ustawy postępowania sądowego cywilnego (wyd. z 1914 r.), jak również te postanowienia art. 1170, 1176 i 1573 tejże ustawy, które dotyczą opłat;

9) rozporządzenie b. Gen. Gubernatora warszawskiego z dnia 19 lipca 1916 r. o poborze opłat stemplowych (Dz. Rozp. Nr. 40 poz. 126 i 127);

10) niemiecka ustawa stemplowa w brzmieniu, ustalonem ustawą z dnia 26 lipca 1918 r. (Dz. Pr. str. 799);

11) dekret z dnia 7 lutego 1919 r. w przedmiocie opłat od podań oraz od świadectw urzędowych (Dz. P. P. P. Nr. 14, poz. 145);

12) ustawa z dnia 8 czerwca 1920 r. o podatku od skrzynek depozytowych (safes) (Dz. U. R. P. Nr. 50, poz. 305);

13) ustawa z dnia 16 lipca 1920 r. o opłatach stemplowych od ubezpieczeń (Dz. U. R. P. Nr. 75, poz. 509);

14) punkt 13 obwieszczenia Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 3 czerwca 1921 r. (Monitor Polski Nr. 136, poz. 192);

15) ustawa z dnia 2 lipca 1921 r. o podatku giełdowym (Dz. U. R. P. Nr. 73, poz. 500);

16) ustawa z dnia 26 października 1921 r. o opłatach stemplowych od weksli (Dz. U. R. P. z 1922 r. Nr. 38, poz. 313);

17) ustawa z dnia 28 października 1921 r. o opłatach stemplowych od rachunków i poświadczeń odbioru sum pieniężnych lub innych przedmiotów wartościowych (Dz. U. R. P. Nr. 92, poz. 676);

18) dekret Nr. 446 Prezesa Tymczasowej Komisji Rządzącej Litwy Środkowej z dnia 27 grudnia 1921 r. w przedmiocie podatku stemplowego (Dz. Urz. T. K. Rz. Nr. 1 z r. 1922);

19) ustawa z dnia 7 kwietnia 1922 r. w przedmiocie podwyższenia i zrównania stawek przy niektórych opłatach stemplowych (należytościach) (Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 315) oraz rozporządzenia, wydane na mocy art. 6 tej ustawy;

20) ustawa z dnia 26 września 1922 r. w przedmiocie ustalenia wartości celem wymiaru opłat stemplowych (Dz. U. R. P. Nr. 89, poz. 807);

21) ustawa z dn. 26 września 1922 r. w przedmiocie skutków prawnych zatajenia części ceny w umowach o sprzedaż lub zamianę (Dz. U. R. P. Nr. 90, poz. 827);

22) ustawa z dnia 11 grudnia 1924 r. w przedmiocie opłat stemplowych, które mają płacić spółdzielnie (Dz. U. R. P. z 1925 r. Nr. 1, poz. 2);

23) następujące przepisy, obowiązujące na obszarze górnośląskiej części województwa śląskiego:

a) niemiecka ustawa o opłatach stemplowych od weksli w brzmieniu obwieszczenia z dnia 21 lipca 1909 r. (Dz. Pr. str. 825);

b) niemiecka ustawa o podatku od nabycia nieruchomości z dnia 12 września 1919 r. (Dz. Pr. str. 1617);

c) niemiecka ustawa o podatku od ubezpieczeń z dnia 8 kwietnia 1922 r. (Dz. Pr. str. 400);

d) rozporządzenia, wydane na podstawie art. 4 ustawy z dnia 19 grudnia 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 134, poz. 1109);

24) wszystkie nowele do przepisów, wyżej przytoczonych, z wyjątkiem wymienionych w art. 172 i 173.

Nadto tracą moc obowiązującą z dniem wejścia ustawy niniejszej w życie wszelkie inne przepisy dotychczasowe w przedmiotach, unormowanych ustawą niniejszą — z wyjątkiem postanowień o opłatach stemplowych, zawartych w umowach międzypaństwowych, w ustawie z dnia 31 lipca 1924 r. o pobieraniu od zaległości w podatkach bezpośrednich oraz należytościach stemplowych kar za zwłokę, odsetek za odroczenie, tudzież kosztów egzekucyjnych (Dz. U. R. P. Nr. 73, poz. 721), — w § 16 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 9 grudnia 1924 r o zmianie ustroju Prokuratorji Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. R. P. Nr. 107, poz. 967) i w ustawie z dnia 25 listopada 1925 r. o popieraniu polskiej żeglugi morskiej (Dz. U. R. P. Nr. 125, poz. 891).

Art. 172.

Na obszarze województw: krakowskiego, lwowskiego, stanisławowskiego i tarnopolskiego oraz powiatów: bielskiego i cieszyńskiego województwa śląskiego zachowuje moc obowiązującą austrjackie cesarskie rozporządzenie z dnia 15 września 1915 r. o należytościach od przeniesień majątku pod tytułem darmym (Dz. P. P. Nr. 278) w brzmieniu, ustalonem w art. 43 i 44 ustawy z dnia 29 maja 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 49, poz. 299) wraz z §§ 12, 14 — 16 i 18 ustawy z dnia 18 czerwca 1901 r. (Dz. P. P. Nr. 74) w brzmieniu, ustalonem w art. 45 powołanej ustawy z 1920 r., oraz w § 2 rozporządzenia z dnia 18 grudnia 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 134,poz. 1114).

Do należytości od przeniesień majątku pod tytułem darmym stosuje się ogólne przepisy o należytościach stemplowych i bezpośrednich (§ 45 ustęp 1 powołanego cesarskiego rozporządzenia).

W § 1 powołanego cesarskiego rozporządzenia otrzymuje punkt 3 ustępu 1 brzmienie następujące:

„Nabycie na podstawie kontraktu małżeńskiego, o ile przeniesienie majątku następuje w myśl kontraktu małżeńskiego dopiero na skutek śmierci jednego z małżonków; przepis ten nie tyczy się wspólności majątku na wypadek śmierci".

§ 31 powołanego cesarskiego rozporządzenia uzupełnia się następującym punktem 5:

„5) ustanowienie posagu przez żonę (narzeczoną) lub przez inną osobę, nie obowiązaną do ustanowienia posagu".

Uchyla się ustęp 4 § 14 oraz § 18 powołanego cesarskiego rozporządzenia, jak również § 45 tegoż rozporządzenia:

a) w ustępie 2: w punkcie 1 — zdanie ostatnie (dotyczące pozycji taryfowej 42); w punkcie 6 zdanie ostatnie (dotyczące pozycyj taryfowych z 1862 r.); punkt 9;

b) ustęp 3.

Art. 173.

Na obszarze województw: krakowskiego, lwowskiego, stanisławowskiego i tarnopolskiego oraz powiatów: bielskiego i cieszyńskiego województwa śląskiego zachowuje moc obowiązującą austrjackie cesarskie rozporządzenie z dnia 15 września 1915 r. o należytościach sądowych (Dz. P. P. Nr. 279) w brzmieniu, ustalonem w art. 1 — 4 oraz 8 i 10 ustawy z dnia 12 czerwca 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 56, poz. 562), ze zmianami, wynikającemi z ustawy z dnia 17 marca 1932 r. o kosztach sądowych na obszarze sądów apelacyjnych w Krakowie i Lwowie oraz sądu okręgowego w Cieszynie (Dz. U. R. P. Nr. 27, poz. 251) tudzież z następującemi zmianami:

1. uchyla się:

a) §§ 13, 19 i 45 powołanego cesarskiego rozporządzenia;

b) następujące postanowienia taryfy, załączonej do tegoż rozporządzenia: uwagę do pozycji 20; uwagę 3 do pozycji 24;

2. uwaga 1 do pozycji 23 powołanej taryfy otrzymuje brzmienie następujące:

„W razie sprzedaży licytacyjnej należy oprócz należytości w myśl pozycji niniejszej uiścić opłatę stemplową (rozdziały dziesiąty do trzynastego ustawy o opłatach stemplowych)";

3. uwaga 1 do pozycji 24 powołanej taryfy otrzymuje brzmienie następujące:

„Niezależnie od zastosowania niniejszej pozycji taryfowej stosuje się do ugody sądowej postanowienia art. 133 ustawy o opłatach stemplowych";

4. do należytości sądowych, unormowanych powołanem cesarskiem rozporządzeniem, będą stosowane ogólne przepisy o należytościach stemplowych i bezpośrednich (§ 48 ces. rozp.) oraz § 50 tegoż rozporządzenia — z wyjątkiem punktów 3, 10 i 16.

Z przepisów, wymienionych w powołanym § 50 w punkcie 1, będą stosowane do należytości sądowych tylko ustępy 1 i 2 § 13 oraz §§ 20, 33, 47, 92, 93 i 97 austrjackiej ustawy należytościowej z dn. 9 lutego 1850 r. (Dz. P. P. Nr. 50); z wymienionych w punkcie 4 tylko § 14 ustawy z dnia 13 grudnia 1862 r. (Dz. P. P. Nr. 89) oraz § 2 uwag wstępnych do postanowień taryfowych wraz z § 1 rozporządzenia z dnia 26 maja 1875 r. (Dz. P. P. Nr. 83).

Uchyla się punkt 13 § 50 wraz z powołanym w tym punkcie § 9 art. 1 ustawy z dnia 27 lutego 1907 r. (Dz. P. P. Nr. 59).

Art. 11 ustawy z dnia 12 czerwca 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 56, poz. 562) otrzymuje brzmienie następujące:

„Do podań i załączników, wnoszonych do sądów i urzędów wymiaru sprawiedliwości, a niewymienionych ani w taryfie, dołączonej do cesarskiego rozporządzenia z dnia 15 września 1915 r. (austr. Dz. P. P. Nr. 279) ani w ustawie z dnia 17 marca 1932 r. o kosztach sądowych na obszarze sądów apelacyjnych w Krakowie i Lwowie oraz sądu okręgowego w Cieszynie (Dz. U. R. P. Nr. 27, poz. 251) mają zastosowanie art. 140, 142 — 145 oraz 148 — 153 ustawy o opłatach stemplowych.

Art. 157, 158, 160 i 161 ustawy o opłatach stemplowych — z wyłączeniem postanowień, które dotyczą notarjuszów — mają zastosowanie również do świadectw, niewymienionych ani w taryfie, dołączonej do cesarskiego rozporządzenia, ani w powołanej ustawie z dnia 17 marca 1932 r., a wydawanych stronom w ich sprawach prywatnych przez sądy i urzędy wymiaru sprawiedliwości.

Poświadczenie zgodności z pierwopisem odpisu, przeznaczonego dla zbioru dokumentów księgi wieczystej, jest wolne od opłaty stemplowej".

Art. 174.

Art. 74 przepisów tymczasowych o kosztach sądowych (rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 18 marca 1924 r. Dz. U. R. P. Nr. 28, poz. 284) otrzymuje brzmienie następujące:

„Do podań i świadectw urzędowych w sprawach, nieobjętych art. 1 — 73, stosowane będą art. 140 — 145, 148 — 153, 157, 158, 160 i 161 ustawy o opłatach stemplowych — z wyłączeniem postanowień, które dotyczą notarjuszów".

Art. 175.

Powództwa, oparte na art. 1 ustawy z dnia 26 września 1922 r. w przedmiocie skutków prawnych zatajenia części ceny w umowach o sprzedaż lub zamianę (Dz. U. R. P. Nr. 90, poz. 827), ulegają umorzeniu z urzędu, o ile nie zostały rozstrzygnięte prawomocnym wyrokiem.

Art. 176.

Wykonanie art. 162 i 163 powierza się Ministrowi Sprawiedliwości.

Wykonanie innych postanowień niniejszej ustawy należy do Ministra Skarbu w porozumieniu z innymi właściwymi ministrami. Minister Skarbu wyda również przepisy przejściowe, niezbędne celem usunięcia kolizyj, które mogą powstać w sprawach poszczególnych na skutek wprowadzenia w życie ustawy niniejszej.

Art. 177.

Minister Skarbu może zezwolić na odroczenie płatności opłaty, w szczególności na uiszczenie ratami. Może przytem w przypadkach, zasługujących na szczególne uwzględnienie, obniżyć odsetki za odroczenie (art. 3 ustawy z dnia 31 lipca 1924 r., Dz. U. R. P. Nr. 73, poz. 721) lub zupełnie zwolnić od tych odsetek.

Minister Skarbu może przekazać uprawnienia powyższe izbom skarbowym i urzędom skarbowym.

Artykuł niniejszy będzie stosowany również do opłat stemplowych, które stały się wymagalne przed wejściem ustawy niniejszej w życie.

Art. 178.

Minister Skarbu władny będzie — o ileby poszczególne przepisy ustawy niniejszej uległy zmianie — ogłosić w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej nowy tekst ustawy z kolejną numeracją artykułów, niezależną od użytej w niniejszej ustawie.

Art. 179.

Postanowienia rozdziałów pierwszego do dwudziestego dziewiątego ustawy niniejszej będą stosowane (o ile w art. 166 — 168 nie postanowiono inaczej) w tych przypadkach, w których pismo lub czynność prawną sporządzono po wejściu tej ustawy w życie. Do pism, sporządzonych zagranicą, będzie stosowana ustawa niniejsza, jeżeli po jej wejściu w życie zaszły okoliczności, przewidziane w art. 21, 110 i 114.

Rozdział trzydziesty stosuje się do podań, otrzymanych po wejściu ustawy niniejszej w życie przez urząd państwowy, do którego je adresowano; rozdział trzydziesty pierwszy — do świadectw, wystawionych po wejściu tej ustawy w życie.

Art. 180.

Ustawa z dnia 26 września 1922 r. w przedmiocie ustalenia wartości celem wymiaru opłat stemplowych (Dz. U. R. P. Nr. 89, poz. 807) nie będzie stosowana do spraw, wszczętych na mocy tej ustawy, a nie rozstrzygniętych prawomocnie do dnia ogłoszenia ustawy niniejszej. Minister Skarbu władny jest na prośbę podatników zezwalać na umorzenie opłat dodatkowych, wymierzonych na mocy powołanej ustawy, a nieuiszczonych do dnia ogłoszenia ustawy niniejszej.

Art. 181.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie w dniu 1 stycznia 1927 r. z wyjątkiem punktów 20 i 21 art. 171 oraz art. 175, które wchodzą w życie z dniem ogłoszenia niniejszej ustawy.

Ustawa niniejsza obowiązuje na całym obszarze Rzeczypospolitej.

Przepisy niniejszej ustawy, tyczące się zagranicy, stosuje się również do obszaru Wolnego Miasta Gdańska.

WARUNKI PRENUMERATY. Prenumeratę przyjmuje Administracja Dziennika (Warszawa, Nowy Świat Nr. 14, biuro Nr. 70 A, telefon wewn. M. K. Nr. 48.) Prenumeratę można uiszczać do P. K. O. za pośrednictwem konta czekowego (Administracji Dziennika Taryf i Zarządzeń Kolejowych) Nr. 30658. Na odwrotnej stronie czeku nadawczego P. K. O. należy wskazać cel wpłaty.

Prenumerata wynosi rocznie 8 zł., kwartalnie 2 zł. Cena poszczególnego numeru 50 gr. — Poszczególne numery są do nabycia w Administracji Dziennika Urzędowego M-K. lub w składnicach wszystkich Dyrekcyj Okręgowych Kolei Państwowych.

WYDAWNICTWO MINISTERSTWA KOMUNIKACJI.

Drukarnia Państwowa. Nr. 60687. 9.VIII.32. 10.000.

186

DODATEK

DO DZIENNIKA URZĘDOWEGO MINISTERSTWA KOMUNIKACJI

31 grudnia Nr. 16. Rok 1932.

T R E Ś Ć:

Wyrazy i wyrażenia

wyrazów i wyrażeń obcych lub nieodpowiadających duchowi języka polskiego, których używać nie należy, z podaniem wyrazów i wyrażeń właściwych.

Wyrazy i wyrażenia.

Niewłaściwe	Właściwe
Będący w zarządzie P. K. P.	Pod zarządem P. K. P.
Dopatrzyć, aby...	Dopilnować, aby...
Dosłać w ślad	Wysłać dodatkowo
Egzystencja	Istnienie
Fakultatywny	Nieobowiązujący, warunkowy, w miarę potrzeby
Komunikuje się zmiany	Zawiadamia się o zmianach
Krzyży (2 przyp. l. mn. forma dawniejsza)	Krzyżów
Mieć odbytą powinność wojskową	Odbyć służbę wojskową, mieć dowód odbytej służby wojskowej
Najazd pociągu na wagon	Najechanie pociągu na wagon
Numeryczny rachunek wagonów	Wykaz wagonów według numerów
Objazd wagonów parowozem	Objechanie wagonów parowozem
Obligatoryjny	Obowiązujący
Odmowa od pracy	Odmowa pracy
Odmówić się od czegoś	Wymówić się, uchylić się od czegoś, odmówić wykonania czegoś
Okres pracy materjałów	Okres zdatności materjałów
Opóźnienie przybyciem lub odejściem	Opóźnienie przybycia lub odejścia
Plandeka	Opona
Planowo	Według planu
Płomień otwarty	Płomień nieosłonięty
Podchodzić do sprawy	Ujmować sprawę
Podlegać w pierwszym, w drugim rzędzie	Podlegać bezpośrednio..., pośrednio zaś
Podpolecenie	Polecenie szczegółowe
Postępuje do użytku publicznego	Oddaje się do użytku publicznego
Prowenjencja	Pochodzenie
Przedsięwziąć środki ustalone przepisami	Zastosować środki przewidziane w przepisach
Przestrzegać co	Przestrzegać czegoś

Niewłaściwe	Właściwe
Regeneracja (przywrócenie pierwotnej zdatności)	Odnowienie
Relacjonować	Zdawać sprawę, donosić
Skreślenie (wyrazu zbytecznego)	Wykreślenie, przekreślenie
Skutkować coś	Mieć w skutku coś, pociągnąć za sobą coś
Ściągnąć ze służby (niem. vom Dienst abziehen)	Usunąć ze służby
Urządzenie przeciw samoodkręcaniu nakrętek	Urządzenie przeciw odkręcaniu się nakrętek
Urządzenie wykazuje usterki	Urządzenie ma braki, wadliwości
Uważać czemś	Uważać za co
Wehikuł kolejowy	Pojazd kolejowy
Wykonywać przy użyciu dźwigów	Wykonywać z użyciem dźwigów
Wykształcić stację jako normalnotorową	Urządzić stację jako normalnotorową
Zapoznać się z przepisami	Obznajomić się z przepisami
Zezwolenie Dyrekcji	Pozwolenie Dyrekcji
Zniżka na opłacie taryfowej	Zniżka opłaty taryfowej

Wyjaśnienie:

Ze względu na nadużywanie rzeczowników odsłownych i unikanie trybu bezokolicznego, Komisja wyjaśnia, że zwroty: do obowiązków należy czuwać, dbać i t. p., również jak zwroty: do obowiązków należy czuwanie, dbanie i t. p. są jednakowo prawidłowe.

Komisja Językowa podaje znaczenie następujących wyrazów i wyrażeń:

1. „Przepisy czego" lub „Przepisy o czem"	Jeżeli przepisy dotyczą czynności, to po wyrazie „przepisy" powinien być stosowany przypadek drugi; przyimek „o" może być użyty jeżeli przepisy traktują pewien przedmiot wogóle, nie zaś bezpośrednio czynności, które mają być wykonywane.
2. Przepisowy	Zgodny co do treści lub formy z przepisami.
3. Przepisany	Obowiązujący lub żądany według przepisów.
4. Zdawanie	Jest to przekazywanie służbowo czynności lub przedmiotów, połączone z ich przyjmowaniem przez drugą osobę.
5. Plan wykonania robót	Zamierzony sposób wykonania i przebieg czynności przy wykonaniu robót.
6. Czynność planowa (niem. planmässig)	Czynność określona co do miejsca, czasu i innych okoliczności jej wykonania.
7. Program robót	Zamierzony przebieg robót.
8. Terytorjum	Określony obszar gruntu.
9. Teren	Grunt pod względem ukształtowania lub innych właściwości jego powierzchni.
10. Przybory	Są to drobne urządzenia do załatwiania pewnych czynności.
11. Przyrządy	Są to narzędzia pracy.

Warszawa, dnia 14 grudnia 1932 r.

Przewodniczący Komisji Językowej
Inż. dr. A. Wasiutyński

WYDAWNICTWO MINISTERSTWA KOMUNIKACJI.

Drukarnia Państwowa Nr. 62563. 22.XII.32. 8.800.